

**Ir. Lely
Lyceum**

Jaarverslag

2018

GYMNASIUM | ATHENEUM
HAVO | MAVO

Inhoudsopgave

1	Wat wilt u weten: leeswijzer	4	6	Goed Lely-bestuur (governance)	27
2	Inleiding jaarverslag door de bestuurder	5	6.1	Het bestuur en zijn ondersteuning De Raad van Toezicht	28
3	De organisatie van het Lely	6	6.2	Medezeggenschap	28
3.1	Onze kernactiviteiten	7	6.3	Communicatie en horizontale verantwoording	30
3.2	Missie en visie van het Lely Lyceum	7	6.4	Klachtenregeling en externe vertrouwenspersoon	31
3.3	Juridische structuur, bestuur en intern toezicht	8	6.5	De Algemene Verordening	33
3.4	Organisatiestructuur	8	6.6	Gegevensbescherming (AVG)	33
4	Onderwijs en kwaliteit in het Lely	10	6.7	Beleidsvoornemens en resultaten	34
4.1	Masterclass	11	7	Het Lely in de maatschappij	35
4.2	TTO	12	7.1	Ieder kind doet mee	36
4.3	VWO	12	7.2	Samenwerking gericht op een succesvolle schoolcarrière	37
4.4	HAVO	13	7.3	Wetenschapsoriëntatie	37
4.5	VMBO	13	7.4	Werk aan de winkel	37
4.6	Taal en rekenen	14	7.5	Bestuurlijke netwerken	38
4.7	Schoolondersteuningsprofiel	14	7.6	Beleidsvoornemens en resultaten	38
4.8	Culturele vorming en sport	15	8	Lely-financiën en -bedrijfsvoering	39
4.9	Verzuimbeleid	15	8.1	Inleiding	40
4.10	Beleidsvoornemens en resultaten	16	8.2	De financiën van het Lely Lyceum	40
4.11	Onderwijs in cijfers	16	8.3	De bedrijfsvoering van het Lely Lyceum	46
5	De Lely-mensen achter het onderwijs	18	8.4	Huisvesting	47
5.1	Inleiding: professionaliteit, commitment en werkplezier	19	8.5	Beleidsvoornemens en resultaten	48
5.2	De gesprekscyclus	19	8.6	Treasuryverslag	48
5.3	Opleidingen	20	9	Lely: vertrouwen in toekomst	52
5.4	Carrièreperspectief: de functiemix	20	9.1	Ons beleid voor een sterke toekomst	53
5.5	Duurzame inzetbaarheid	20	9.2	De financiële vertaling van dat beleid	54
5.6	Ziekteverzuim	21	9.3	Risico's in beeld: rapportage risicobeheersing	58
5.7	Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E)	22	9.3.1	Organisatiebreed risicomanagement	59
5.8	Personeels- en salarisadministratie	22	9.3.2	Risicomanagement binnen projecten	60
5.9	Beleidsvoornemens en resultaten	23		↓	
5.10	Personeel in cijfers	23			

Inhoudsopgave

9.3.3	De basis op orde: checks and balances volgens de "three lines of defence".	60
9.3.4	Risicobeheersing in 2018	61
9.4	Rapportage toezichhoudend orgaan	63
9.5	Beleidsvoornemens en resultaten	63

10 Verslag van de raad van toezicht 64

Jaarrekening 2018 68

1	Grondslagen voor de jaarrekening	69
	– Algemeen	69
	– Eigen vermogen	69
	– Balanswaardering	69
	– Voorzieningen	70
	– Overige activa en passiva	70
	– Resultaatbepaling	70
	– Kasstroomoverzicht	71
2	Balans per 31 december 2018	72
3	Staat van Baten en Lasten / Exploitatierekening	73
4	Kasstroomoverzicht 2018	74
5	Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	75
	– VA Vaste Activa	75
	– VV Voorraden & Vorderingen	77
	– EL Effecten en Liquide Middelen	78
	– EV Eigen Vermogen	79
	– VL Voorzieningen LLSchulden	80
	– KS Kortlopende schulden	81
6	Model G Verantwoording subsidies	82
7	Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van Baten en Lasten	83
	– AB Andere Baten	84
	– LA Lasten	85
	– FB Financieel en buitengewoon	87
8	Verplichte Toelichting	88
	– Verbonden partijen	88
9	WNT-verantwoording 2018	89
	Ir. Lely Lyceum	

10	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	91
	Meerjarencontract schoolboekenleverancier	91
	Overige lopende meerjarencontracten:	91
	Regeling onvoorziene gevallen invoering vereenvoudiging bekostiging vo	91

11 Overige gegevens 92

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	93
2	Bestemming exploitatiesaldo 2018	94
3	Gegevens over de rechtspersoon	95

1

Wat wilt u weten: leeswijzer

Fijn dat u ons jaarverslag 2018 wilt lezen. Het verslag van Scholengemeenschap Reigersbos (SGR), vanaf 1 augustus 2018 l.r. Lely Lyceum.

Wat vertellen we u zoal? Hieronder geven we kort weer welke informatie u in welk hoofdstuk kunt vinden. In alle hoofdstukken kijken we terug op 2018, maar ook vooruit naar 2019 en verder.

In hoofdstuk 2, inleiding jaarverslag door de bestuurder, geeft Jeroen Rijlaarsdam, onze rector-bestuurder, kernachtig weer wat 2018 voor het Lely Lyceum betekende en wat onze toekomstplannen zijn. Onder het motto: Lely Lyceum: vertrouwen in toekomst.

Hoofdstuk 3, de organisatie van het Lely, is een zakelijk hoofdstuk, waarin we de organisatie van de school beschrijven. Daarin vindt u ook de missie en visie van de school en onze kernactiviteiten.

Het volgende hoofdstuk, *hoofdstuk 4, onderwijs en kwaliteit in het Lely*, gaat in op onze kerntaak: goed onderwijs geven. We beschrijven welk onderwijsaanbod we hebben en welk aanbod we voor de toekomst ontwikkelen. Verder vertellen we wat we buitenschools aanbieden. De zorg voor kwaliteit krijgt continu aandacht; ook dat beschrijven we. Aan het einde van het hoofdstuk geven we onderwijs en kwaliteit in cijfers weer: leerlingenaantallen, examenresultaten en dergelijke.

Ons grootste kapitaal wordt gevormd door onze medewerkers. Aan hen is *hoofdstuk 5, de Lely-mensen achter het onderwijs*, gewijd. Hoe werken we als school samen aan de professionaliteit van de medewerkers én aan hun werkplezier. De combinatie van professionele kwaliteit en innerlijke gedrevenheid vormt immers de grootste succesfactor voor goed (en liever nog uitmuntend) onderwijs. Ook dit hoofdstuk sluiten we met cijfers af: aantallen medewerkers, vaste krachten en tijdelijk benoemden, bevoegde en onbevoegde docenten, ziekteverzuim en dergelijke.

Onderwijs is een zaak die ons allemaal aangaat en ter harte gaat. Het onderwijs van vandaag legt een fundament voor de toekomst, zowel van individuele jongeren als van onze maatschappij. Daarom zijn openheid van bestuur en toezicht zo belangrijk. Deze openheid geven we in *hoofdstuk 6, goed Lely-bestuur*. In dat hoofdstuk is ook een rapportage van onze medezeggenschapsraad over 2018 opgenomen.

Een school staat midden in de maatschappij. Gemeente, andere scholen en bedrijven: met al deze instellingen en organisaties hebben we banden. Deze banden beschrijven we in *hoofdstuk 7, het Lely in de maatschappij*.

Hoofdstuk 8, Lely-financiën en -bedrijfsvoering, is opnieuw een zakelijk hoofdstuk. Hierin beschrijven we hoe wel ons geld krijgen, hoe we daarmee omgaan en hoe we er financieel gesproken eind 2018 voor staan. De volledige jaarrekening is als onderdeel B toegevoegd aan dit jaarverslag.

Hoofdstuk 9, Lely: vertrouwen in toekomst, grijpt terug op de inleiding in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 9 onderbouwen we dit vertrouwen. Hoe werken we aan de toekomst van het Lely en hoe ziet de meerjarenbegroting eruit. Onderdeel van dit hoofdstuk is voorts de continuïteitsparagraaf.

Onze *Raad van Toezicht* doet in hoofdstuk 10 verslag over de werkzaamheden in 2018.

Het jaarverslag sluit na onderdeel B, de jaarrekening, af met onderdeel C, waarin de overige gegevens van het Lely Lyceum zijn opgenomen, waaronder de contactgegevens.

Nogmaals: fijn dat u ons jaarverslag leest. We hopen dat dat naar meer smaakt en dat u nieuwsgierig wordt naar onze school en wat we allemaal van plan zijn. Vragen, opmerkingen? We zien ze graag tegemoet op info@lelylyceum.nl.
Graag tot ziens op ons Lely!

2 Inleiding

Met de invoering van de nieuwe naam Ir. Lely Lyceum heeft de school vorig jaar een duidelijk visitekaartje willen afgeven: een nieuwe koers is ingeslagen. We doen nieuwe, mooie dingen, er is spirit en enthousiasme, *the future is colorful!*

Lely Lyceum: vertrouwen in toekomst

Het jaar 2018 was het jaar waarin alle besluiten zijn genomen om deze weg naar de toekomst in te slaan. Dat doe je niet zomaar. Dat doe je in het vertrouwen dat je daarmee twee belangrijke doelen bereikt. Ten eerste het bieden van maximale onderwijskansen op hoog niveau aan alle jongeren en jong-volwassenen in de windstreek Zuidoost. Daarmee raken we de kerntaak van onze school in het hart. Ten tweede zetten we daarmee een school met een sterk toekomstperspectief neer, dat toekomstgericht onderwijs geeft. In dit jaarverslag kijken we terug op dat belangrijke jaar 2018.

Voor deze inleiding heb ik gekozen voor de combinatie van de woorden "vertrouwen" en "toekomst". In het jaarverslag kijken we immers niet alleen terug, maar ook vooruit.

Vertrouwen heb ik in onze leerlingen. Ze willen leren, zich ontwikkelen, het beste uit zichzelf halen, bouwen aan hun toekomst. Ze zijn trots op wat ze bereiken en trots op "hun" Lely Lyceum, dat hen daartoe alle mogelijkheden biedt. Vertrouwen kan niet blind zijn. Maar dit vertrouwen in onze leerlingen zie ik ook telkens bevestigd. Zowel in de examenresultaten als in de opstroomcijfers. In dit jaarverslag leest u daar meer over.

Dit vertrouwen zorgt er ook voor dat we nieuw onderwijs aanbieden, dat relevant is voor de toekomst van onze leerlingen. Ik doel daarmee op een eigentijdse gymnasiumafdeling, een technasium, invoering van bèta-design, internationalisering op alle afdelingen (TTO en International Business School). Dit vertrouwen in onze

leerlingen en hun kracht maakt dat onze school ook actief opstromen bevordert: van mavo naar havo, van havo naar vwo.

Vertrouwen heb ik in ons Lely Lyceum. Dit is geen vrijblijvend vertrouwen. Ook hier gaat het om vertrouwen dat je moet verdienen. Allereerst het vertrouwen van de collega's, zodat ook zij met overtuiging de Lely-koers inslaan. In 2018 heb ik dat mogen krijgen. Dan het vertrouwen van de leerlingen, dat zij het best mogelijke onderwijs bij ons krijgen. Onze huidige leerlingen geven ons dat al. Van toekomstige leerlingen moeten we dat vragen. Daarvoor laten we zien wat we kunnen, wat ons onderwijsaanbod voor hun toekomst betekent. En dan natuurlijk het vertrouwen van toekomstige ouders, dat het Lely Lyceum een blijvertje is in Zuidoost en tegelijkertijd een *new kid in town*. Een school met toekomst. Daaraan bouwen we.

Maximale onderwijskansen op hoog niveau in Zuidoost. Een vernieuwde, eigentijdse school met een verfrissend en relevant onderwijsaanbod. Een school met een sterk toekomstperspectief. Inspelen op talenten en ambities van onze leerlingen. Werken voor en met onze leerlingen, zowel onder schooltijd als daarbuiten. Dit alles gericht op een sterke toekomst voor onze leerlingen. Ik heb er alle vertrouwen in. Vanuit deze kracht betreden we de toekomst.

Jeroen Rijlaarsdam
rector-bestuurder

3

De organisatie van het Lely

3.1. Onze kernactiviteiten

Het Lely Lyceum, tot 1 augustus 2018 SGR, is een scholengemeenschap voor openbaar voortgezet onderwijs, waarin trots en ambitie hand in hand gaan onder het motto: Sterk in toekomst.

Wij dagen onze leerlingen uit hun talenten uit te buiten. We prikkelen hen om gestalte aan hun ambities te geven en zich maximaal te ontplooiën. Wij helpen hen deze talenten te ontdekken, hun ambities te formuleren en zich te ontwikkelen tot zelfbewuste, positief-kritische wereldburgers. En daarbij stimuleren we onze leerlingen zich met een diploma een uitstekende startpositie te verwerven voor vervolgstudie of arbeidsmarkt. Wij zijn trots op onze leerlingen en hun resultaten! Het Lely Lyceum stelt zich dan ook de volgende doelen:

- **verzorgen** van kwalitatief hoogstaand onderwijs
- **optimaliseren** van de kansen op een geslaagde schoolcarrière
- **ontplooiën** van de talenten van leerlingen
- **bevorderen** van het welzijn van de leerlingen
- **minimaliseren** van de kans op tussentijdse uitval
- **kansen bieden** voor opstromen naar een hoger niveau

Het Lely Lyceum biedt haar leerlingen naast de opleiding leidend tot een diploma, ook een inspirerend en uitdagend aanvullend sociaal en cultureel programma. Wij doen dit met passie en overtuiging vanuit een duidelijke missie en visie.

3.2. Missie en visie van het Lely Lyceum

Missie

- Het Lely Lyceum is een brede openbare scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs van vmbo tot en met vwo.
- Het Lely Lyceum bereidt jongvolwassenen ontwikkelingsgericht voor op hun toekomst door hen te leren de regie te nemen in hun eigen leerproces, zelfinzicht te krijgen, talenten te ontwikkelen, kansen te benutten en goede keuzes te maken.
- Het Lely Lyceum behaalt goede leeropbrengsten en resultaten in een ontwikkelingsgericht pedagogisch-didactisch klimaat en een veilige omgeving.

Samenvattend stimuleren wij onze leerlingen om het maximale uit zichzelf te halen. Daarbij richten we ons naast kennis en vaardigheden, op de persoonlijke ontwikkeling van onze leerlingen, op de ontwikkeling van hun talenten en op een volwaardig kunnen functioneren in de maatschappij en op de arbeidsmarkt.

Visie

- Proactief leren staat centraal in alle afdelingen.
- Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften behalen door de geboden begeleiding goede resultaten.
- Het onderwijs en de begeleiding zijn toekomstgericht: leerlingen verkrijgen zelfinzicht zodat zij goede keuzes kunnen maken, gericht op hun vervolgopleiding en de wereld van arbeid en beroep.

Maar er is meer. Als Lely Lyceum hebben wij als motto: "Sterk in toekomst". Dat betekent, dat wij:

- Glans geven aan de loopbaan van onze leerlingen. Naar het Lely Lyceum kom je als leerling om te leren en om intensief te werken aan je eigen ontwikkeling. Om zo je eigen toekomst te helpen vorm te geven. We hebben hoge verwachtingen naar de leerlingen toe en leggen daarom de lat hoog, ook naar elkaar toe. We behandelen elkaar met respect.
- Toekomst bieden aan onze leerlingen. Vernieuwing en ontwikkeling staan hoog in ons vaandel. Niets is immers belangrijker dan de toekomst van een kind.
- Dat doen met kracht. Samen met onze leerlingen en hun ouders zoeken we naar optimalisering van ons onderwijs. Het Lely Lyceum is zo sterk als de leerlingen en medewerkers gezamenlijk zijn. Onze beste ambassadeurs zijn onze leerlingen en medewerkers. Hierin ligt onze kracht en daaraan willen we verder bouwen. Continu zoeken we de verbinding met het bedrijfsleven, met hoger onderwijs en met activiteiten buiten de school.

Last but not least: onze leerlingen moeten een goede tijd hebben op school. We willen dat onze leerlingen met plezier naar school komen. En we willen dat als zij later op het Lely Lyceum terugkijken, ze dat kunnen doen met goede herinneringen én met de overtuiging dat het Lely Lyceum

hen belangrijk verder heeft geholpen op weg naar de toekomst die bij hen past.

Vanaf 2019 vernieuwt het Lely Lyceum op een aantal essentiële onderdelen:

- Per 1 augustus 2019 kent het Lely Lyceum een eigentijdse gymnasiumafdeling
- Per diezelfde datum start het Lely Lyceum als pilot-technasium. Dit geldt voor de afdelingen havo en vwo. Dit is de opmaat naar een volwaardig Technasium
- Per die datum wordt bèta-design ingevoerd in het mavo
- Ingaande het schooljaar 2019-2020 worden er geen vmbo-kader leerlingen meer aangenomen. Over vier jaar kent het Lely Lyceum alleen nog de opleidingen mavo, havo, vwo en gymnasium.

In 2019 zullen missie en visie in overeenstemming hiermee opnieuw geformuleerd worden.

3.3. Juridische structuur, bestuur en intern toezicht

De rechtspersoonlijkheid van het Lely Lyceum is een openbare stichting. De stichting wordt bestuurd door een College van Bestuur (CvB), bestaande uit één persoon. Deze heeft de titel rector-bestuurder. Tot 1 augustus 2018 werd deze functie tijdelijk ingevuld door Roel Schoonveld, per die datum is Jeroen Rijlaarsdam in deze functie benoemd.

De Raad van Toezicht bestaat ultimo 2018 uit de volgende leden:

Naam	Functie
drs. J.H. v.d. Aa	voorzitter
mevr. Drs. M. van der Zwaag	lid
mevr. S. Farouk	lid
mevr. B. Heimans	lid
drs. E. Spek	lid

3.4. Organisatiestructuur

De school kent twee afdelingen, die elk aangestuurd worden door een afdelingsleider:

- onderbouw vwo, havo, vmbo
- bovenbouw vwo, havo, vmbo

De afdelingsleider geeft functioneel leiding aan een afdeling en aan een team van docenten. De afdelingsleider is eindverantwoordelijk voor de (leer)resultaten en de (leer)opbrengsten in de afdeling en voor het verzuimmanagement van leerlingen en personeel.

De afdelingsleider draagt zorg voor de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en bewaking van het beleid binnen de afdeling en levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het beleid van de school. Iedere afdelingsleider wordt bijgestaan door twee coördinatoren, die met name belast zijn met leerlingzaken en praktische organisatievragen.

De coördinator organiseert en coördineert activiteiten in de afdeling en is een belangrijk aanspreekpunt voor leerlingen, collega's en ouders over de betreffende leerjaren. De coördinator stemt nauw af met de afdelingsleider en de docenten met specifieke taken met betrekking tot de coördinatie en organisatie.

Voor een goede ongestoorde voortgang van het onderwijs moeten veel randvoorwaardelijke zaken goed geregeld zijn. Denk hierbij aan de huisvesting, de inkoop, de financiën en personeelszaken waaronder salarisbetalingen. Het bedrijfsbureau binnen het Lely Lyceum is hiermee belast onder verantwoordelijkheid van een hoofd bedrijfsbureau, die tevens bestuurssecretaris is. Hij geeft leiding aan al het onderwijs ondersteunend personeel, dat verdeeld is over vijf stafdiensten: Leerlingadministratie, Personeelszaken en salarisadministratie, Financiële administratie, Planning en organisatie en Facilitair. Onder de laatste stafdienst vallen de conciërges en de ICT. Daarnaast stuurt het hoofd bedrijfsbureau ook de (technische) onderwijsassistenten aan.

De rector-bestuurder stuurt de afdelingsleiders en het hoofd bedrijfsbureau/bestuurssecretaris aan. Onder zijn aansturing valt tevens de business-controller.

Er staat nu een compacte, efficiënte organisatie. We blijven natuurlijk investeren in professionalisering en verdergaande efficiencyverhoging. Begin 2019 buigen we ons over een nieuwe aansturingsstructuur. Uitgangspunt blijft dat zoveel mogelijk van de beschikbare middelen direct aan het onderwijs ten goede komen!

4 Onderwijs en kwaliteit in het Lely

Het Lely Lyceum is een scholengemeenschap voor openbaar voortgezet onderwijs. Dat betekent dat alle leerlingen, ongeacht hun achtergrond, van harte welkom zijn bij ons. Als het Lely Lyceum een leerling die zich aanmeldt of wordt aangemeld een passende opleiding kan bieden gelet op het basisschooladvies of, bij zij-instroom, gelet op de opleiding van herkomst én het dossier bij aanmelding compleet en correct is conform de geldende wet- en regelgeving, wordt de leerling bij ons ingeschreven en toegelaten tot ons onderwijs. Als een leerling een specifieke zorgvraag heeft en overigens aan het voorgaande voldoet, schrijven wij deze leerling in en laten wij deze toe tot het onderwijs als wij aan deze zorgvraag kunnen voldoen. Over dit laatste zijn er afspraken gemaakt met het samenwerkingsverband. Als een leerling twee keer in hetzelfde leerjaar op dezelfde opleiding doubleert, kan de leerling niet langer op de school blijven. Als de leerling op dat moment nog geen startkwalificatie heeft, wordt voor deze leerling een andere school gezocht. Dit is in lijn met de bevorderingsnormen zoals die zijn vastgesteld door het Lely Lyceum met positief advies van de MR.

Het Lely Lyceum wil zijn leerlingen stimuleren om het maximale uit zichzelf te halen. Daarbij richten we ons op de persoonlijke ontwikkeling en op talentontwikkeling met als doel dat leerlingen volwaardig kunnen functioneren in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Dit begint al bij de overstap van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs: **de masterclass**.

4.1. Masterclass

Het Lely verzorgt sinds acht jaar masterclasses voor leerlingen uit groep 8 van basisscholen in Amsterdam Zuidoost die zicht hebben op een havo/vwo-advies. Vanaf het schooljaar 2017-2018 worden deze masterclasses ook aangeboden aan leerlingen die zicht hebben op een vmbo-t-advies. Dit jaar is naar aanleiding van het nieuwe onderwijsaanbod een nieuwe masterclass gestart, nl. de masterclass Latijn. Maar liefst 25 leerlingen hebben aan dit nieuwe initiatief deelgenomen.

De masterclasses op een rijtje:

- Masterclass Latijn: oktober/november 2018 – 25 deelnemers
- Masterclass mavo: november 2018 – 28 deelnemers
- Masterclass havo/vwo: december 2018/ januari 2019 – 28 deelnemers

De lessen werden verzorgd door docenten Engels, science, WON (Wetenschapsoriëntatie Nederland) en klassieke talen. De masterclasses mavo en havo/vwo stonden in het teken van internationalisering (Engels en contact met leerlingen in Slowakije) en onderzoek. Dit om de nieuw geformuleerde pijlers van ons onderwijs extra onder de aandacht te brengen.

De masterclasses zijn echt een verdieping voor de leerlingen. Door hen uit te dagen, vergroten zij de kans op een hoger advies. Een ander doel is de leerlingen alvast kennis te laten maken met het voortgezet onderwijs, in het bijzonder met het Lely Lyceum. Dit “kennismaken” gaat redelijk diep: als de leerlingen de masterclasses hebben afgerond, willen we dat zij weggaan met het gevoel echt iets geleerd te hebben. Elke masterclass is afgerond met een slotbijeenkomst waarop er presentaties worden gehouden met een terugblik op de inhoud van de lessen en de activiteiten. Hiermee betrekken we ook de ouders bij het onderwijs dat wij aanbieden en de sfeer van onze school laten ervaren. Tevens ontvangen de deelnemende leerlingen een certificaat.

De masterclasses zijn ook dit jaar met enthousiasme ontvangen. De wekelijkse lessen zijn goed bezocht, bijna alle leerlingen hebben de slotbijeenkomst bezocht en trots het certificaat overhandigd gekregen. De masterclasses worden volgend schooljaar beslist weer aangeboden.

Omdat onze leerlingen moeten leven en werken in een mondiale omgeving, is voor het havo en vwo **TTO** ingevoerd. Ingaande het schooljaar 2018-2019 is dit uitgebreid naar de mavo-opleiding.

4.2. TTO

Al vanaf 2008 wordt tweetalig onderwijs aangeboden van leerjaar 1 tot en met 3 voor havo- en vwo-leerlingen. De helft van de vakken wordt in het Engels aangeboden. Ter afsluiting van de drie TTO-leerjaren doen de leerlingen een officieel erkend Cambridge-examen. Met het behalen hiervan zijn zij in het bezit van het Cambridge First Certificate in English. Een belangrijk onderdeel van de TTO-opleiding zijn de internationaliseringsactiviteiten. In de bovenbouw kunnen de TTO-leerlingen kiezen voor het vak CAE, dat hen voorbereidt op het Cambridge Advanced Examen. Het Cambridge-certificaat geeft toegang tot internationale opleidingen.

In september 2018 is een voorzichtige stap gezet in de ontwikkeling van een TTO-stroom op mavo-niveau. In leerjaar 1 zijn vijf leerlingen gestart. Ook zij krijgen extra lessen Engels en volgen een tweetal vakken in het Engels. Deze leerlingen gaan ook meedoen met de internationaliseringsactiviteiten van de andere TTO-leerlingen.

In juni 2018 is onze school bezocht door het EP - Nuffic voor een hervisiting. De commissie heeft het tweetalig onderwijs op onze school met een voldoende beoordeeld. Daarmee mag het Lely Lyceum ook de komende vijf jaren het officiële TTO-Junior predicaat voeren. Het rapport wordt gebruikt bij het opstellen van een nieuw meerjarenbeleidsplan. Dit zal parallel aan het nieuwe meerjarenbeleidsplan van de school opgesteld worden. Belangrijke plaats zal de verdere ontwikkeling van het TTO in de mavo-afdeling innemen. Ook het zal het verbreden van internationaliseringsactiviteiten voor de gehele school een plek krijgen.

Onze reguliere onderwijsprogramma's (vmbo-k, mavo, havo en vwo) zijn continu onderwerp van aandacht en verbetering. Hierin immers ligt onze kerntaak: goed en zo mogelijk excellent onderwijs aanbieden aan al onze leerlingen.

Kort schetsen we hieronder waar we ons specifiek op gericht hebben in 2018.

4.3. VWO

Aan de ontwikkeling van kennis en vaardigheden op academisch niveau wordt op de vwo-afdeling veel aandacht besteed, waarbij het leren onderzoeken centraal staat. Het Ir. Lely Lyceum maakt deel uit van het leernetwerk WON.

Vanaf leerjaar 1 tot en met 3 doen de vwo-leerlingen minimaal drie onderzoeksprojecten per jaar die ook gepresenteerd worden aan ouders. Deze onderzoeksprojecten worden in vakoverstijgende lessen begeleid door docenten tijdens een dagdeel in de week. Een onderzoekende leerhouding wordt ook gestimuleerd door wekelijks met de klassen bijeen te komen voor de vraag van de week.

Daarnaast is er een uitwisseling met leerlingen van andere scholen, waarbij ze hun onderzoeksprojecten aan elkaar presenteren.

Vanaf het schooljaar 2017-2018 is het programma wetenschapsoriëntatie van de onderbouw doorgetrokken naar de bovenbouw (leerjaar 4 en 5). Het bovenbouwprogramma is een eerste opzet, leerlingen krijgen na de herfstvakantie één lesuur WON en er zijn drie projectweken georganiseerd. Na evaluatie aan het eind van het schooljaar is besloten de huidige opzet voort te zetten, de projectweken zijn teruggebracht naar twee voor het schooljaar 2018-2019.

De WON-lessen hebben bijvoorbeeld geresulteerd in een betere kwaliteit van de profielwerkstukken op vwo-niveau. Er worden daarnaast diverse gastlessen aangeboden over filosofie, big history en biologie. Deze gastlessen worden aangeboden door onder meer hoogleraren van onder andere de VU en het AMC.

De gelden ontvangen via de prestatiebox worden hier deels voor ingezet.

In 2018 zijn wij gestart met de ontwikkeling van het gymnasiumprofiel. Dit profiel wordt met ingang van het schooljaar 2019-2020 aan het vwo toegevoegd. Dit betekent dat vwo-leerlingen in hun tweede leerjaar kunnen kiezen voor het atheneum of voor het gymnasium (met Latijn en Grieks als onderdeel van het curriculum).

Gedurende het schooljaar 2018-2019 worden zij op deze keuze voorbereid. Er is besloten dat per 1 augustus 2019 de klassieke talen ook aangeboden worden in leerjaar 1.

4.4. HAVO

Het havo-onderwijs geeft een prima basis voor aansluiting op het hoger beroepsonderwijs en biedt leerlingen een goede uitgangspositie voor hun toekomst. Voor leerlingen die zich daartoe uitgedaagd voelen, is de doorlopende leerlijn richting vwo optimaal gewaarborgd door intensief overleg in vaksecties juist over die doorlopende leerlijnen.

De extra inzet op leerlingbegeleiding, bijlessen en intensiever overleg met de vaksecties heeft een positief effect gehad op de resultaten op de havo-afdeling.

Ook in 2018 hebben de havo-leerlingen deelgenomen aan een techniekproject bij diverse bedrijven en vervolgopleidingen. Dit project is georganiseerd in het kader van het bevorderen van een keuze voor een het technische profiel. Daarnaast doen leerlingen mee aan andere projecten en excursies zoals het Radiolab. Hiermee ontwikkelen leerlingen vaardigheden die belangrijk zijn voor toekomstige opleidingen en beroep.

Er is besloten om ook in de havo-afdeling leerlingen vanaf leerjaar 1 WON aan te bieden zodat leerlingen nog beter voorbereid worden op het maken van een profielwerkstuk. Ook hiervoor worden prestatieboxgelden ingezet.

Hierna gaan wij nog in op een aantal specifieke aspecten van ons onderwijs: taal- en rekenbeleid, leerlingenzorg (passend onderwijs en studie-/leerlingbegeleiding) en verzuimbeleid. We eindigen dit verslag over onderwijs en kwaliteitszorg met een aantal kengetallen (onderwijs in cijfers).

4.5. VMBO

De afdeling vmbo-k wordt met ingang van 1 augustus 2019 afgebouwd. In schooljaar 2018-2019 heeft voor het laatst een instroom in leerjaar 1 voor deze opleiding plaatsgevonden. Het spreekt voor zich dat de school zich met volle overtuiging richt op een succesvolle

schoolloopbaan van deze vmbo-k leerlingen.

In het vmbo vinden we het belangrijk dat leerlingen een actieve houding ontwikkelen tijdens het leerproces. Daarbij stellen zij doelen, doen aan zelfreflectie en werken aan planning, communicatie en samenwerking. Persoonlijke ontwikkeling en verantwoord keuzes maken voor de toekomst zijn alleen mogelijk als je een goed beeld hebt van de wereld van arbeid en beroep en daarin ervaring hebt opgedaan.

Het LOB-traject (Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding) dat wij voor alle leerjaren hebben aangeboden, sluit hier naadloos op aan.

Naast de LOB-projecten, stages, voorlichtingsavonden en begeleiding door loopbaancoaches en decaan hebben we de volgende acties ondernomen in het kader van ondernemend leren in de bovenbouw:

- Deelname aan projecten in het kader van masterplan techniek. Deze onderzoeksprojecten werden in school, op het MBO en bij bedrijven georganiseerd. Kader-leerlingen in de bovenbouw zijn hier ook bij betrokken.
- Het vervolg van het in 2016 gestart 2-jarig project genaamd Kiezen voor Kansen in samenwerking met JINC. Onderdelen van dit project zijn sollicitatietrainingen met managers uit het bedrijfsleven, stages in verschillende bedrijven en begeleiding door externe loopbaancoaches.

In 2018 heeft de eerste groep vmbo-kader leerlingen deelgenomen aan de vernieuwde examens economie & ondernemen. Naast het basisprogramma economie & ondernemen (voor alle leerlingen) volgen leerlingen een keuzeprogramma:

- Verdiepen: economie
- Verbreden: sport

Met dit nieuwe curriculum hebben de leerlingen meer te kiezen en worden ze beter voorbereid op het MBO. Hiervoor worden prestatieboxgelden ingezet.

Vanaf augustus 2018 wordt de vmbo-t afdeling mavo genoemd. De 'oude' naam mavo is voor velen een vertrouwde naam en doet daarmee meer recht aan inhoud en kwaliteit van de opleiding.

Op de mavo kan met ingang van schooljaar 2018-2019 ook voor tweetalig onderwijs (TTO) worden gekozen.

4.6. Taal en rekenen

Taalbeheersing en taalvaardigheid vormen de sleutel tot participatie: tot opleiding en werk, tot sociale omgang, tot functioneren in de maatschappij en tot persoonlijke groei.

Bij instroom in onze eerste leerjaren blijkt een groot deel van onze leerlingen te kampen met taalachterstanden. Om ervoor te zorgen dat deze achterstanden geen struikelblok vormen voor het, uiteindelijk, behalen van het diploma, hebben we een flink aantal maatregelen genomen:

- We monitoren op klas- en leerlingenniveau het niveau van de taalbeheersing.
- In de leerjaren 1 en 2 zijn er voor leerlingen met een achterstand per leerjaar twee bijlessen in het rooster opgenomen. De inhoud van deze bijlessen is versterkt door gebruik te maken van digitale oefenstof gerelateerd aan de methode Nederlands.
- Er is door een docent met extra taalexpertise een opzet gemaakt om leerlingen met grote taalachterstanden een remediërend programma aan te bieden. Een nieuwe opzet van de begeleiding van leerlingen met dyslexie is hierin meegenomen. Het komende kalenderjaar zal deze opzet verder uitgerold worden.
- Er worden meer lessen in het vak Nederlands gegeven, zowel in de onderbouw als in de bovenbouw.
- In de bovenbouw van havo en vwo worden speciale taallessen gegeven.
- We bevorderen het lezen door middel van de naschoolse leesclub en intensieve samenwerking met de openbare bibliotheek. De leesclub is ook aangeboden aan leerlingen van groep 8. Er is veel animo voor deze leesclub. Het doel is niet alleen leerlingen te interesseren voor het Lely Lyceum, maar hen ook een stap eerder te laten beginnen met leesbevordering.

Ook wat betreft het rekenen wordt aan het begin van leerjaar 1 het niveau van de rekenvaardigheden in kaart gebracht. In leerjaar 1 en 2 worden rekenlessen verzorgd om achterstanden weg te

werken en het niveau verder te ontwikkelen. De rekentoets heeft landelijk een andere waarde gekregen en wordt naar verwachting afgeschaft. Rekenvaardigheden zullen opgenomen worden in het wiskundeprogramma. Voor 2018 hebben bovenbouwleerlingen extra geoefend in verband met de rekentoets. Vanaf het nieuwe schooljaar (2018-2019) zijn de rekenlessen in de bovenbouw vervangen door remediale hulp aan leerlingen met grote achterstanden.

4.7. Schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel van onze school is in november 2018 aangepast. Hiermee is het profiel in lijn gebracht met de activiteiten in het kader van deze extra ondersteuning.

De Amsterdamse Standaard beschrijft op welke gebieden de scholen preventieve en licht curatieve ondersteuning zullen kunnen bieden.

De Amsterdamse Standaard is verplichtend voor alle aangesloten VO- en VSO-scholen.

Het Ir. Lely Lyceum biedt de ondersteuning aan voor leerlingen met een lichte ondersteuningsbehoefte die voortkomt uit:

- Leer- en ontwikkelproblemen
- Werkhouding probleem
- Sociaal emotioneel functioneren
- Fysieke beperkingen
- Middelengebruik (alcohol, drugs, games)
- Thuisproblematiek

Indien school de extra ondersteuning kan bieden, wordt de leerling geplaatst in leerjaar 1 en anders wordt samen met de ouders gekeken naar een plaatsing op een school waar de ondersteuning wel gegeven kan worden.

Er zijn mentorbijeenkomsten georganiseerd om de mentoren mee te nemen in de veranderingen binnen de zorg. Tegelijkertijd is er geïnventariseerd waar de informatiebehoefte ligt bij de mentoren en op welke gebieden trainingen gewenst zijn.

Ook in 2018 zijn de ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband ingezet met name voor:

- Twee extra leerlingbegeleiders voor de vmbo-opleidingen en één leerlingbegeleider voor havo/vwo
- Twee dagen per week de aanwezigheid van een begeleider passend onderwijs (BPO)
- De ouderkindadviseur (OKA, voorheen schoolmaatschappelijk werker) 5 dagen per week aanwezig
- Extra uren voor de zorgcoördinator
- Faalangsttraining
- Aanschaf van hulpmiddelen
- Training van een docent op remediale hulp Nederlands.

Met deze inzet hebben wij ervoor kunnen zorgen dat de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben om hun diploma op maat te kunnen halen, deze ondersteuning ook hebben gehad. In november 2018 hebben wij ook extra uren BPO ingekocht ter versterking van klassenmanagement.

Ons onderwijs wil kwalitatief hoogstaand zijn en hoge eisen aan onze leerlingen stellen. Deze leerlingen kunnen daaraan alleen voldoen, als zij zich tijdens hun schoolloopbaan sociaal en emotioneel optimaal ontwikkelen. De studiebegeleiding en leerlingbegeleiding die wij bieden zijn dan ook gericht op het succesvol doorlopen van het studieprogramma én op het welzijn en welbevinden van de leerlingen.

4.8. Culturele vorming en sport

Wij vinden het belangrijk dat leerlingen diverse talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Daarom besteden we veel aandacht aan culturele/kunstzinnige vorming en sport.

In leerjaar 1 en 2 hebben alle leerlingen het eerste halfjaar het programma Kieskunstig gevolgd. In het nieuwe schooljaar (2018-2019) gold dit alleen voor leerjaar 1. De leerlingen hebben een keuze gemaakt tussen acteer-, dans- en muzieklessen. De muzieklessen zijn georganiseerd in nauwe samenwerking met het muziekcentrum Zuidoost. De danslessen en acteerlessen worden verzorgd door Alphaworkz, een organisatie geworteld in Amsterdam Zuidoost. De Kieskunstig-

lessenserie is afgesloten met twee succesvolle voorstellingen voor ouders en leerlingen.

Vanaf oktober 2018 is naast de zeer actieve Leesclub een begin gemaakt met het oprichten van andere naschoolse clubs. Dit zijn o.a. de kookclub, de brassband, de debatclub, de videoclub en de Lelyband. De verwachting is dat het aanbod uitgebreid gaat worden.

Van leerjaar 1 tot en met het examenjaar hebben de leerlingen dit jaar weer veel musea bezocht. Ook bezochten zij theatervoorstellingen en namen ze deel aan interactieve projecten.

Culturele activiteiten zijn ook georganiseerd tijdens de buitenlandreizen naar Berlijn, Tsjechië, Rome en Ierland.

Leerlingen hebben in 2018 uitgebreid de kans gekregen hun sportieve talenten te ontwikkelen in de sportklassen in de onderbouw. Voor deze sportklassen was veel animo. Ook voor het naschoolse programma Topscore hebben zich veel leerlingen aangemeld.

Tijdens de Amsterdamse kampioenschappen tussen alle VO-scholen in Amsterdam is het Lely Lyceum bij meerdere sporten wederom hoog geëindigd. Iets om trots op te zijn!

4.9. Verzuimbeleid

Als leerlingen zonder onze toestemming lessen niet bijwonen en/of te laat komen, schaadt dat de schoolloopbaan van deze leerlingen. Immers, zij lopen het risico op leerachterstanden en op slechte schoolprestaties. In uiterste consequentie leidt dit tot schooluitval: zij verlaten (tussentijds) de school zonder een basisopleiding.

Ook heeft het te laat komen een storend effect op het goede verloop van de lessen en hebben dus de andere leerlingen, die wel op tijd zijn, daar last van.

De aanpak van ongeoorloofd verzuim en te laat komen was ook in 2018 een speerpunt binnen onze school. Hierin worden wij ondersteund door vrij strakke wet- en regelgeving die bedoeld is om kinderen in de leerplichtige leeftijd maximaal te ondersteunen in een goed verloop van hun schoolloopbaan. Mentoren spelen een belangrijke

rol in het aanspreken op het verzuim van leerlingen. Zij zien erop toe dat leerlingen eventueel gemiste uren inhalen. De samenwerking met de leerplichtambtenaar blijft intensief. Wekelijks is de leerplichtambtenaar op school geweest om gesprekken met leerlingen en hun ouders te voeren.

4.10. Beleidsvoornemens en resultaten

In 2018 hadden we ons een aantal concrete doelen gesteld:

- per 1 augustus 2018 invoeren van TTO in mavo
- verhoging van het aantal buitenschoolse activiteiten
- een hoger aantal deelnemers aan buitenschoolse activiteiten (50% meer dan in 2017)
- verlaging van het aantal zittenblijvers ten opzichte van 2017 (< 10% per opleiding)
- percentage geslaagden 90% of meer per opleiding

Een aantal doelen is gerealiseerd en een aantal is deels gerealiseerd.

TTO is met ingang van het schooljaar 2017-2018 ook ingevoerd in mavo. Het aantal buitenschoolse activiteiten in het schooljaar 2017-2018 is verhoogd ten opzichte het aantal in 2016-2017. Het aantal deelnemers aan buitenschoolse activiteiten is verhoogd met 10%. Het percentage zittenblijvers (exclusief examenklassen) is totaal 9%. In de onderbouw is het percentage zittenblijvers 6%. In de bovenbouw ligt alleen in vmbo-t het percentage zittenblijvers met 4% onder de 10%. De andere opleidingen laten een cijfer zien van meer dan 10%. Het is overigens een landelijk beeld dat dit percentage in de bovenbouw hoger is, dan in de onderbouw.

De doelstelling van een 90% percentage geslaagden, die zijn opgegaan voor het eind-examen is alleen voor de opleiding havo behaald

(zie overzicht 4.11 onderwijs in cijfers).

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
brugjaar 1	128	137	143	173	185	188	178	192
leerjaar 2	161	163	187	193	206	190	202	223
vmbo-b/k 3, 4	73	68	93	108	117	125	118	122
vmbo-t 3, 4	143	134	110	111	117	148	140	109
havo 3, 4, 5	216	204	194	170	140	102	115	111
vwo 3, 4, 5, 6	82	83	82	81	62	56	49	49
transferium	0	0	0	0	2	2	4	4
totaal	803*	789	809	836	829	811	806	810

* Inclusief 5 Rutte leerlingen (VAVO, 1x vwo, 1x havo, 3x vmbo-t)

Het percentage geslaagden per opleiding in 2018 na het 2e tijdvak:

Opleiding	Percentage van het aantal leerlingen dat voor het examen is geslaagd	Aantal leerlingen dat is opgegaan voor het examen
vmbo-k	75%	40
vmbo-t	79%	56
havo	93%	43
vwo	80%	10

Het percentage voortijdig schoolverlaters (VSV): Met behulp van cijferinformatie is gericht sturen op vermindering van schooluitval mogelijk. Cijferinformatie over schooluitval biedt bovendien aanknopingspunten om in proces, aanpak en samenwerking, structurele verbeteringen aan te brengen binnen een regio tussen gemeenten, mbo-instellingen en VO-scholen. Voor het behalen van de landelijk gestelde doelstelling van 22.500 in 2017/2018 zijn streefuitvalpercentages bepaald (normen). Het doel is dat scholen

hun uitvalpercentage terugdringen naar het niveau van de desbetreffende norm of lager.

Naast deze streefnormen gelden er in het voortgezet onderwijs aparte prestatienormen waarop scholen afgerekend worden (in het mbo zijn de streefnormen gelijk aan de prestatienormen). Indien een school of instelling aan de norm voldoet, ontvangt deze school of instelling prestatiesubsidie. Deze percentages liggen voor het VO hoger dan de streefnormen.

Het meest recent bekende percentage voortijdig schoolverlaters op SGR/Lely Lyceum is het voorlopige cijfer van na schooljaar 2017-2018:

	Aantal leerlingen	Aantal VSV	VSV %	Streefnorm	Streefnorm
Totaal	788	6	0,76%		
Onderbouw	383	1	0,26%	0,1%	0,75%
Vmbo-bovenbouw	202	2	0,99%	1,0%	3,00%
Havo/vwo bovenbouw	203	3	1,48%	0,1%	0,5%

In de onderbouw en de vmbo-bovenbouw is het percentage voortijdig schoolverlaters in de afgelopen jaren succesvol teruggedrongen zowel binnen de prestatienorm als binnen de streefnorm.

De inzet van het uitbesteden van leerlingen in het VAVO onderwijs (de zogenaamde Rutte-leerlingen) is hierin mogelijk een mede bepalende factor.

In het jaarverslag 2017 is tevens melding gemaakt van de voorlopige cijfers van na schooljaar 2016-2017. De definitieve cijfers zijn inmiddels bekend en gunstiger uitgevallen ten opzichte van de voorlopige cijfers. In plaats van 6 VSV-ers (0,74%) waren er 4 VSV-ers (0,5%).

5

De Lely-mensen achter het onderwijs

5.1. Inleiding: professionaliteit, commitment en werkplezier

De kwaliteit van het onderwijs staat of valt met de kwaliteit van de docent. Onderwijs is kennisintensief: de vakinhoudelijke kennis van de docent en diens pedagogische kwaliteiten zijn essentieel voor de ontwikkeling van onze leerlingen. Maar ook de vakinhoud en de sociale vaardigheden van onze niet-onderwijsgevende collega's mogen op onze aandacht rekenen. Niet voor niets hechten wij groot belang aan goed personeelsbeleid.

In dit personeelsbeleid zien wij drie hoofddoelstellingen:

- Ontwikkeling van de eigen professionaliteit (zowel vakinhoudelijk als, bij docenten, didactisch en pedagogisch).
- Commitment en dus meebouwen aan de strategische koers van het Lely Lyceum in lijn met onze identiteit onze missie en visie.
- Welbevinden en werkplezier binnen het Lely Lyceum.

Iedere twee jaar meten we de tevredenheid van medewerkers, ouders en leerlingen. Dat laten we door een onafhankelijk extern bureau doen. In 2018 is weer een meting gehouden. In totaal heeft 70% van de medewerkers de enquête ingevuld tegenover 61% in 2016. Zij geven de school het rapportcijfer 7,1 ten opzichte van 6,8 in 2016.

De vragenlijsten gingen na enige algemene inleidende vragen over visie/beleid/leiderschap, imago, schoolklimaat, onderwijsleerproces, leerlingzorg, dagelijkse organisatie en besluitvorming/communicatie. Op leerlingzorg werd (iets) lager gescoord dan in 2016, op alle andere onderdelen werd (soms beperkt) hoger gescoord. Gescoord kon worden met een cijfer tussen de 1 en de 5, waarbij 1 het laagste en 5 het hoogste niveau aangeeft. Op geen van de vragen/stellingen op de verschillende onderdelen is lager dan een 2,6 gescoord. Van alle 67 vragen werden er 59 met een 3,0 of hoger beoordeeld. In 2016 werden van de 67 vragen er 46 met een 3,0 of hoger beoordeeld. Het laagste werd gescoord op "onze school staat goed bekend" (een 2,6), het hoogste werd gescoord op "ik behandel leerlingen met respect" (een 4,0). Het meest tevreden zijn de medewerkers over het onderwijsleerproces

(gemiddeld 3,5), het minst over de dagelijkse organisatie (gemiddeld 3,1).

Opvallend is dat op de stellingen "de school biedt goede kwaliteit" en "de school staat goed bekend" de medewerkers lager scoren (resp. 3,2 en 2,6) dan de ouders (resp. 3,6 en 3,5). De leerlingenscore is genuanceerder (resp. 2,9 en 3,0). We zijn blij dat we op zoveel punten de tevredenheid hebben kunnen verbeteren en werken eraan in 2020 een weer betere score te krijgen. In par. 6.4. gaan we in op de uitkomsten van het tevredenheidsonderzoek onder ouders en leerlingen.

5.2. De gesprekscyclus

In de periodieke gesprekken tussen medewerker en direct leidinggevende komen deze drie hoofddoelstellingen en de manier om deze te bereiken op verschillende manieren aan bod. Fysieke en sociale veiligheid, de mogelijkheid tot zelfontplooiing en een goede balans tussen werk en privé zijn belangrijke voorwaarden voor het bereiken van de doelstellingen. Ook deze zaken komen in de gesprekken aan bod. Bottom-line is dat de ontwikkeling van de medewerker aansluit bij de ontwikkeling van de school. Aan de basis hiervan ligt voor iedere medewerker een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP).

De gesprekscyclus wordt ook ingezet bij nieuw aangestelde docenten. Alle nieuwe docenten krijgen een tijdelijke aanstelling en komen in een beoordelingscyclus. Daaraan voorafgaand zijn uiteraard met sollicitanten gesprekken gevoerd, zijn referenties nagevraagd (dus niet alleen opgevraagd) en moeten kandidaten eerst een proefles geven. In april worden de nieuwe medewerkers beoordeeld conform de daarvoor vastgestelde procedure. Hierbij betrekken we ook leerlingen enquêtes. Als de medewerker vervolgens voor onbepaalde tijd wordt aangesteld, volgt de reguliere gesprekscyclus. Deze hebben we ingericht met gebruikmaking van een speciaal voor het onderwijs ontwikkeld 360-graden-feedback instrument, Keiwijzer, waarbij feedbackcoaches worden ingezet. Hiermee worden medewerkers ondersteund bij het ontwikkelen van een POP.

In 2018 hebben gesprekken van medewerkers met feedbackcoaches plaatsgevonden, maar

niet in de omvang als we hadden gewild. Het afgelopen jaar is namelijk veel inzet en aandacht uitgegaan naar de nieuwe strategische koers en de participatie van onze medewerkers daarin. Voor het schooljaar 2018-2019 hebben we ons ten doel gesteld dat iedere docent minimaal één lesbezoek heeft gehad en een uitgebreide bespreking met de direct leidinggevende. Daarnaast buigen we ons in 2019 over een nieuwe aansturingstructuur.

5.3. Opleidingen

Tot en met het schooljaar 2017-2018 participeerden we in de opleidingsschool De DAM, een officieel erkende opleidingsschool. Deze richt zich op de opleiding voor eerste- en tweede-graads-docenten.

Zoals we in het jaarverslag 2017 al schreven, wordt de participatie als positief ervaren, maar legt dat wel organisatorisch en financieel een grote druk op de school. Dit te meer gezien alle uitdagingen die het Lely verder nog is aangegaan in het kader van de nieuwe strategische koers. Om die reden hebben we ervoor gekozen wat gas terug te nemen en is de participatie met ingang van het schooljaar 2018-2019 fors teruggebracht naar vier stagewerkplekken in overleg met opleidingsschool De DAM.

Daarnaast stimuleren wij onze medewerkers om tijdens hun loopbaan te blijven werken aan hun eigen professionaliteit en ontwikkeling. Voor de periode 2017-2019 is gebruik gemaakt van de Amsterdamse Scholenbeurs, gericht op de ontwikkeling richting gymnasium en richting invoering van interne differentiatie. Deze beurs is op groepen docenten gericht. In schooljaar 2017-2018 heeft één docent zich aangemeld voor de Amsterdamse Lerarenbeurs. Daarnaast hebben individuele medewerkers zich, buiten de reguliere deskundigheidsbevordering binnen het taakbeleid, nader geschoold en een aantal docenten heeft een tegemoetkoming studiekosten gekregen. Van de landelijke lerarenbeurs hebben in 2018 twee docenten (ieder 0,8 fte) gebruik gemaakt en zijn hiervoor in verhouding naar het aantal fte voor gecompenseerd in verlofuren.

5.4. Carrièreperspectief: de functiemix

De functiemix is onderdeel van een sectorbreed convenant dat in 2008 is gesloten gericht op versterking van kwaliteit en carrièreperspectief van docenten.

Deze mix houdt een verdeling van leraren in over de verschillende salarisschalen. Daarvoor geeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap extra geld aan scholen. Het percentage docenten dat naar een hogere salarisschaal (respectievelijk schaal LC en D) doorstroomt, is vastgelegd in doelstellingen.

Onze doelstellingen zijn in 2018 behaald. Dat betekent dat bevordering naar een hogere schaal alleen kan, als (naast een positieve beoordeling) daarvoor ook formatief ruimte is, bijvoorbeeld door natuurlijk verloop. In 2018 was die ruimte er niet.

5.5. Duurzame inzetbaarheid

In de huidige CAO is een regeling opgenomen, waarin medewerkers verschillende mogelijkheden hebben voor hun inzetbaarheid. Zij kunnen daarin keuzes maken die bij hun levensfase en persoonlijke situatie passen. Iedere werknemer krijgt jaarlijks de beschikking over 50 klokuren die zij kunnen gebruiken voor verlof, werkdrukvermindering of bepaalde doelbestedingen in geld. Uit de keuzes die onze medewerkers gemaakt hebben, blijkt dat het onderwijsondersteunend personeel dit in groten getale inzet voor verlof; een aantal medewerkers voegt dit toe aan pensioen. In 2018 maakte 45 % van de docenten gebruik van de mogelijkheid deze uren te sparen. Dit percentage is nagenoeg hetzelfde ten opzichte van dat in 2017.

In het verlengde van deze duurzame inzetbaarheid voeren wij beleid ter voorkoming van ontslag. Hiermee willen wij tegelijkertijd bereiken dat de uitkeringen na ontslag beheerst worden. Dit beleid houdt het volgende in:

- We voeren een uitgebreid introductieprogramma inclusief begeleiding uit voor nieuwe collega's.
- We hanteren een effectief ondersteuningsmodel in onze gesprekkencyclus. Het beleid is erop dat we deze gesprekken alsmede een lesbezoek minimaals eens per jaar met iedere

medewerker voeren. De ontwikkeling en uitvoering van een POP is daarvan onlosmakelijk onderdeel.

- Met medewerkers die niet voldoende functioneren zetten we een ontwikkeltraject op, waarbij de medewerker intensief begeleid wordt door zijn direct leidinggevende en waar dat nodig of zinvol is een interne of externe coach.
- Ook wordt incidenteel een loopbaantraject aangeboden aan collega's die twijfels hebben over hun verdere loopbaan
- Waar dat nodig of gewenst is om medewerkers voor de school te behouden, worden studiefaciliteiten aangeboden.

Met deze maatregelen willen we én medewerkers voor onze school behouden én, in het verlengde daarvan, voor het onderwijs dan wel de arbeidsmarkt behouden.

Tegelijkertijd richten we ons met het treffen van deze maatregelen op het voorkomen van het ontstaan van ontslaguitkeringen dan wel, als ze toch ontstaan, op het minimaliseren van de kosten daarvan.

5.6. Ziekteverzuim

Ziek zijn is geen keuze. En als je ernstig ziek bent, een flinke griep hebt of anderszins belemmerd bent je werk uit te voeren, is ziekteverlof vanzelfsprekend. Maar in alle gevallen willen we als goed werkgever onze medewerkers ondersteunen om zo snel mogelijk weer het werk te hervatten. Daar past ook bij dat we in de preventiemaatregelen treffen. Een veilige school en begeleiding terug naar werk zijn de belangrijkste thema's daarbij.

Voor de gebruikelijke arbodienstverlening hebben wij een contract met Zorg van de Zaak. In 2018 hebben we ervoor gekozen om meer te doen. Vanaf november 2018 hebben wij via Zorg van de Zaak een inzetbaarheidscoach ingehuurd. Wij passen de dienstverlening aan zodat deze beter aansluit op de actuele situatie binnen de scholengemeenschap. De inzet van de inzetbaarheidscoach binnen het Ir. Lely Lyceum is tweeledig. De leidinggevenden krijgen door coaching meer grip op de eigen regierol bij de begeleiding van medewerkers met ziekteverzuim. Daarnaast krijgt de school hulp bij het bewaken van Poortwachter-termijnen en omzetten van de adviezen van de bedrijfsarts in concrete acties voor de re-integratie van zieke medewerkers. Hiermee willen we bereiken dat het ziekteverzuim daalt.

We blijven het ziekteverzuim monitoren en analyseren, om nog beter waar mogelijk langdurig verzuim te voorkomen en de inzetbaarheid van onze medewerkers te bevorderen.

Op de volgende pagina schetsen we de ontwikkeling van het ziekteverzuim in de afgelopen vijf jaar. De verzuimmeldingsfrequentie geeft aan hoe vaak medewerkers gemiddeld verzuimen. Is deze frequentie hoog, dan kan dat een signaal zijn dat er iets speelt of dat er veel ruimte gegeven wordt door de leidinggevende om te verzuimen.

Ziekteverzuim

	2018	2017	2016	2015	2014
Ziekteverzuimpercentage personeel	8,50	6,80	5,54	6,34	6,91
Verzuimmeldingsfrequentie	2,42	2,33	2,31	1,76	2,19

De verzuimcijfers per categorie onderwijs (onderwijzend personeel OP, ondersteunend personeel OOP en directie DIR) laten de volgende knelpunten zien:

	OP		OOP		DIR	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Verzuimpercentages	9,79	7,55	3,68	2,93	3,7	0
Meldingsfrequentie	3	2,53	2,14	1,25	1,00	0

Voor het voortgezet onderwijs zijn landelijke verzuimcijfers over 2018 nog niet beschikbaar. De rapportage van VOION (VO in ontwikkeling) van verzuimcijfers over 2017 laat als benchmarkcijfers een ziekteverzuimpercentage zien van wederom 5,5% (nagenoeg gelijk aan het voorgaande jaar). De school zit daar met een percentage van 8,5% ruim boven. Dit wordt met name veroorzaakt door wederom een aantal langdurige ziektegevallen in het OP, waarvan een deel nog uit 2017, maar helaas ook een aantal nieuwe ziektegevallen. Een aantal langdurige verzuimgevallen is in 2018 beëindigd en het vooruitzicht is dat een paar langdurige verzuimgevallen in het eerste deel van 2019 zullen worden beëindigd.

Het voornemen om het verzuimbeleid aan te scherpen door met name het kortdurend verzuim terug te dringen middels meer persoonlijke aandacht van de leidinggevende en de gesprekscyclus heeft in 2018 vanwege de huidige aansturingstructuur en nieuwe ontwikkelingen onvoldoende gestalte kunnen krijgen. De aansturingstructuur is onderwerp van gesprek en een aanpassing daarvan zal in 2019 hoog op de agenda staan.

5.7. Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E)

Eind 2017 heeft er intern een risico-inventarisatie (RI&E) plaatsgevonden, die getoetst en geëvalueerd is door een gecertificeerde kerndeskundige van de arbodienst Zorg van de Zaak. De voornaamste conclusies waren, dat de RI&E onder voorwaarden voldeed aan de eisen met over het algemeen geen of een laag risico, maar dat er een aantal knelpunten met een hoog risico was aangetroffen met name in het technieklokaal, de praktijklokalen en ruimtes van natuurwetenschappen en vluchtroutes. De voortgang van de RI&E en het plan van aanpak zijn besproken met de Medezeggenschapsraad (MR). Vrijwel alle punten in het plan van aanpak met een hoog risico zijn in 2018 aangepakt en verholpen. In 2019 zullen de laatste punten op de i worden gezet.

5.8. Personeels- en salarisadministratie

Evenals voorgaande jaren voeren we de personeels- en salarisadministratie uit in eigen beheer. We gebruiken daarvoor het pakket Profit, ontwikkeld door AFAS. We worden hieronder ondersteund door een extern bureau, IJk.

Onderdeel van dit pakket is een intranet voor medewerkers, InSite geheten. Medewerkers kunnen hier hun salarisstrook en jaaropgave inzien. In toenemende mate wordt dit systeem gebruik voor zogeheten employee self service, bij voorbeeld voor het zelf indienen van bepaalde personeelsmutaties zoals adreswijziging, verlof-aanvragen en declaraties.

5.9. Beleidsvoornemens en resultaten

In 2018 hadden we ons de volgende concrete doelen gesteld:

- Het ziekteverzuim ligt gemiddeld onder de 8%
- De meldingsfrequentie ligt onder de 2
- We betalen 25% minder overuren uit dan in 2017
- 25% van de docenten met een dienstverband voor onbepaalde tijd heeft een vorm van deskundigheidsbevordering gedaan
- Voor de overige docenten is dit 10%.

Door een aantal langdurig zieken is het ziekteverzuim in 2018 gemiddeld uitgekomen op 8,5%. We verwachten dat in 2019 dit cijfer belangrijk lager uit zal komen.

De meldingsfrequentie is totaal uitgekomen op 2,42, het doel is daarmee niet behaald.

In 2018 zijn er ondanks extra sturing hierop bij de lessenverdeling voor het nieuwe schooljaar 2018-2019 meer overuren aan onderwijspersoneel uitbetaald dan in 2017. Deels komt dit door meer inzet aan interne vervanging door meer langdurige verzuimgevallen en deels door inzet van interne docenten bij examentraining en lenteschool in plaats van externe inhuur. Voor het onderwijsondersteunend personeel worden overuren in principe niet uitbetaald, maar gecompenseerd met verlofuren.

Achteraf is gebleken, dat de realisatie van de doelstelling van 25% voor docenten met een dienstverband voor onbepaalde tijd m.b.t. de deskundigheidsbevordering moeilijk is vast te

stellen. De registratie hiervan gebeurt alleen voor opleidingen c.q. trainingen, die qua tijd worden gecompenseerd of waarvoor declaraties zijn ingediend.

Voor wat betreft de docenten met een tijdelijke aanstelling is zeker vast te stellen, dat ruim meer dan 10% van de docenten aan deskundigheidsbevordering heeft gedaan. Een aantal daarvan is nog in opleiding.

5.10. Personeel in cijfers

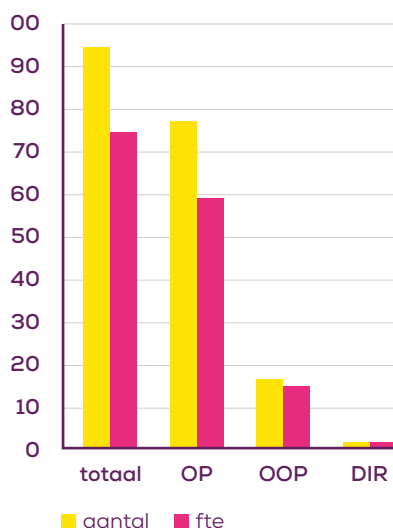
Personeel in dienst: aantal personen en aantal fte

Het Lely Lyceum had op de peildatum 31 december 2018 in totaal 93

personeelsleden in dienst:

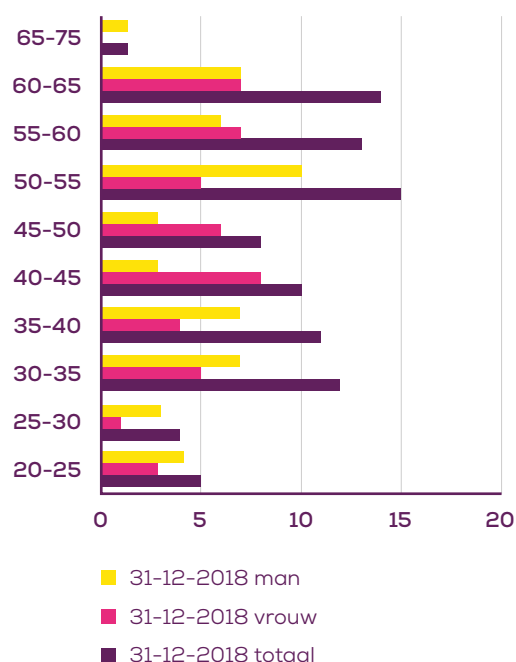
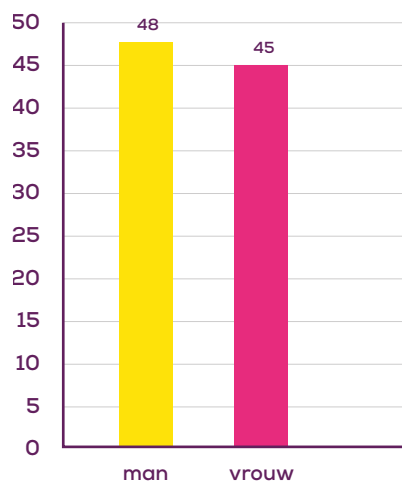
- CvB (incl. directie):	1
- Onderwijspersoneel (OP) inclusief 2 afdelingsleiders:	76
- Onderwijsondersteunend personeel (OOP):	16

Hieronder geven we grafisch weer hoe de fte-verdeling per functiecategorie eruit ziet inclusief de verhouding aantal personen/aantal fte:1

In de afgelopen vijf jaar heeft de gemiddelde bezetting in fte zich als volgt ontwikkeld:

Functiecategorie	2018	2017	2016	2015	2014
Directie	1,00	1,00	1,00	1,80	2,00
OP	58,32	58,17	57,18	58,60	58,10
OOP	14,34	14,88	15,84	14,40	14,10
Totaal	73,66	74,05	74,02	74,80	74,20
Aantal personeelsleden	93	92	89	90	88

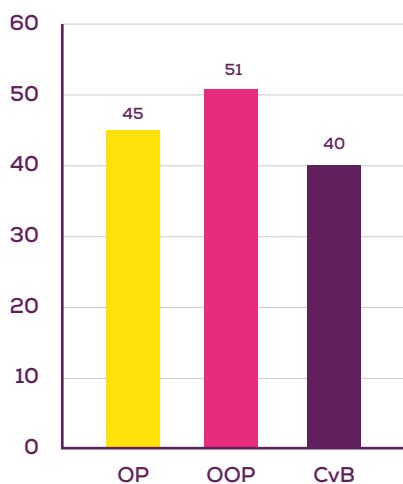
Verhouding man/vrouw

Als we hierboven naar de verhouding man/vrouw kijken, dan zien we net als voorgaande jaren een evenwichtig beeld.

Leeftijdsopbouw

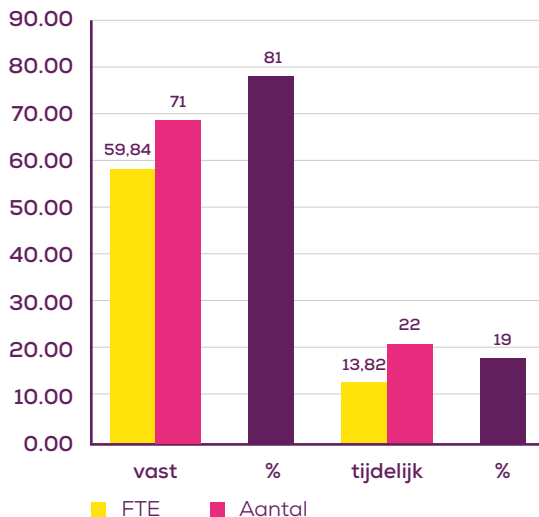
Hierboven geven we per leeftijdscategorie het aantal mannen en vrouwen aan alsmede het totaal van de personele bezetting binnen het Lely Lyceum op de peildatum 31 december 2018.

Als we dit beeld terugbrengen tot een gemiddelde leeftijd per functiecategorie en we vergelijken deze gegevens met die van 2017, dan blijkt dat door de wisseling van functionaris de leeftijd van het CvB beduidend lager is geworden. De gemiddelde leeftijd van het onderwijzend personeel is eveneens aanzienlijk gedaald (van 56 jaar in 2017 naar 45 jaar in 2018, net als in 2016). Het onderwijsondersteunend personeel heeft nauwelijks wisselingen ondergaan en is ten opzichte van 2017 dan ook gemiddeld een jaar ouder geworden.

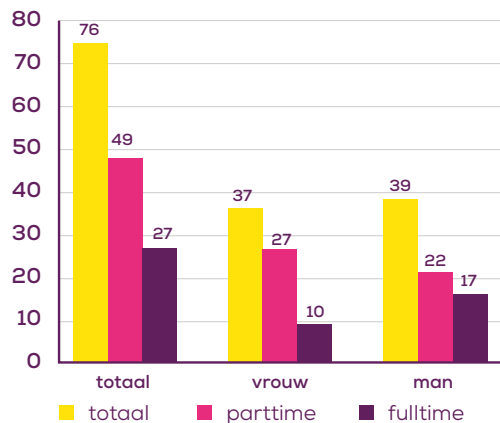
Aard van het dienstverband

Hoewel de verhouding tussen medewerkers in vaste dienst en in tijdelijke dienst beïnvloed wordt door de ontwikkeling van het leerlingenaantal, heeft een relatief groot aantal medewerkers een vast contract: 81% ten opzichte van 79% in 2017.

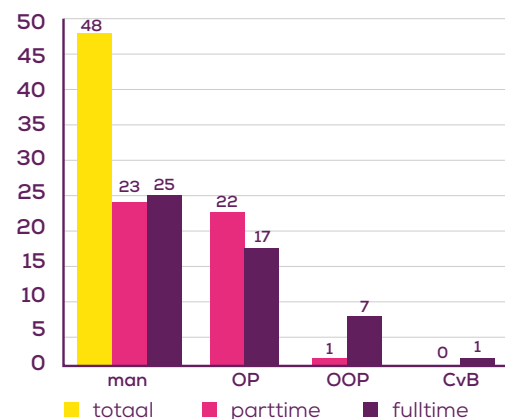
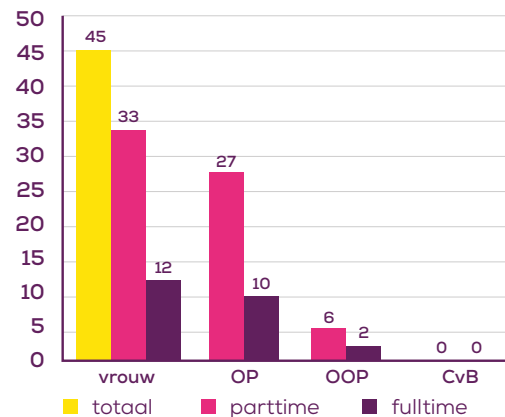

Verhouding fulltime/parttime onderwijzend personeel

Hieronder geven we grafisch weer hoe de verhouding is tussen fulltimers en parttimers onderwijzend personeel eruit ziet:

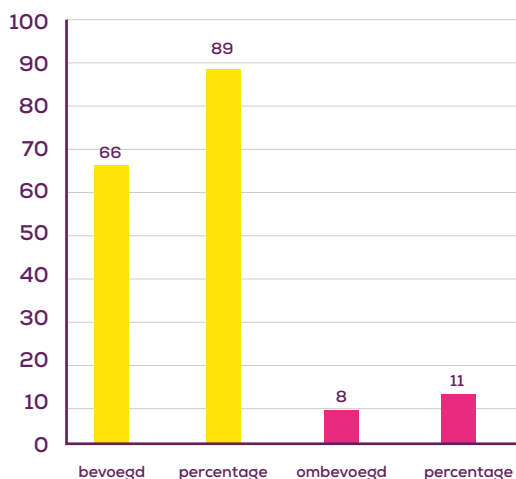

Als we dit uitsplitsen naar mannen en vrouwen per functiecategorie, ontstaat het volgende beeld:

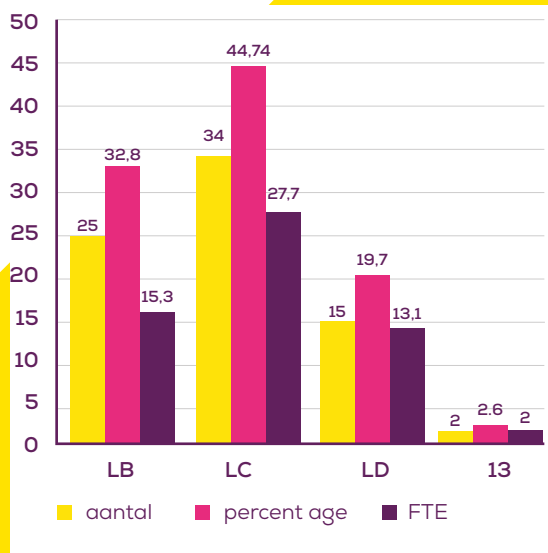
Bevoegde en onbevoegde docenten

De Wet op het voortgezet onderwijs bepaalt dat docenten een wettelijke bevoegdheid moeten hebben om onderwijs te geven. Ook als docenten nog niet bevoegd zijn, mogen ze volgens de wet tijdelijk toch lesgeven. Het Lely Lyceum heeft als beleid dat het aantal onbevoegde docenten zo klein mogelijk wordt gehouden. We kunnen er echter niet altijd aan ontkomen onbevoegde docenten tijdelijk in te zetten. Per 31 december waren van de 74 docenten (totaal OP minus de twee afdelingsleiders) er slechts acht onbevoegd, en 66 bevoegd. Dit is minder dan eind 2017, toen er op 71 docenten 12 onbevoegde docenten waren ingezet. We werken eraan dit aantal verder omlaag te brengen.

Funciemix

Hieronder geven we in een grafiek weer hoe de verdeling is van de salarisschalen over onze docenten. Met deze verdeling voldoet het Lely Lyceum aan de afgesproken streefwaarde, zoals ook beschreven in paragraaf 5.4.:

6

Goed Lely-bestuur (governance)

Ieder mens heeft recht op een eigen plek in de maatschappij, waarin hij of zij naar eigen vermogen en in vrijheid participeert, zingeving vindt en geluk nastreeft. Een maatschappij waarin gelijkwaardigheid en respect naar ieder individu toe gewaarborgd zijn. Om dit te bereiken is goed en toegankelijk onderwijs voor iedereen noodzakelijk. Daarom zijn het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs in Nederland gratis. Dit betekent dat er veel belastinggeld naar het onderwijs gaat, dus ook naar het Lely Lyceum.

Dit alles legt een grote verantwoordelijkheid bij onderwijsinstellingen zoals het Lely Lyceum neer. De verantwoordelijkheid om het geld optimaal te besteden. De verantwoordelijkheid om verantwoorde inhoudelijke keuzes te maken met als enig oogmerk het zorgen voor goede onderwijskwaliteit. En de verantwoordelijkheid om hierover open en eerlijk verantwoording af te leggen.

Dit alles vatten we samen onder de noemer "goed bestuur". In dit verband vinden we het belangrijk te noemen dat het bestuur en de Raad van Toezicht de Code Goed Bestuur van de VO-Raad toepast.

Wat betekent "goed bestuur" precies en hoe werkt dat bij het Lely Lyceum? Daarover gaat dit hoofdstuk.

6.1. Het bestuur en zijn ondersteuning

Het bestuur van het Lely Lyceum heet formeel College van Bestuur. Bij het Lely Lyceum bestaat dat college uit één persoon, die de titel rector-bestuurder heeft. Hij of zij is dus én bestuurder én rector van de school. Hij is aangesteld op basis van de bestuurders-CAO van het voortgezet onderwijs.

In het verslagjaar is er (opnieuw) wisseling van de wacht geweest in de functie van rector-bestuurder. Per 1 augustus 2018 heeft de heer Roel Schoonveld, per 1 augustus 2017 voor de duur van een jaar aangesteld als interim-rector-bestuurder, het stokje overgedragen aan de heer Jeroen Rijlaarsdam, die door de Raad van Toezicht per 1 augustus 2018 is aangesteld als rector-bestuurder.

De bestuurlijke taak van de rector-bestuurder betekent dat hij alle besluiten neemt die nodig zijn voor de ongestoorde voortgang van het onderwijs in de meest brede zin van het woord en die nodig zijn om te zorgen dat het onderwijs van hoge kwaliteit is en blijft.

Om de goede besluiten te kunnen nemen, wordt hij ondersteund door een bedrijfsbureau met aan het hoofd een hoofd bedrijfsbureau, die tevens bestuurssecretaris is. Het hoofd bedrijfsbureau/bestuurssecretaris is naast de business-controller de belangrijkste adviseur van de rector-be-

stuurder. Los van het bedrijfsbureau is er een business-controller aangesteld, die rechtstreeks onder de rector-bestuurder valt. Deze business-controller adviseert zowel de rector-bestuurder als de Raad van Toezicht vanuit een onafhankelijke positie over de bedrijfsvoering, over de interne organisatie en over de interne beheersing. De business-controller rapporteert én aan de rector-bestuurder én aan de Raad van Toezicht. Daarnaast houdt de business-controller zich bezig met het risicomanagement. Over risicomanagement rapporteren we in hoofdstuk 9 van dit jaarverslag.

6.2. De Raad van Toezicht

Goed bestuur betekent ook goed toezicht. Het Lely Lyceum heeft een Raad van Toezicht die meekijkt met de bestuurder.

De Raad van Toezicht ziet erop toe dat de code goed bestuur, zoals die voor voortgezet onderwijs scholen geldt, wordt nageleefd. De Raad let erop dat de financiële middelen van de school rechtmatig worden verkregen en dat deze vervolgens doelmatig en rechtmatig worden ingezet. Daarnaast is de Raad van Toezicht de werkgever van de bestuurder en kan de Raad die benoemen, schorsen en ontslaan. Verder heeft de Raad van Toezicht nog een aantal wettelijk vastgelegde bevoegdheden, zoals het goedkeuren van de (meerjaren)begroting, van het jaarverslag en van het meerjaren strategisch beleidsplan. Het is ook de Raad van Toezicht en niet de bestuurder die de controlerend accountant aanwijst. Deze accountant moet jaarlijks de boeken controleren op de rechtmatigheid van de bestedingen.

Om goed toezicht te kunnen houden, moet de Raad van Toezicht wel voldoende geïnformeerd zijn. Daarom geeft de Raad aan het bestuur aan welke informatie de Raad wanneer wil hebben. Ook heeft de Raad van Toezicht jaarlijks overleg met de medezeggenschapsraad van de school.

Ieder lid van de Raad van Toezicht heeft een zittingsperiode van vier jaar. Na die vier jaar mag een lid maximaal voor 1 nieuwe termijn van vier jaar herbenoemd worden. Daarna moet dat lid de Raad verlaten en moet een nieuw lid benoemd worden. Omdat het Lely Lyceum een school voor openbaar onderwijs is, worden alle

leden van de Raad van Toezicht benoemd door de Gemeenteraad van Amsterdam. Van de vijf leden van de Raad worden er twee voor benoeming voorgedragen door de Raad zelf en drie door de medezeggenschapsraad, waarvan twee door de oudergeleding van de medezeggenschapsraad. De voordracht van deze drie leden is bindend.

In februari 2019 zijn drie van de vijf leden aftredend en niet herbenoembaar. In 2018 zijn daarop drie nieuwe leden gezocht en gevonden. Zij zijn eind 2018 voor benoeming voorgedragen aan de Gemeenteraad. Bij het schrijven van dit jaarverslag is bekend dat de Gemeenteraad de drie leden inmiddels heeft benoemd. Zij treden aan op het moment dat de vertrekkende leden aftreden: op 18 februari 2019.

In onderstaand schema ziet u hoe de Raad van Toezicht per 31 december 2018 is samengesteld en hoe het rooster van aftreden eruit ziet (MR staat voor medezeggenschapsraad):

Samenstelling	1e benoeming	Herbenoeming	Aftredend	Herbenoembaar	Voordracht
J. van der Aa	18-02-2011	18-02-2015	18-02-2019	niet herbenoembaar	Raad van Toezicht
B. Heimans	27-03-2013	27.03.2017	27-03-2021	niet herbenoembaar	oudergeleding MR
S. Farouk	18-02-2011	18-02-2015	18-02-2019	niet herbenoembaar	Raad van Toezicht
E. Spek	18-06-2013	18.06.2017	18-06-2021	niet herbenoembaar	oudergeleding MR
M. van der Zwaag	18-02-2011	18-02-2015	18-02-2019	niet herbenoembaar	MR

In 2018 bekleedden de leden van de Raad van Toezicht de volgende (neven)functies:

De heer J.H. van der Aa

Nevenfuncties:

- Voorzitter RvT openbare stichting scholengemeenschap Reigersbos / Ir. Lely Lyceum
- Voorzitter bestuur Stichting Venzo
- Voorzitter bestuur Stichting Music Stages
- Lid bestuur Bijlmer Parktheater

Mevrouw S. Farouk

Hoofdfunctie:

- Toezichthouder AFM
- Nevenfuncties:
 - Lid RvT openbare stichting scholengemeenschap Reigersbos / Ir. Lely Lyceum
 - Lid RvT Stichting Muziekschool Amsterdam
 - Lid RvT Stichting Muziekschool Amsterdam Noord.

Mevrouw B. Heimans

Nevenfuncties:

- Lid RvT openbare stichting scholengemeenschap Reigersbos / Ir. Lely Lyceum
- Voorzitter RvT OOadA
- Lid RvT Mediacollege

De heer E. Spek

Hoofdfunctie:

- Directeur Huisvesting & Techniek Amsterdam UMC / AMC
- Nevenfuncties:
 - Lid RvT openbare stichting scholengemeenschap Reigersbos / Ir. Lely Lyceum
 - Lid bestuur Kunststichting AMC
 - Lid RvC Woonstichting Lieven de Key
 - Lid RvT Stichting Openbare Bibliotheek Amsterdam OBA

Mevrouw M. van der Zwaag

Nevenfuncties:

- Lid RvT openbare stichting scholengemeenschap Reigersbos / Ir. Lely Lyceum
- Lid kader FNV sector Uitkeringsgerechtigden

6.3. Medezeggenschap

Zoals de wet dat ook voorschrijft, is aan de school een medezeggenschapsraad (MR) verbonden. In deze MR zitten uit en door het personeel, de ouders en de leerlingen gekozen vertegenwoordigers. Zij vormen respectievelijk de personeelsgeleding, de oudergeleding en de leerlinggeleding van de MR. De MR en de verschillende geledingen hebben bij wet en reglement vastgelegde bevoegdheden, variërend van instemmingsrecht tot adviesrecht. Hoewel adviesrecht minder "zwaar" is dan instemmingsrecht, geldt wel dat het bestuur zwaarwegende argumenten moet hebben om een advies van de MR of een van de geledingen naast zich neer te leggen. Dit is dan ook niet gebeurd.

Daarnaast overlegt de bestuurder regelmatig met de voltallige MR en met name met de personeelsgeleding van de MR (PMR). Dit overleg verloopt zeer constructief.

Hieronder is het verslag opgenomen wat de MR heeft opgesteld over haar werk in het jaar 2018.

Jaarverslag MR 2018

De Medezeggenschapsraad bestond op 31 december 2018 uit:

Personeelsleden:

Dhr. F.J.M. Voet (voorzitter MR)

(termijn 2018-2020)

Dhr. M.H.J. Aarts (termijn 2017 - 2019)

Mw. C. Chin A Kwie (termijn 2017-2019)

Mw. H. Lutgendorff (termijn 2017-2019, secretaris 2018-2019)

Dhr. M. Huig (termijn 2018 - 2020, secretaris 2017-2018)

Mw. J. Landburg (termijn 2018 - 2020)

Ouders:

Dhr. M. Martens (termijn 2017-2019)

Mw. D. Slijngard (termijn 2017-2019)

Mw. M. Smiet (termijn 2017-2019)

Leerlingen:

A. Issa (termijn 2017-2019)

R. Naab (termijn 2017-2019)

Samenstelling PMR

In juni 2018 zijn er verkiezingen voor de PMR gehouden. Vrijwillig traden af dhr. F. J. M. Voet, dhr I. Younis en dhr. M. Huig. Dhr. Voet en dhr. Huig stelden zich opnieuw verkiesbaar. Mevr. J. Landburg, dhr. Voet en dhr. Huig werden gekozen voor de termijn 2018-2020.

De PMR beoogt elk jaar de helft van het aantal leden te laten aftreden of zich opnieuw verkiesbaar te stellen om aldus door overlappende termijnen de continuïteit en expertise van de PMR te waarborgen.

Vergaderingen PMR, PMR-CvB, MR

In het schooljaar 2017-2018 heeft de PMR vergaderd op 23 januari, 13 februari, 3 en 10 april en 26 juni 2018.

In het schooljaar 2018-2019 heeft de PMR vergaderd op 19 september, 9 oktober en 4 december 2018.

Een gezamenlijke vergadering van PMR, College van Bestuur en Schoolleiding is in het schooljaar 2017-2018 gehouden op 15 mei 2018.

Gezamenlijke vergaderingen van PMR, College van Bestuur en Schoolleiding zijn in het schooljaar 2018-2019 niet gehouden, wel is de rector regelmatig aangeschoven bij vergaderingen van de PMR.

Vergaderingen van College van Bestuur met de MR waren op 16 januari, 3 april, 10 juli, 4 september, 29 oktober en 20 november 2018.

Werkzaamheden (P)MR

Conform de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) heeft de Medezeggenschapsraad (MR) of een van de geledingen daarvan advies- of instemmingsrecht gehad bij voorgenomen bestuursbesluiten. Dit betrof onder meer de lessentabel, het taakbeleid, de vakantieregeling 2018-2019, het leerlingenstatuut 2017-2019, de schoolgids 2018-2019, het jaarverslag over 2017, de bevorderingsnormen, de ouderbijdrage.

De MR heeft in het voorjaar van 2018 een afgevaardigde geleverd voor de Benoeming- en Advies Commissie (BAC) ten behoeve van de nieuwe rector. Daarnaast zijn een personeelslid en een leerling in het najaar van 2018 afgevaardigd voor de BAC t.b.v. twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht. De aanwezigheid van de leerling bij de gesprekken was bijzonder en werd door de MR als zeer waardevol ervaren.

De MR heeft in oktober 2018 op verzoek van de rector een zogenaamde 'benen op tafel sessie' gehouden over de school, de visie en missie en de toekomst. Hierbij zijn de pijlers van de school, Internationalisering, Empowerment en Onderzoek besproken en zijn we meegenomen in de plannen van de rector om het Ir. Lely Lyceum een Technasium pilotschool te laten worden. We hebben gewaardeerd dat we op deze wijze door het CvB betrokken zijn bij het proces.

De secretaris van de (P)MR
Heidi Lutgendorff

6.4. Communicatie en horizontale verantwoording

Een goed contact met de ouders van onze leerlingen is essentieel. Een goed contact zorgt mede voor een succesvolle schoolcarrière. Naast voorlichtingsavonden organiseert de school avonden waarop ouders samen met hun kind het rapport bespreken met de mentor. De voorlichtingsavonden zijn met name in leerjaar 1 goed bezocht. Vanaf leerjaar 2 is de opkomst van ouders op de voorlichtingsavonden wisselend. Verder communiceren we binnen het Lely Lyceum met ouders in toenemende mate per email en via het ouderportal van het leerlingadministratiesysteem Magister.

Ook de communicatie met onze medewerkers heeft continu aandacht. Onze medewerkers ontvangen iedere week per email een weekbericht over het rooster of over activiteiten, over bijeenkomsten of over allerlei andere wetenswaardigheden. Daarnaast is er periodiek een bijeenkomst van de rector-bestuurder met alle docenten en een bijeenkomst met alle medewerkers. In die bijeenkomsten is er naast informatie-uitwisseling sprake van uitdieping van een specifiek thema of, bijvoorbeeld aan het

einde van het schooljaar of het kalenderjaar, van een gezamenlijke viering of afsluiting met een feestelijk tintje.

In 2018 is bijzondere aandacht besteed aan de communicatie over de nieuwe strategische koers en de naamswijziging.

De nieuwe koers, waarover u in hoofdstuk 9 meer leest, gaf bestuur en Raad van Toezicht aanleiding ook een nieuwe naam te kiezen. Een naam, die recht doet aan de nieuwe frisse koers, het vernieuwde onderwijsaanbod én aan het elan en enthousiasme hierover dat door de school stroomt. Een uitgeschreven prijsvraag leidde heel duidelijk tot de naam Ir. Lely Lyceum. De verwijzing naar Ir. Lely is een logische, in de historie van de school heeft de school deze naam eerder gedragen. En Lyceum doet recht aan de situatie dat de school zich vanaf 2019 richt op het onderwijsaanbod mavo, havo, atheneum en gymnasium. De naam is binnen en ook buiten de school enthousiast ontvangen.

Bij een nieuwe naam, een nieuwe koers en een vernieuwd aanbod hoort een heel nieuwe huisstijl:

**Ir. Lely
Lyceum**

Onthulling van de nieuwe naam heeft in het bijzijn van leerlingen, ouders en personeel feestelijk plaatsgevonden op 20 september 2018 door Tanja Jadnanansing, stadsdeelvoorzitter Zuidoost. De nieuwe naam heeft ook een symbolische waarde. "Cornelis Lely stond voor doorzettingsvermogen, kritisch denken en ambitie tonen. Eigenschappen die voor onze jongeren in Zuidoost inspirerend zijn", aldus de stadsdeelvoorzitter.

In 2017 is gestart met onze Wall of Fame, onze muur van roem. Op deze muur eren we met foto's en bijbehorende informatie onze leerlingen van vroeger, van een paar jaar geleden en huidige leerlingen die een prestatie hebben neergezet om trots op te zijn. Mooie voorbeelden van wat je kan bereiken als je je talenten aanwendt! Ieder jaar voegen we aan deze muur toe. In 2018 was de bekroonde schrijver Murat Isik ("wees onzichtbaar"), als oud-leerling graag bereid toe te treden tot onze Wall of Fame. Daarnaast voegden we twee huidige leerlingen toe.

Bij een open en eerlijke communicatie hoort ook verantwoording. Niet alleen naar de overheid, maar zeker en vooral ook naar diegenen die belang hebben bij onze school en wat daar gebeurt. Denk aan ouders, leerlingen, maar ook andere scholen en het bedrijfsleven. Ook naar deze belanghebbenden toe willen we verantwoording afleggen, de zogeheten horizontale verantwoording. Wij doen mee aan Vensters voor Verantwoording van de VO-Raad. Aan de hand van dit project laat het Lely zien hoe gepresteerd wordt op de twintig belangrijkste graadmeters van het onderwijs. Aan de hand van deze voor alle VO-scholen geldende indicatoren leggen scholen hun horizontale verantwoording af en kunnen zij zich vergelijken met andere VO-scholen (benchmarking).

In 2018 hebben we tevredenheidsonderzoeken gehouden onder leerlingen, ouders en medewerkers van het Lely. Daaruit bleek dat de tevredenheid van leerlingen op hetzelfde niveau als in 2016 was gebleven. De tevredenheid van ouders en medewerkers was gestegen. Van alle ouders hebben we 30% van de vragenlijsten ingevuld terugontvangen, van de leerlingen was dit 62%. De ouders geven de school het rapportcijfer 7,6, de leerlingen 6,6. Verder kon op een groot aantal vragen/stellingen een score van 1 (laag) tot 5 (hoog) gegeven worden. Opvallend is dat de ouders een hogere score geven op de stellingen "de school biedt goede kwaliteit" en "de school staat goed bekend" dan de medewerkers (ouders resp. 3,6 en 3,5, medewerkers resp. 3,2 en 2,6). De leerlingen scoren resp. lager (2,9) en hoger (3,0).

We zijn tevreden met de gemiddelde score op alle vragen/stellingen: medewerkers gemiddeld

een 3,4, ouders gemiddeld een 3,6 en leerlingen gemiddeld een 3,1. Ouders zijn zeer positief over het uitdagend zijn van het onderwijs, de ICT-voorzieningen, de brede vorming, de communicatie en het schoolklimaat (scores alle 4,0 of hoger) en het minst positief over de begeleiding/ondersteuning bij het leren (laagste score nog altijd een 3,4). Voor leerlingen geldt dat (online) pesten nog altijd een probleem vormt, ondanks alle inspanningen die wij doen om dit tegen te gaan. Zeer positief zijn zij over hun mentor en de duidelijkheid over resultaten (4,3 en 4,0). Op de andere onderdelen wordt (op een score van 2,7 a) 3 en hoger gescoord.

Het kan altijd beter! We werken eraan de scores in 2020 hoger te laten zijn en nog effectiever te zijn geworden in het voorkomen van pesten.

In paragraaf 5.1. gaan we specifiek in op de tevredenheidsscores van de medewerkers.

Als Lely Lyceum staan we midden in de maatschappij en hebben we een belangrijke publieke en maatschappelijke functie. We vinden het daarom ook belangrijk om iedere belanghebbende zo volledig mogelijk te informeren over het reilen en zeilen van onze school. Onze website is een belangrijk communicatiemiddel. De site is in 2017 grondig herzien en in 2018 in lijn met onze nieuwe huisstijl gebracht. Ook actueel nieuws hebben we sneller en beter geplaatst. Op deze site publiceren wij ook ieder jaar ons jaarverslag en ons jaarplan. Wilt u op deze stukken reageren, graag! Dat kan via info@lelylyceum.nl.

6.5. Klachtenregeling en externe vertrouwenspersoon

Het spreekt vanzelf dat het Lely Lyceum een klachtenregeling heeft. Deze is voor iedereen in te zien op onze website. Met deze regeling waarborgen we een zorgvuldige behandeling van klachten. Daarbij zoeken we het evenwicht tussen het belang van de klager en het belang van de school. Veruit de meeste klachten gaan over de dagelijkse gang van zaken in de school en kunnen in goed onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze worden afgehandeld. Dat is ook de bedoeling: proberen er eerst samen uit te komen. Pas als dat niet mogelijk is of als de afhandeling van de klacht niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan op deze klachtenregeling een beroep worden gedaan.

Niet voor alle soorten klachten is deze klachtenregeling bedoeld. Er zijn klachten waarvoor een aparte regeling en proceduremogelijkheid bij een commissie bestaat. Dan moet die lijn gevolgd worden. Zo kan een klacht die moet worden ingediend bij de commissie van beroep bij examens, niet via de klachtenregeling onderwijs worden ingediend. Op de website geven wij informatie over de verschillende regelingen en wanneer welke regeling te volgen.

In de regeling zijn maximumtermijnen opgenomen. Het spreekt voor zich dat eenieder erbij gebaat is dat een klacht zo zorgvuldig mogelijk, maar ook zo snel mogelijk, wordt afgehandeld.

Zoals in de klachtenregeling is vastgelegd, heeft het Lely Lyceum ook een externe vertrouwenspersoon (mevr. H. de Jong). Vaak komt een klacht bij een externe vertrouwenspersoon terecht, die snel afgehandeld kan worden en veelal beter in eerste instantie opgenomen had kunnen worden bij de interne contactpersonen.

In het jaarverslag van de externe contactpersoon staat vermeld dat de externe vertrouwenspersoon en de interne contactpersonen één keer zijn benaderd in het kader van de klachtenregeling onderwijs. Daarbij heeft de externe vertrouwenspersoon een luisterend oor geboden en heeft advies gegeven, waarna betrokkene zelf de klacht heeft kunnen afhan-

delen. Er is tweemaal gebruik gemaakt van de helpdesk voor informatie en advies. Er is geen klacht of melding ontvangen in het kader van de zogeheten klokkenluidersregeling.

6.6. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Per 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ingegaan. Dat betekent dat in de hele Europese Unie (EU) dezelfde privacywetgeving geldt. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt niet meer. De AVG standaardiseert de regels voor de verwerking van persoonsgegevens door particuliere bedrijven en overheidsinstanties in de hele EU. Het doel is niet alleen om de bescherming van persoonsgegevens binnen de Europese Unie te garanderen, maar ook om het vrije verkeer van gegevens binnen de Europese interne markt te waarborgen en geldt voor alle ondernemingen en organisaties die persoonsgegevens bijhouden en verwerken van natuurlijke personen in de Europese Unie.

De AVG stelt stringente eisen aan de omgang met persoonsgegevens. Nog voor de zomervakantie 2018 hebben we voldaan aan de eisen ten aanzien van de AVG. Het privacyreglement van het Ir. Lely Lyceum en het beleid dat daaraan ten grondslag ligt, hebben we herzien en aangevuld op de punten waar de AVG dit vereist. De MR heeft met het privacyreglement ingestemd.

Met het reglement willen we bereiken dat:

1. De persoonlijke levenssfeer van alle betrokkenen wordt beschermd tegen onrechtmatige verwerking en misbruik van die gegevens, tegen verlies en tegen het verwerken van onjuiste gegevens;
2. Wordt voorkomen dat persoonsgegevens worden verwerkt voor een ander doel dan het doel waarvoor ze verzameld zijn;
3. De verwerkingen niet leiden tot een hoog risico voor de betrokkenen.

Na de zomervakantie hebben we extern een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld en bij de Autoriteit Persoonsgegevens

(AP) aangemeld. De FG is mevrouw Bauk van der Valk. Zij is te bereiken per e-mail (fg@lelylyceum.nl) of telefonisch (06 11 51 60 35).

In het najaar is er een melding gemaakt van onze leverancier van ons roosterprogramma van een vermeend datalek in verband met de inrichtingsstructuur. Dit is gemeld bij de FG, die dit heeft beoordeeld. De melding was door meerdere scholen gedaan, die van dit pakket gebruik maken. Er bleek geen sprake te zijn van een potentieel lek en er hoefde geen melding te worden gemaakt bij de autoriteit persoonsgegevens.

Aansluitend hebben we aan alle leerlingen, ouders en medewerkers toestemming gevraagd voor het gebruik van beeldmateriaal dat van hen is of wordt gemaakt. We houden er strak de hand aan dat alleen beeldmateriaal waarvoor expliciet en schriftelijk toestemming is verleend, gebruikt wordt. Jaarlijks herinneren we leerlingen, ouders en medewerkers aan hun gegeven toestemming en wijzen we hen op hun recht om deze toestemming te allen tijde in te trekken of te wijzigen. Het personeel hebben we geïnformeerd over de (consequenties van) de AVG. In een speciaal daartoe georganiseerde bijeenkomst begin 2019 wijden we bijzondere aandacht aan deze privacybescherming en wat dat voor hen betekent. Met alle leveranciers van programmatuur waarin persoonsgegevens worden verwerkt, hebben we verwerkingsovereenkomsten afgesloten. Aan een externe partij is opdracht gegeven ons volledige IT-landschap door te lichten en in kaart te brengen en aan te geven op welke onderdelen nadere beveiliging noodzakelijk is. Aan de hand van de rapportage hierover hebben we de noodzakelijke aanpassingen doorgevoerd.

6.7. Beleidsvoornemens en resultaten

Ook op het gebied van goed bestuur hadden we voor 2018 een aantal concrete doelstellingen en beleidsvoornemens:

- Ingaande het nieuwe schooljaar is er een nieuwe rector-bestuurder aangetreden.
- De planning & control cyclus wordt volledig doorlopen, de P&C-documenten zijn op tijd aangeleverd.
- Tijdig wordt voorzien in de invulling van de begin 2019 ontstane vacatures binnen de Raad van Toezicht.

- De relatie tussen bestuur en MR is goed, de medezeggenschap kan goed en tijdig worden uitgeoefend.
- De school komt positief in de schrijvende pers, minimaal eens per kwartaal
- Tijdig wordt aan de AVG voldaan.

De interim-rector-bestuurder, Roel Schoonveld, had een aanstelling tot 1 augustus 2018. De Raad van Toezicht is al vroeg (eind 2017) gestart met de werving en selectie van een "vaste", nieuwe rector-bestuurder. Gelet op de uitdagingen én strategische koers waarvoor het Lely stond en staat, was er een gericht profiel opgesteld. In de rapportage van de Raad van Toezicht wordt beschreven hoe de selectie verder verlopen is. Tijdig kon een nieuwe rector-bestuurder aangesteld worden in de persoon van de heer Jeroen Rijlaarsdam. Nog voor het einde van het schooljaar 2017-2018 is deze zich gaan inwerken.

Door wisseling van de wacht op de financiële administratie kon Q2 niet (tijdig) worden aangeleverd. De overige Q-rapportages, het jaarverslag, jaarplan/jaarbegroting en meerjarenbegroting zijn alle tijdig aan de Raad van Toezicht aangeleverd en goedgekeurd.

Eind 2018 kon worden vastgesteld dat (onder voorbehoud van de besluitvorming in de gemeenteraad van Amsterdam) op het moment dat de niet-herbenoembare RvT-leden feitelijk aftreden, in hun plaats nieuwe RvT-leden conform de profielschets hun plaats kunnen innemen. We zijn erg blij op zo'n vlotte en vooral ook goede wijze nieuwe leden gevonden te hebben!

De relatie tussen bestuur en MR is goed en constructief. Tijdig ontvangen de MR-leden informatie en stukken voor advies of instemming.

Meer dan eens per kwartaal is het Lely Lyceum positief in de pers gekomen (Echo, Parool).

Niet op 25 mei 2018 (datum inwerkingtreding AVG), maar wel kort daarna is aan de eisen van de AVG voldaan.

We kunnen stellen dat we op een enkel punt na (tijdigheid AVG en P&C-document) aan alle doelstellingen hebben voldaan.

7

Het Lely in de maatschappij

Onze organisatie staat midden in de maatschappij. Met partners in deze maatschappij werken we samen om het beste voor onze leerlingen te bereiken. In dit hoofdstuk noemen we een aantal belangrijke partners en beschrijven we hoe we met hen samenwerken en wat we daarmee willen bereiken.

In alle gevallen is het ultieme doel hetzelfde: het beste uit onze leerlingen halen en onze leerlingen te stimuleren zichzelf en hun talenten maximaal te ontwikkelen.

7.1. Ieder kind doet mee

Ieder kind heeft recht op goed en bereikbaar onderwijs. De wetgeving rond passend onderwijs schrijft dit voor en regelt daar zaken voor. Maar vooral ook omdat we daarvan zelf overtuigd zijn, zijn we aangesloten bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen. Dit is een vereniging waarin de 26 schoolbesturen met ruim 80 scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam en Diemen samenwerken aan de uitvoering van de Wet passend onderwijs. Deze besturen werken samen om elk kind een passend onderwijsaanbod te kunnen geven.

Het bestuur van het samenwerkingsverband bestaat uit zes leden, afkomstig uit het bestuur van de samenwerkende scholen, alsmede de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

Om onze interne zorgstructuur te versterken ontvangen wij ondersteuningsmiddelen van dit samenwerkingsverband. Met deze middelen bieden wij ook extra ondersteuning aan aan individuele leerlingen. De doelmatige besteding van middelen wordt verantwoord aan het samenwerkingsverband. Dit alles gebeurt vanuit ons zogeheten zorgondersteuningsprofiel, zie ook paragraaf 4.7.

In 2018 hebben wij van het samenwerkingsverband respectievelijk 87.932 euro, 16.080 euro en 8.000 euro ontvangen, dat wij als volgt hebben ingezet:

- Voor de externe zorgstructuur te weten de plaatsing van leerlingen op een bovenschoolse voorziening (STOP-plaats):	32.871
- Voor de interne zorgstructuur te weten de inzet van de eigen zorgcoördinator:	19.000
- Voor de ondersteuning van individuele leerlingen te weten de inzet van docenten van onze school in het kader van remediale hulp:	9.500
- Eveneens voor individuele leerlingen: faalangstreductietraining:	4.275
- Eveneens voor individuele leerlingen: warme overdracht basisscholen:	5.700
- Eveneens voor individuele leerlingen: streetpro Schoolacademy	2.420
- Voorts voor een aantal Lely-specifieke activiteiten:	
• inzet terugdringen ongeoorloofd verzuim/te laat komen:	14.595
• aanschaf van materialen, onderzoek onderpresteerders en inzet vertrouwenspersoon conform schoolondersteuningsplan:	1.160

De 16.080 euro voor interne zorgstructuur en kwaliteitsverbetering (uren BPO) 16.000 en aanvullend voor de begeleiding van individuele leerlingen door BPO nog eens 5.080.

De 8.000 euro is ingezet ten behoeve van zorgcoördinatoren.

Alles bij elkaar hebben wij aan de specifieke zorg voor onze leerlingen iets meer uitgegeven dan wij van het samenwerkingsverband ontvingen. In onze schoolgids (hoofdstuk 4) bieden wij ouders en leerlingen een uitgebreid inzicht in de zorgstructuur van onze school en de zorg die wij onze leerlingen bieden. Als een leerling extra begeleiding nodig heeft, bespreekt de mentor dit met de ouders/verzorgers. De mentor kan de leerling vervolgens aanmelden voor een gesprek met hetzij de leerlingbegeleider, hetzij de zorgcoördinator. Alles is erop gericht de leerling

met succes zijn of haar schoolloopbaan te laten doorlopen.

7.2. Samenwerking gericht op een succesvolle schoolcarrière

De overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs is voor leerlingen spannend en soms ook moeilijk. Waar een basisschool duidelijke en soms strakke kaders aan kinderen biedt, geeft het voortgezet onderwijs naarmate kinderen ouder worden meer ruimte. Jongvolwassenen worden gestimuleerd zelf de regie over hun leren en werken te nemen. Dat is lang niet altijd makkelijk. Om die overgang te versoepelen, hebben wij structureel en regelmatig contact met de besturen van basisscholen en de basisscholen zelf in Zuidoost. Dit overleg gaat zowel over een goede overdracht van de leerling als inhoudelijk wat die leerling kan verwachten als hij of zij straks overgaat. Jaarlijks nodigen we leerkrachten van groep 8 uit om op onze school te komen kijken wat we "hun" leerlingen kunnen bieden. En onze masterclasses, die ieder jaar weer goed bezocht worden, geven ouders en leerlingen daarvan inhoudelijk een voorproefje.

Maar we doen meer. Nu al meer dan tien jaar geleden besloten de drie scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost samen een stichting op te richten: de Stichting Verzeker je Toekomst Amsterdam Zuidoost. De drie scholen zijn het Bindelmeer College, de Open School-gemeenschap Bijlmer en het Ir. Lely Lyceum. Zij werken in deze stichting samen aan het zorgen dat hun leerlingen met succes het voortgezet onderwijs doorlopen en met succes de arbeidsmarkt kunnen betreden binnen de context van een multiculturele samenleving. Om dat te bereiken organiseert en ondersteunt deze stichting activiteiten op het gebied van talentontwikkeling en huiswerkbegeleiding, die bijdragen aan een krachtige leeromgeving van leerlingen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost.

7.3. Wetenschapsoriëntatie

Al een aantal jaren is het Ir. Lely Lyceum actief binnen het netwerk van WON-scholen (WetenschapsOriëntatie Nederland).

"Onderzoekend leren en leren onderzoeken."

Dat is het motto van de WON, een onderwijsconcept plus een netwerkorganisatie van ruim 50 vwo-scholen. WON-scholen willen hun leerlingen goed voorbereiden op een wetenschappelijke vervolgopleiding. Nieuwsgierigheid en verWONdering staan daarbij centraal. Doel is dat leerlingen een voorsprong hebben op het moment dat zij naar de universiteit gaan. Maar ook dat zij zogeheten 21st Century Skills ontwikkelen: actief vragen stellen, een kritische en nieuwsgierige houding, zelf op zoek gaan naar informatie, problemen oplossen, creatieve en nieuwe aanpakken bedenken en last but not least goed samenwerken. Elementen die naadloos aansluiten op de ambities die wij voor en met onze leerlingen hebben.

Jaarlijks is er een WON-manifestatie. Dat is een jaarlijkse wedstrijd voor leerlingen van alle WON-scholen. Leerlingen presenteren tijdens deze wedstrijd hun eigen onderzoek. Zo delen zij met elkaar kennis en expertise op het gebied van onderzoekend leren en leren onderzoeken.

Het werk van leerlingen wordt beoordeeld door een vakjury van wetenschappers. In 2016 hadden we twee winnaars. We hebben veel verwachting van onze leerlingen de komende jaren!

7.4. Werk aan de winkel

Werk is niet vanzelfsprekend. Werk dat aansluit op de vaardigheden, ambities en beleving van onze leerlingen vraagt om vroege introductie van werkgevers bij onze leerlingen en onze leerlingen bij mogelijke werkgevers. Dat betekent werk aan de winkel. Het Lely Lyceum onderhoudt goede en intensieve contacten met veel bedrijven en werkt verder samen met JINC, een non-profit organisatie die grotendeels wordt gefinancierd door het bedrijfsleven. Ongeveer 1.000 bedrijven dragen (financieel) bij om de organisatie van de projecten mogelijk te maken op het gebied van beroepsoriëntatie op de werkvloer, het aanleren van (sociale) vaardigheden en het aanbieden van workshops over ondernemerschap. Deze bedrijven stellen hun medewerkers beschikbaar als vrijwilliger, bijvoorbeeld als trainer of als coach.

7.5. Bestuurlijke netwerken

Besturen vraagt om continue aandacht voor professionaliteit. Het Lely Lyceum is lid van de VO-Raad, de brancheorganisatie van het voortgezet onderwijs.

Daarnaast is het Lely lid van het OSVO, de vereniging van vertegenwoordigers van alle schoolbesturen in het Amsterdamse voorgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. De overstap van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs heeft een extra dimensie omdat vijf jaar geleden gekozen is voor een nieuw centraal plaatsingssysteem. Dit loopt via het OSVO.

Daarnaast biedt het OSVO een platform voor bestuurlijk overleg en professionalisering in het Amsterdamse.

7.6. Beleidsvoornemens en resultaten

De doelstellingen ten aanzien van deze netwerken richten zich op maximale participatie binnen de met onze partners gemaakte afspraken. We houden ons niet afzijdig, maar participeren actief. In 2018 hebben we dat gerealiseerd.

8

Lely-financiën en -bedrijfsvoering

8.1. Inleiding

In dit hoofdstuk nemen we u mee over de volgende onderwerpen:

- De financiële positie van het Lely Lyceum in 2018 met vergelijkende cijfers van voorgaande jaren.
- De cijfers over 2018 zelf en een toelichting daarop.
- De manier waarop wij onze middelen belegd hebben en hoe het verloop van die beleggingen is.
- De wijze waarop we zorgen dat het financieel beheer en beleid op orde zijn en blijven.

In het volgende hoofdstuk, hoofdstuk 9, kijken we ook financieel gezien naar de toekomst. Paragraaf 9.2. is gewijd aan de continuïteitsparagraaf.

8.2. De financiën van het Lely Lyceum

Voorheen SGR en nu Lely Lyceum beschikt over een solide financiële positie die voldoende is om eventuele tegenvallers op te vangen ook als wij rekening houden met de financiële effecten van de transformatie van brede scholengemeenschap naar lyceum met gymnasium, Technasium en beta design. In het tabel hierboven laten de kengetallen dit duidelijk zien (alle kengetallen behalve de liquiditeit zijn in %).

De financiën van het Lely Lyceum

Financiële kengetallen	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Norm
Solvabiliteit 1							
eigen vermogen/ totaal vermogen	58	63	63	63	65	66	nvt
Solvabiliteit 2							
Eigen vermogen incl. voorzieningen / totaal eigen vermogen	82	84	83	83	84	85	30
Liquiditeit							
Vorderingen + liquide middelen / kortlopende schulden	4,21	4,15	3,29	2,85	3,17	3,01	0,75
Rentabiliteit							
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering / totale baten	-5	-0,6	-0,4	-2,5	-3,2	-2,7	0
Weerstandvermogen							
Eigen vermogen - materiële vaste activa / Rijksbijdrage	32	37	38	39	48	50	5
Huisvestingratio							
Afschrijvingskosten gebouwen en terreinen + huisvestinglasten / totale lasten	7	6					10

Het getal in de kolom "norm" is het getal dat de Inspectie van het Onderwijs hanteert als signaleringsgrens; komt een bestuur daaronder, dan is dat reden om extra alert op de ontwikkeling van dat kengetal te zijn, mogelijk is er een risico. Dat zou het geval zijn bij de rentabiliteit; de norm is daar hoger dan de realiteit. Zoals hieronder aangegeven, is het beleid structureel tot een sluitende exploitatie te komen. Het Lely Lyceum heeft zich een gericht transformatiedoel gesteld. Om dat te bereiken kan zo nodig een deel van het eigen vermogen aangewend worden. Dit is mogelijk, omdat het eigen vermogen daarvoor voldoende ruimte biedt (zie kengetallen solvabiliteit 2 en weerstandsvermogen). Overigens is de norm 0 de norm die de Inspectie als gemiddelde hanteert over een periode van 3 jaar. In alle andere gevallen zit het Lely Lyceum ruim boven de signaleringsgrenzen van de Inspectie.

In 2017 is een nieuw kengetal toegevoegd, dat weergeeft hoeveel van de totale lasten van een bestuur betrekking heeft op de huisvesting: de huisvestingsratio. De daarbij behorende norm van 10% is in tegenstelling tot de andere normen een bovengrens. Ook op deze ratio scoort het Lely Lyceum goed, we zitten er ruim onder.

De kengetallen zoals we die hierboven tonen, lichten we hieronder kort toe: wat zeggen de kengetallen eigenlijk?

Solvabiliteit

Solvabiliteit geeft inzicht in de financieringsopbouw en geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en het vreemde vermogen. Hiermee wordt zichtbaar gemaakt in hoeverre een organisatie op langere termijn aan zijn verplichtingen kan voldoen. Solvabiliteit wordt berekend door het bedrag van het eigen vermogen te delen door het totale bedrag van de balans. Om vergelijking van de kengetallen van de diverse scholen mogelijk te maken wordt ook de formule van de solvabiliteit inclusief voorzieningen gebruikt (solvabiliteit 2). Voor de solvabiliteit maakt het dan niet uit of een post als reserve of als voorziening is geboekt. De berekening is dan eigen vermogen plus voorzieningen, en dat totaal gedeeld door het totaal van de balans. De norm voor een goede solvabiliteit is een verhoudingscijfer van 50% of meer. Beide solvabiliteitscijfers

zijn voor de school dan ook ruim voldoende te noemen.

Liquiditeit

Liquiditeit geeft aan in hoeverre een organisatie op korte termijn aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. Dit kengetal liquiditeit wordt berekend door eerst de vorderingen en de liquide middelen bij elkaar op te tellen en dit totaal vervolgens te delen door de kortlopende schulden. Een liquiditeit groter dan 0,75 wordt als voldoende gekwalificeerd, omdat tegenover de binnenkort vervallende schulden tenminste evenveel vlottende activa (vorderingen plus liquide middelen) staan. Voor de school is de liquiditeit 4,21 en dat is dus ruim voldoende.

Rentabiliteit

Rentabiliteit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel een negatief bedrijfsresultaat. De formule is: resultaat uit gewone bedrijfsvoering gedeeld door de totale baten uit de gewone bedrijfsvoering. Een rentabiliteit van 0% of hoger is goed te noemen.

Voor het Lely Lyceum is de rentabiliteit al een aantal jaren negatief. Dat betekent een exploitatietekort. Tot voor kort was het beleid om de reservepositie beheerst af te bouwen naar 3.000.000 euro om dan vervolgens op een sluitende exploitatie uit te komen. Met name door investeringen in de kwaliteit van het onderwijs werd meer uitgegeven dan ontvangen werd, waardoor de rentabiliteit negatief was. Het beleid was en is erop gericht structureel tot een sluitende exploitatie te komen. Echter, zoals ook uit de meerjarenbegroting blijkt, de omslag van een brede scholengemeenschap naar een lyceum inclusief de invoering van gymnasium, zo mogelijk technasium, en andere onderwijsprofielen (zie hoofdstuk 4 van dit verslag) kost geld. De Raad van Toezicht heeft daarmee ingestemd, zij het met een aantal voorwaarden. In de continuïteitsparagraaf gaan we hierop nader in. Binnen redelijke termijn (zie de continuïteitsparagraaf) dient het structurele evenwicht tussen baten en lasten bereikt te zijn met dien verstande dat, tot de ondergrens van het weerstandsvermogen weer bereikt is (zie hierna onder

“weerstandsvormogen”), de baten hoger zullen moeten zijn dan de lasten. Dit betekent een (tijdelijke) positieve rentabiliteit.

Weerstandsvormogen

Het weerstandsvormogen dient ter financiering van activa (met name inventaris) en als buffer voor het opvangen van risico’s. Indien de situatie zich voordoet dat de rijksbijdragen niet afdoende zijn om de noodzakelijke uitgaven te dekken, zal het weerstandsvormogen aangesproken moeten worden.

Het weerstandsvormogen wordt berekend door van het eigen vormogen het totaalbedrag van de materiële vaste activa af te trekken en het resultaat te delen door de ontvangen Rijksbijdragen. Voor de school is het kengetal voor het weerstandsvormogen eind 2018 32%. Dit is lager dan het cijfer eind 2017 (37%) en is deels gevolg van het gevoerde beleid om de reserves beheerst af te bouwen en deels een gevolg van een tegenvallend resultaat over 2018, zie ook de toelichting op de jaarcijfers 2018.

Het beleid van de school tot nu toe is op termijn (de komende jaren) een totaal aan reserves te hebben van ongeveer € 3.000.000. Dit vormogen dient als weerstandsvormogen. Dit vormt een buffer voor risico’s die het Lely Lyceum in de toekomst kan lopen. Hiermee is enerzijds rekening gehouden met het feit dat het Lely Lyceum een zogeheten eenpitter is, waardoor tegenvallers niet met andere scholen (zoals bij besturen met meer scholen) opgevangen kunnen worden. Anderzijds is rekening gehouden met de nieuwe strategische koers van het Lely Lyceum, wat in ieder geval op de korte termijn naar verwachting zijn impact zal hebben op de verhouding tussen kosten en baten.

Voor de ontwikkeling van het weerstandsvormogen de komende jaren verwijzen wij u naar de continuïteitsparagraaf.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft weer welk aandeel de huisvestingslasten hebben in de totale lasten van een schoolbestuur. Is dat aandeel meer dan 10%, dan is er mogelijk een risico; de huisvestingslasten vormen dan een onevenredig deel van de totale lasten. Dit kengetal wordt berekend door

de afschrijvingen op gebouwen en terreinen, opgeteld bij de exploitatiekosten voor de huisvesting, te delen door de totale kosten.

Gang van zaken gedurende het verslagjaar

Op de volgende pagina geven wij de balanspositie ultimo 2018 weer vergeleken met het jaar daarvoor.

Balanspositie ultimo 2018 vergeleken met het 2017

		31-12-2018	31-12-2017
1	Activa		
	Vaste activa		
1.1	Immateriële vaste activa	0	0
1.2	Materiële vaste activa	549.575	580.099
1.3	Financiële vaste activa	601.056	1.204.433
	Totaal vaste activa	1.150.631	1.784.532
	Vlottende activa		
1.4	Voorraden	0	0
1.5	Vorderingen	133.797	158.088
1.6	Effecten	600.000	600.000
1.7	Liquide middelen	2.986.849	2.541.806
	Totaal vlottende activa	3.720.646	3.299.894
	Totaal activa	4.871.277	5.084.426
2	Passiva		
2.1	Eigen vermogen	2.842.923	3.200.319
2.2	Voorzieningen	1.145.362	1.088.850
2.3	Langlopende schulden	0	0
2.4	Kortlopende schulden	882.992	795.257
	Totaal passiva	4.871.277	5.084.426

Toelichting op de balans

De belangrijkste verandering bij de activa is, net als voorgaande jaren, de afname van de financiële vaste activa. Dit is het gevolg van het vrijvallen van beleggingen (obligaties). Het deel van de beleggingen dat per 31 december vrij gaat vallen binnen een jaar staat vermeld bij effecten (kortlopend). Het gevolg hiervan is ook zichtbaar op de liquide middelen.

Aan de passivakant valt de afname van het eigen vermogen op, dit komt overeen met het negatief exploitatieresultaat over 2018; dat resultaat is ten laste van het eigen vermogen gebracht. De voorzieningen zijn toegenomen. Dit is het gevolg van de vorming van twee nieuwe personele voorzieningen, voor langdurig zieken en wachtgeld. De onderhoudsvoorziening is minder uitgeput dan voorzien was, omdat een aantal activiteiten is doorgeschoven naar 2019 om deze te laten samenvallen met door de gemeente te subsidiëren activiteiten.

De posten "vorderingen" (aan de activakant) en "kortlopende schulden" aan de passivakant kunnen jaarlijks verschillen, afhankelijk van wat er nog binnen moet komen van het lopende jaar en pas in 2019 wordt ontvangen en van wat er nog over 2018 betaald moet worden, wat pas in 2019 betaald (of afgedragen, zoals bij loonbelasting) wordt. Uitzondering dit jaar is de vooruit ontvangen, maar nog niet bestede subsidie van de gemeente Amsterdam in het kader van de scholensbeurs; dat bedrag is op de balans als kortlopende schuld opgevoerd.

Staat van baten en lasten/exploitatierkening

	Realisatie 2018	Begroot 2018	Realisatie 2017
Baten			
Rijksbijdragen	7.086.892	6.921.950	7.082.479
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	47.445	42.937	48.983
Overige baten	294.985	265.000	299.123
Totaal Baten	7.429.322	7.229.887	7.430.858
Lasten			
Personeelslasten	6.220.073	5.770.710	5.985.501
Afschrijvingen	158.800	198.500	170.962
Huisvestingslasten	519.601	506.500	453.082
Overige instellingslasten	941.637	955.980	947.637
Totaal lasten	7.840.111	7.431.690	7.557.182
Saldo Baten en Lasten	-410.789	-201.803	-126.597
Saldo financiële baten en lasten	53.393	67.373	79.313
Buitengewone bedrijfsvoering	0	0	0
Resultaat / exploitatiesaldo	-357.396	-134.430	-47.284

Toelichting op de staat van baten en lasten / exploitatierekening

Het verschil van het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de begroting bedraagt 222.965 euro. Dit is het gevolg van een aantal factoren:

- Een te laag begrote opslag voor de werkgeverslasten.
- Een hoger aantal fte (0,8) inzet onderwijzend personeel dan begroot (formatieve inzet in plaats van inhuur).
- Hogere lasten wegens vervanging van arbeidsongeschikt personeel.
- Hogere wervingskosten voor personeel.
- Hogere kosten voor boeken.
- Hogere uitgaven PR en marketing.
- Vorming van nieuwe verplichte dotaties personele voorzieningen (langdurig zieken en wachtgeld)

Afgezien van de nieuwe gevormde dotaties personele voorzieningen hebben we dit halverwege het jaar zien aankomen en de Raad van Toezicht hierover geïnformeerd.

Kijken we naar de onderscheiden posten, dan valt het volgende op:

De Rijksbaten zijn hoger dan begroot. Dit is grotendeels het gevolg van compensatie van de bij CAO overeengekomen loonsverhoging.

De personele lasten zijn beduidend hoger dan begroot. Deels is dit het gevolg van de bij CAO overeengekomen loonsverhoging, deels van een te laag begrote opslag voor werkgeverslasten. Daarnaast was in de begroting geen rekening gehouden met de omzetting van 0,8 fte inhuur in 0,8 fte formatieve bezetting. In de overige personele lasten zijn sommige posten eveneens hoger uitgevallen dan begroot. Deze hogere lasten zijn grotendeels het gevolg van hogere uitgaven voor vervanging wegens verzuim (in verband met langer doorlopende verzuimgevallen dan verwacht) en hogere uitgaven aan de arbodienst. Daarnaast zijn er nieuwe verplichte dotaties aan personeelsvoorzieningen opgenomen voor langdurig zieken en wachtgeld.

De afschrijvingen zijn lager uitgekomen dan begroot. De geplande investeringen zijn wel gerealiseerd, maar later in het jaar dan geprognosticeerd. Dit betekent dat de afschrijvingslast ook later in het jaar start.

De hoger dan begrote **huisvestingslasten** zijn de resultante van overschrijdingen (met name gas, schoonmaak, heffingen, tuinonderhoud en overige huisvestingslasten) en onderschrijdingen (met name onderhoud, water en beveiliging) op diverse posten.

Dit geldt mutatis mutandis ook voor de lager dan begrote **overige instellingslasten**. Overschrijdingen doen zich met name voor op juridische kosten (in verband met een aantal personele dossiers), PR en Marketing (rond de nieuwe naam en als gevolg van het feit dat al in 2018 kosten gemaakt moesten worden in het kader van de open dag en open avonden begin 2019) en schoolboeken. Onderschrijdingen hebben plaatsgevonden op met name vergaderkosten, overige leermiddelen en leerlingenactiviteiten.

De financiële baten tenslotte waren bij de opstelling van de begroting te positief ingeschat; ook deze baten vallen tegen.

8.3. De bedrijfsvoering van het Lely Lyceum

Al een aantal jaren voeren we het beleid om verder toe te werken naar een sluitende exploitatie. Dit houdt in dat de reguliere inkomsten vanuit Rijk en Gemeente dekkend zijn voor de daaronder vallende uitgaven en dat de niet van overheidswege bekostigde extra investeringen en activiteiten gedekt worden vanuit de van de ouders ontvangen bijdragen. Daarin is een groot aantal stappen gezet. Vanaf het boekjaar 2017 maken we scherper onderscheid tussen van overheidswege (Rijk en gemeente) bekostigde uitgaven en uitgaven, die we extra doen ten behoeve van onze leerlingen en die dan ook vanuit de ouderbijdragen worden gedekt. Deze uitgaven hebben betrekking op sociale activiteiten (schoolfeesten, door mentoren georganiseerde feestelijke bijeenkomsten of uitjes), maar ook op schoolreizen, buitenschoolse activiteiten en overige niet gesubsidieerde leerlingenactiviteiten, waaronder (aansluiting bij) WON en TTO. Voor het jaar 2018 betekent dit dat van het totale tekort van 357.395 euro, 20.441 euro betrekking had op dit soort niet gesubsidieerde activiteiten. Dat bedrag is ten laste gebracht van de bestemmingsreserve privaat (dat is het totaal van in het verleden niet bestede ouderbijdragen, die bestemd blijven voor dit soort activiteiten). In het

verleden is dit onderscheid minder scherp gemaakt, waardoor niet gesubsidieerde activiteiten vaak door de algemene reserve zijn gedekt. Door dit nu scherper te doen, ontstaat meer inzicht in de kostendekkendheid van de overigens vrijwillige ouderbijdrage voor de niet gesubsidieerde activiteiten. Het verplichte vrijwillige karakter van de ouderbijdragen is overigens een onzekere factor en sterk van invloed op de uiteindelijk te ontvangen baten, terwijl de activiteiten en dus de bijbehorende uitgaven vaak lang van tevoren gepland en vastgelegd moeten worden.

In de meerjarenbegroting (zie het volgende hoofdstuk) wordt zichtbaar dat de opbrengst van de belegde middelen de komende jaren bijna tot 0 afneemt. Een strakke sturing op de balans tussen inkomsten en uitgaven blijft ook de komende jaren pure noodzaak.

In 2018 hebben we net als in 2017 na ieder kwartaal zo snel mogelijk zogeheten Q-rapportages opgesteld, waarin aan het bestuur en door de bestuurder aan de Raad van Toezicht wordt gerapporteerd over de inhoudelijke en financiële voortgang van jaarplan en jaarbegroting. Voor het tweede kwartaal is hiervan in overleg met de Raad van Toezicht afgezien in verband met personele wisselingen op het bedrijfsbureau. Vanaf 2019 kunnen we de planning & control cyclus verder verbeteren met rapportages in het kader van risicomangement. Het risicomangement-beleid is tweede helft 2018 vastgesteld.

Bij de personele wisseling op de financiële administratie in 2018 bleek eens te meer de kwetsbaarheid van een kleine organisatie. Dankzij op schrift gestelde processen en accountingmanual kon de dagelijkse gang van zaken ongestoord doorgang vinden. Het maken van betrouwbare forecasts einde jaar, die altijd bij kwartaalrapportages worden gegeven, bleek bij de kwartaalrapportage over het eerst halfjaar (de Q2) echter meer inwerktijd te vergen. Vanaf Q3 is dit weer opgepakt. Vanaf Q4 werken we verder aan de optimalisering en met name verdergaande automatisering van de administratie. Hiermee wordt de ervaren kwetsbaarheid verminderd. Met al deze ontwikkelingen blijft de druk op het bedrijfsbureau hoog om de rector-bestuurder en de Raad van Toezicht kwalitatief goed en tijdig te informeren en te ondersteunen. Ook in 2018

is dat (grotendeels) met de grote inzet van allen binnen de bestaande bezetting van het bedrijfsbureau incl. business-control gelukt.

8.4. Huisvesting

Het Lely Lyceum kan beschikken over een relatief modern gebouw met een goede en strakke uitstraling. Bij de opstelling van de nieuwe meerjarenonderhoudsplan (MOP) in 2017 bleek opnieuw dat de staat van onderhoud goed is. Met de nieuwe MOP in de hand blijven wij hieraan werken. Parallel hieraan werken we ook aan verduurzaming. Een aantal jaren geleden hebben wij een aantal zogeheten "groene daken" gerealiseerd. In 2018 is een intentieverklaring getekend om gebruik te maken van de gemeentelijke subsidieregeling in het kader van het project Gezonde Schoolgebouwen Amsterdam om de klimaatbeheersing te optimaliseren. Na gedegen onderzoek is besloten om hieraan deel te nemen. Dit betekent dat in de zomervakantie 2019 het binnenklimaat van alle leslokalen inclusief het informatiestudiecentrum op het onderdeel lucht opgevaardeerd zal worden naar klasse B conform het plan van eisen Frisse scholen 2015. De gemeente draagt voor 80% bij in deze subsidie. De school betaalt maximaal 20%, waarvan een groot deel gefinancierd kan worden uit posten uit het vigerende meerjarenonderhoudsplan. Deze posten c.q. de middelen hiervoor stonden gereserveerd voor uitvoering in 2018, maar zijn verschoven naar 2019.

In 2019 verwachten we verder in het gebouw te investeren door middel van verbouwingen en aanpassingen in het kader van Technasium, Bèta Design Mavo en International Business School. Hiermee sluiten we de school verder aan op de huidige en toekomstige tijd.

De school zelf biedt ruimte voor ca. 1.200 leerlingen. Dit betekent dat er op dit moment sprake is van leegstand. Zoals u in paragraaf 9 kunt lezen, gaan wij ervan uit dat we deze leegstand de komende jaren terugdringen door groei van ons leerlingenaantal. Daarnaast willen we relevante maatschappelijke organisaties in ons gebouw ruimte bieden, te beginnen met een zogeheten kopklas, een klas vanuit het primair onderwijs waarin basisschoolleerlingen de kans krijgen om in één jaar tijd de taalachterstand in te lopen.

Afgezien hiervan voorzien wij geen andere huisvestingsontwikkelingen.

8.5. Beleidsvoornemens en resultaten

Belangrijkste doelstelling was ook in 2018 binnen de begroting te blijven. Dit is niet gelukt zoals hiervoor is toegelicht.

8.6 Treasuryverslag

Het Ir. Lely Lyceum streeft een combinatie van inkomsten uit vermogen en vermogensbehoud na en heeft ervoor gekozen overtollige liquiditeiten uit te zetten in effecten om de omvang van het rendement op het vermogen te optimaliseren. Door de vrijval van effecten de komende jaren en zo lang de rente vervolgens op het huidige lage peil blijft, zullen de inkomsten uit vermogen verder afnemen. Aangezien de exploitatietekorten worden gedekt uit het eigen vermogen, neemt de omvang daarvan af, hetgeen ook een negatief effect op de inkomsten uit vermogen heeft. Per saldo verwachten wij dat deze inkomsten op termijn teruglopen tot een paar duizend euro op jaarbasis.

Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de OCW-regeling van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670), zoals gepubliceerd in de Staatscourant 2016 nr. 30576: "Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016". Hierin zijn regels opgenomen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten. De regeling heeft betrekking op de publieke middelen van de onderwijsinstelling. Het Lely Lyceum verklaart deze regeling ook van toepassing op de private middelen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van alle benodigde respectievelijk overtollige middelen wordt gehandeld overeenkomstig de in deze regeling gestelde verplichtingen. Het treasurystatuut van het Lely Lyceum sluit aan op deze regeling.

Liquide middelen die niet op korte termijn nodig zijn, worden voor zover mogelijk belegd. In overeenstemming met het statuut wordt ervoor gezorgd dat uit deze beleggingen nooit nieuwe risico's ontstaan. Overtollige geldmiddelen worden daarom uitsluitend uitgezet tegen

vastrentende waarden, dan wel in producten waarbij de hoofdsom gecorrigeerd voor inflatie tenminste aan het eind van de looptijd in tact is. Voorbeelden van dergelijke beleggingsproducten zijn o.a. deposito's en het inschrijven op (staats) obligaties.

Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.

Beleggingsprofielgegevens:

Beleggingsprofiel:	Beperkt Risico Profiel (zeer defensief)
Vastrentend:	90%
Zakelijke waarden:	10%
Beleggingsdoel:	Vrij belegbaar vermogen
Beleggingshorizon:	Minimaal 2 jaar

Het betreft een beleggingsportefeuille met een zeer beperkt risico. De portefeuille bestaat voornamelijk uit vastrentende waarden en leent zich goed om een regelmatige inkomensstroom te genereren. Dit beleggingsprofiel vereist een minimale beleggingshorizon van 2 jaar.

Fondsenstaat per 31.12.2018

Naam fonds		Credit-rating	Nominale waarde	Koers %	Koers-waarde in €	Waardering 31-12-2018
Bank Ned Gem 09/19	3,875%	AAA	300.000	103,6400	310.920	300.000
Frankrijk FTB 03/19	4,250%	AA	300.000	101,5600	304.665	300.000
Ned Watersch Bk 05/20	3,875%	AAA	300.000	104,8400	314.505	300.354
Rabobank Ned 06/21	4,375%	AA	300.000	110,3700	331.095	300.703
Totaal			1.200.000		1.261.185	1.201.057

Credit-ratings	Moody's*	Standard and Poors	Fitch
Bank Ned Gem 09/19	Aaa	AAA	AA+
Frankrijk FTB 03/19	Aa2u	-	AAu
Ned Watersch Bk 05/20	Aaa	AAA	-
Rabobank Ned 06/21	Aa3	A+	AA-

*omschrijving Moody's als 'negative'

Conform het treasury statuut zijn de creditratings van de financiële instellingen nagegaan. Ten minste twee van de drie ratingsbureaus Moody's, Fitch en Standard and Poor's hebben minimaal een single-A rating afgegeven.

Ter vergelijking is op de volgende pagina de fondsenstaat ultimo 2017 opgenomen:

Fondsenstaat ultimo 2017

Naam fonds		Credit- rating	Nominale waarde	Koers %	Koers- waarde in €	Waardering 31-12-2017
Bank Ned Gem 09/19	3,875%	AAA	300.000	108,0350	324.105	300.419
Frankrijk FTB 03/19	4,250%	AA	300.000	106,4300	319.290	302.253
Ned Watersch Bk 05/20	3,875%	AAA	300.000	109,1800	327.540	300.707
Nederland 08/18	4,000%	AAA	300.000	102,5300	307.590	300.000
Rabobank Ned 08/18	4,750%	A+	300.000	100,1800	300.540	300.000
Rabobank Ned 06/21	4,375%	A+	300.000	114,7250	344.175	301.055
Totaal			1.800.000		1.923.240	1.804.434

Jaaroverzicht effecten 2018: afgerekende coupons

	Omschrijving	Afgerekende coupons in €
4,75%	Rabobank Ned 08/18	1.150
3,875%	Ned Watersch Bk 05/20	11.625
4,25%	Frankrijk FTB 03/19	12.750
4,375%	Rabobank Ned 06/21	13.125
4,00%	Nederland 08/18	6.250
3,875%	Bank Ned Gem 09/19	11.625

In 2017 gaf dit overzicht het volgende beeld:

	Omschrijving	Afgerekende coupons in €
4,75%	Rabobank Ned 08/18	14.250
3,875%	Ned Watersch Bk 05/20	11.625
4,25%	Frankrijk FTB 03/19	12.750
4,375%	Rabobank Ned 06/21	13.125
4,00%	Nederland 08/18	12.000
3,875%	Bank Ned Gem 09/19	11.625
4,25%	Frankrijk 07/17	2.100

Deposito's en spaarrekeningen (R/C):

Omschrijving	Rek.nr.	Balanswaarde 31.12.18 in €	Ontvangen rente in €
ING Rekening Courant	66.38.51.076	29.796	0
ING Vermogen Spaarrekening	66.00.82.314	490.316	245
ING Beleggingsrekening	11.21.22.43	1.536.045	0

Ultimo 2017 was het beeld als volgt:

Omschrijving	Rek.nr.	Balanswaarde 31.12.17 in €	Ontvangen rente in €
ING Rekening Courant	66.38.51.076	49.325	0
ING Vermogen Spaarrekening	66.00.82.314	489.524	792
ING Beleggingsrekening	11.21.22.43	1.412.038	374

Wat opvalt is het dalende rendement. Enerzijds is dit het gevolg van de vrijval van beleggingen, die vaak tegen (relatief) hoge rentes waren weggezet, anderzijds van de extreem lage rente die op spaarrekeningen wordt ontvangen. Dit onderstreept de noodzaak van het ingezet- te beleid om de lasten te dekken met reguliere baten en niet, zoals in het verleden, mede door de rentebaten.

9

Lely: vertrouwen in toekomst

De Raad van Toezicht-vergadering van 20 februari 2018 betekende een belangrijke mijlpaal voor het Lely Lyceum. In die vergadering keurde de Raad van Toezicht het meerjarig strategisch beleid van de school goed. Daaraan voorafgaand had de MR daarop al zijn akkoord gegeven.

Het meerjarig strategisch beleid is samen te vatten in drie kernwoorden: vernieuwing, focus en ambitie.

9.1 Ons beleid voor een sterke toekomst

De vernieuwing bestaat uit de volgende wijzigingen in het onderwijsaanbod:

- Ingaande het schooljaar 2018-2019 is een gymnasiumafdeling toegevoegd. Dit betekent dat de nieuwe vwo-leerlingen voor het eerst per 1 augustus 2019 in leerjaar 1 kunnen kiezen voor hetzij de atheneum-opleiding hetzij de gymnasiumopleiding. De huidige vwo-leerlingen in leerjaar 1 kunnen hiervoor per 1 augustus 2019 in leerjaar 2 een keuze maken.
- Per 1 augustus 2019 kan er ook op mavo TTO (Engels) gekozen worden.
- Per 1 augustus 2019 wordt bèta-design ingevoerd op mavo
- Onder voorbehoud van toestemming van de Stichting Technasium wordt ingaande het schooljaar 2019-2020 gestart met een pilot-technasium (havo en vwo) met als doel uiteindelijk Technasium te mogen worden
- In de bovenbouw van het vwo kunnen leerlingen vanaf het schooljaar 2021-2022 kiezen voor de international business-school

De focus betekent dat wij inzetten op mavo, havo, atheneum en gymnasium en de opstroommogelijkheden tussen deze opleidingen. Vanaf 1 augustus 2019 worden er geen leerlingen meer aangenomen voor het vmbo-kader. Vmbo-theoretisch wordt vanaf 1 augustus 2018 mavo genoemd.

De ambitie houdt in dat wij in Amsterdam zuidoost de "place to be" willen zijn als je als leerling je talenten wilt ontdekken en uitbuiten, als je hard aan je schoolcarrière wilt werken en als je "klaar voor je toekomst" wilt zijn wanneer je met je einddiploma afzwaait. De ambitie houdt ook in dat wij willen doorgroeien naar ruim 900 leerlingen dan wel een kleine 1000 leerlingen.

De redenen van het Lely Lyceum om deze transformatie naar lyceum met gymnasium en Technasium door te maken zijn tweeledig.

Ten eerste om waarde toe te voegen aan het bestaande onderwijsaanbod binnen Zuidoost. Op dit moment zijn er drie scholen voor voortgezet onderwijs in Zuidoost, die (gezamenlijk) min of meer hetzelfde onderwijs aanbieden: vmbo-basis, vmbo-kader, vmbo-theoretisch, havo en vwo.

Dit brengt met zich mee dat een aanzienlijk deel van de basisschoolleerlingen met een havo- of vwo-advies (of gemengd havo-vwo-advies) een voortgezet onderwijs-school buiten Zuidoost zoekt. Deels omdat het door hen gewenste onderwijs (gymnasium) hier niet gegeven wordt, deels omdat men (gevoelsmatig) meent dat de onderwijskwaliteit op een brede scholengemeenschap niet op hetzelfde niveau ligt als die op een AVO-school.

Het Lely Lyceum wil al deze leerlingen binnen de eigen windstreek Zuidoost een aantrekkelijk alternatief bieden.

Ten tweede om het Lely Lyceum te versterken. Het leerlingenaantal beweegt zich al jaren rond de 800 leerlingen en heeft, bij ongewijzigd beleid, de neiging zich neerwaarts te bewegen. Daarmee wordt de kwaliteit van het onderwijs kwetsbaar (kleine opleidingen zijn gevoelig voor daling van de onderwijskwaliteit) en dreigt de bedrijfsvoering ook steeds sterker onder druk te komen staan. Door het Lely Lyceum aantrekkelijk te maken voor die leerlingen (dan wel hun ouders), die nu bewust kiezen voor onderwijs buiten Zuidoost, wil het Lely Lyceum deze leerlingen voor het onderwijs in de eigen windstreek behouden en gelijktijdig in leerlingenaantal groeien.

Alleen de omvorming van een brede scholengemeenschap naar een AVO-school met gymnasium vinden we te smal. Juist de toevoeging van een concept, waarvan het succes zich in de praktijk in den lande bewezen heeft, namelijk dat van technasium, zal naar wij verwachten een belangrijk verschil maken, zeker in combinatie met de omvorming naar lyceum en de invoering van gymnasium.

Dit betekent niet dat wij de kernopdracht van onze school: het geven van goed onderwijs, mogen verwaarlozen, integendeel. Naast de invoering van deze veranderingen blijven we werken aan de kwaliteit van onze opleidingen, het streven naar hoge percentages geslaagden, het werken aan de zelfontplooiing, het zelfbewustzijn, de trots en ambitie bij onze leerlingen en, randvoorwaardelijk hiervoor, aan de professionaliteit en trots en ambitie van onze medewerkers. Dit kunnen we alleen maar waarmaken als we voldoen aan de andere randvoorwaarden zoals een gezond en veilig leer- en werkklimaat, een bij het onderwijs passend gebouw met een inspire-

rende aankleding, een goed bij het onderwijs en de huidige tijd aansluitende inrichting en pakket aan leer- en hulpmiddelen en een gedegen bedrijfsvoering. Hier blijven we dan ook onvermoeid stevig aan werken.

De transformatie vraagt veel van bestuur, schoolleiding en docenten. De begeleiding, werkbezoeken, ondersteuning en verdergaande professionalisering die hiervoor nodig zijn worden voor een groot deel bekostigd vanuit de prestatieboxgelden.

9.2. De financiële vertaling van dat beleid

Wij hebben onze strategische koers vertaald in een meerjarenbegroting voor de periode 2019 tot en met 2022. Hieronder geven we vanuit deze meerjarenbegroting een overzicht van de kengetallen: aantallen leerlingen en aantallen fte's. Aansluitend presenteren wij het financiële overzicht over deze jaren.

Kengetallen

Kerngetallen	Realisatie	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen	803	810	856	916	992
Personele bezetting in fte per teldatum 31 december					
Bestuur / management	3	3	3	3	3
Primaire proces (OP)	54,31	54,69	55,34	55,66	55,98
Ondersteunend OOP	14,34	14,34	14,34	14,34	14,34

Dit betekent dat we de omvorming naar lyceum inclusief de invoering van gymnasium, Technasium en bèta-design in de leerlingenaantallen zoals die worden geprognoseerd zichtbaar hebben gemaakt. Ook de (beperkte) financiële effecten van het vernieuwde onderwijsaanbod en de aansluitende buitenschoolse activiteiten zijn in de meerjarenbegroting meegenomen. Zie verder de toelichting op de meerjarenbegroting en balans.

Bij al deze overzichten is het besef belangrijk dat hoe verder weg de toekomst gelegen is, hoe lastiger deze is te begroten, zeker wanneer er sprake is van een (belangrijke) wijziging van beleid zoals nu is ingezet. De jaren 2019 en 2020 kunnen wij op basis van aannames inschatten, maar effecten van beleid en van nu nog onbekende ontwikkelingen de komende jaren zijn ongewis. De jaren 2021 en 2022 zijn dan ook meer indicatief bedoeld dan sturend.

Meerjarenbegroting 2019-2022
bedragen in €

	Jaar- begroting 2018	Realisatie 2018	Jaar- begroting 2019	Jaar- begroting 2020	Jaar- begroting 2021	Jaar- begroting 2022
Baten						
Rijksbijdragen OCW	6.996.950	7.086.892	7.388.707	7.515.002	7.881.972	8.343.659
Overige over- heidsbijdragen	42.937	47.445	66.000	66.000	43.000	43.000
Ovrije	265.000	294.985	263.000	290.504	285.396	324.188
Totale baten	7.304.887	7.429.322	7.717.707	7.871.506	8.210.368	8.710.847
Lasten						
Personele lasten	5.845.710	6.220.073	6.268.039	6.518.971	6.636.775	6.798.067
Afschrijvingen	198.500	158.800	172.000	163.500	169.656	190.691
Huisvestingslasten	506.500	519.601	518.000	525.940	526.124	526.311
Instellingslasten	955.980	941.637	948.035	942.345	935.996	996.749
Totale lasten	7.506.690	7.840.111	7.906.074	8.150.756	8.268.551	8.511.818
Saldo baten en lasten						
Totale saldo gewone bedrijfsvoering	-201.803	-410.789	-188.367	-279.250	-58.183	199.029
Financiële baten en lasten						
Saldo financiële baten en lasten	67.373	53.393	38.920	15.344	4.549	0
Totaal financiële baten en lasten	67.373	53.393	38.920	15.344	4.549	0
Totaal resultaat						
Totaal saldo boekjaar	-134.430	-357.396	-149.447	-263.906	-53.634	199.029

Toelichting op de realisatie 2018

Ten opzichte van de begroting 2018 sluit het jaar 2018 met een groter nadelig saldo dan begroot, te weten 222.966 euro negatiever. Dit is het gevolg van een aantal factoren:

- Een te laag begrote opslag voor de werkgeverslasten
- Een hoger aantal fte (0,8) inzet onderwijzend personeel dan begroot (inzet in plaats van inhuur)
- Hogere lasten wegens vervanging van arbeidsongeschikt personeel
- Hogere wervingskosten voor personeel
- Hogere kosten voor boeken
- Hogere uitgaven PR en marketing
- Vorming van nieuwe verplichte dotaties personele voorzieningen

Voor de begroting 2019 hebben wij rekening gehouden met de werkelijk voor ons te berekenen werkgeverslasten. De feitelijke personele inzet is berekend en geldt vervolgens als taakstellend. In verband met beëindiging van een aantal langdurige arbeidsongeschiktheidsituaties verwachten wij de vervangingskosten meer in de hand te kunnen houden. De overige tegenvallers 2018 verwachten wij in het boekjaar 2019 (gezien de onderliggende oorzaken) niet terug te zien.

Toelichting op de meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting is beleidsrijk. Dit betekent dat het strategisch meerjarenbeleid financieel in deze meerjarenbegroting vertaald is.

De jaarschijf 2019 is gevuld op basis van de begroting 2019. Van daaruit zijn op basis van het ingezette beleid beredeneerde aannames gedaan die doorgerekend zijn naar de volgende jaren. In paragraaf 9.1 hebben we dit beleid uiteen gezet. De aannames ten aanzien van de ontwikkeling van het leerlingenaantal en de personele bezetting zijn in de tabel Kengetallen hierboven aangegeven. Wat het leerlingenaantal betreft zijn wij uitgegaan van de prognoses van het totaal aantal leerlingen in Zuidoost de komende jaren zoals aangeleverd vanuit de gemeente en het aandeel daarvan dat nu buiten het stadsdeel naar het voortgezet onderwijs gaat. Wij nemen aan dat we die uitstroom in ieder geval deels kunnen terug winnen met ons vernieuwd Lyceum. Wat de ontwikkeling van het aantal fte onderwijzend personeel betreft hebben wij rekening

gehouden met formatie voor technatoren (uitgaande van de toestemming dat het Lely Technasium mag worden) en met de invoering van het gymnasium en daarmee de vakken Latijn en Grieks vanaf 1 augustus 2019. Per die datum voor de instroom vwo van vorig jaar (vanaf hun tweede jaar kunnen ze voor gymnasium kiezen) en per die datum voor de nieuwe instroom vwi in leerjaar 1 (voor het eerst dit jaar kunnen eerste klassers in gymnasium instromen).

Voorts wordt rekening gehouden met de benodigde investeringen in gebouw en aankleding bij de invoering van Technasium en Beta design. Daarnaast wordt opnieuw extra budget in 2019 en 2020 beschikbaar gesteld om de strategische koers vorm te geven, de invoering daarvan te ondersteunen en het Lely Lyceum te profileren.

Tenslotte hebben we vastgesteld dat de vrijwillige ouderbijdragen al jaren ongewijzig zijn gebleven en niet zijn meegestegen met de hogere kosten. Met instemming van de oudergeleding hebben we de bijdragen verhoogd. Daarmee nog blijven wij onder de bijdragen die omliggende scholen vragen. Wij wijzen ouders er nadrukkelijk op dat de bijdragen vrijwillig zijn. Geen leerling wordt van activiteiten uitgesloten ook al wordt geen bijdrage betaald.

Deze vrijwilligheid geldt niet voor de invoering van de ouderbijdrage voor die kinderen, die ingaande het schooljaar 2020/2021 voor Technasium/Beta Design kiezen. Daar gaat het om een vrije keuze van ouders en leerlingen om deze aanvullende vakken te kiezen. Hiervoor wordt een additionele bijdrage gevraagd.

Tenslotte moeten we opnieuw constateren dat de financiële baten teruglopen. Voor ons een reden te meer om de lasten in evenwicht te brengen met de reguliere (overheids)baten. Wij gaan ervan uit dat wij vanaf 2022 zwarte cijfers draaien en geld overhouden om ons weerstandsvermogen op peil te houden en zo mogelijk verder te investeren. Het bestuur stuurt hierop en de Raad van Toezicht volgt de ontwikkelingen op de voet.

Balansontwikkeling Lely Lyceum

per 31 december / €	2018	2019	2020	2021	2022
Activa					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0
Materiële activa	549.575	577.149	558.899	497.666	492.419
Financiële activa	601.056	300.352	0	0	0
	1.150.631	877.501	558.899	497.666	492.419
Vlottende activa					
Vorderingen	133.797	130.000	130.000	130.000	130.000
Effecten (jaar)	600.000	300.000	300.000	0	0
Liquide middelen	2.986.849	3.456.082	3.342.278	3.732.810	3.879.227
	3.720.646	3.886.082	3.772.278	3.862.810	4.009.227
Activa totaal	4.871.277	4.763.583	4.331.177	4.360.476	4.501.646
Passiva					
Eigen vermogen	2.842.923	2.693.480	2.429.574	2.375.940	2.574.969
Voorzieningen	1.145.362	1.250.102	1.081.603	1.164.536	1.106.677
Langlopende schulden	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	882.992	820.000	820.000	820.000	820.000
Passiva totaal	4.871.277	4.763.583	4.331.177	4.360.476	4.501.646

Toelichting op de meerjarenbalans

De ontwikkeling van het eigen vermogen de komende jaren is een direct gevolg van de exploitatieresultaten zoals die in de meerjarenbegroting zijn gepresenteerd. Gevolg is dan ook dat de omvang van het eigen vermogen tot en met 2021 terug loopt, om vervolgens vanaf 2022 weer toe te nemen. Zoals wij nu voorzien gaan wij tijdelijk door de eerder gestelde ondergrens van 3 miljoen euro heen. In 2019 maken wij een berekening wat een goede ondergrens zou moeten zijn gezien ons risicoprofiel en rekening houdend met de vereenvoudiging bekostiging die in 2021 naar verwachting wordt doorgevoerd.

Naast het gebruikelijk klein onderhoud wordt jaarlijks groot onderhoud aan gebouw en terrein gepleegd. Jaarlijks wordt een vast bedrag vanuit de exploitatie in de voorziening groot onderhoud gestort. De feitelijke uitgaven aan grootonderhoud worden vervolgens ten laste van de voorziening gebracht. Hiermee worden grote uitschieters in de exploitatie opgevangen. De prognose van de voorziening onderhoud is gebaseerd op de stand per 31 december 2018. Hierbij zij aangetekend dat een voor 2018 in de meerjarenonderhoudsplanning voorziene post van ca. 200.000 euro doorgeschoven is naar 2019. De reden hiervan is dat we die in 2019 willen uitvoeren samen met maatregelen ter verbetering van het binnenklimaat, waarvoor in 2019 subsidie van de gemeente Amsterdam wordt ontvangen. Voorts onderzoeken we in 2019 of het kostentechnisch loont in 2019 activiteiten uit te voeren, die voor latere jaren gepland staan. Tenslotte wordt in het najaar 2019 de meerjarenonderhoudsplanning door Anculus, een extern expertisebureau op dit gebied, herijkt. Gelet op de verschuivingen die dit allemaal met zich mee zal brengen en waarvan de omvang op dit moment onbekend is, hebben we besloten de prognose van de voorziening voorlopig op de huidige planning te handhaven. Eind 2019 zal op basis van de dan herijkte meerjarenonderhoudsplanning de dotatie aan de voorziening herzien worden. Ultimo 2019 kan dan een nieuw en onderbouwd beeld van de stand en ontwikkeling van de voorziening worden geboden.

¹ Bron: Naris

Zoals ook in voorgaande jaarverslagen gemeld, nemen de financiële vaste activa af, voor het laatst staan deze opgevoerd in 2019. Dit wordt veroorzaakt door het jaarlijks vrijvallen van effecten. Deze vrijval betekent toevoeging aan de liquide middelen.

9.3. Risico's in beeld: rapportage risicobeheersing

In 2017 zijn we binnen (toen nog) SGR gestart met de invoering van risicomangement. Als definitie van risicomangement kozen we voor de volgende formulering: risicomangement is het geheel van activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's.¹

Risico is daarbij omschreven als het effect van onzekerheid op doelstellingen. Het Lely Lyceum heeft doelstellingen en wil deze bereiken door activiteiten uit te voeren en daartoe mensen en middelen in te zetten. Onzekere voorvallen kunnen echter een (positief of negatief) effect hebben op het bereiken van de doelstellingen of de mate waarin dat lukt. Middels risicomangement anticiperen we zoveel mogelijk op risico's en hun potentiële effecten en nemen we maatregelen om deze risico's dan wel hun effecten afhankelijk van aard en impact te voorkomen, te mitigeren dan wel te accepteren.

Risico's zijn uit de aard der zaak voorstelbaar, maar niet voorspelbaar. In dat laatste geval spreken we niet van risico's, maar van ontwikkelingen. Deze dienen binnen de organisatie/ de bedrijfsvoering te worden opgevangen c.q. verwerkt.

Risicobeheersing pakken we langs drie lijnen aan:

1. Formuleren van risicomangement en implementatie daarvan
2. Verankering van risicomangement binnen projecten.
3. Zorgen dat de basis op orde is: borging van checks and balances langs de "three lines of defence".

Hieronder rapporteren we over de stand van zaken van deze drie lijnen (par. 9.3.1 tot en met par. 9.3.3.). Daarna gaan we in op de risicobeheersing in 2018 (par. 9.3.4.).

9.3.1. Organisatiebreed risicomanagement

De volgende stappen zijn in 2017 en 2018 gezet:

1. Contextanalyse: hoe ziet de omgeving van de school eruit en wat zijn onze (strategische) doelstellingen
2. Risico-identificatie: welke risico's zijn voorstelbaar die deze doelstellingen kunnen beïnvloeden, verdeeld in vier categorieën volgens COSO II²:
 - a. risico's op het gebied van de strategische doelstellingen dan wel op de manier waarop we die doelstellingen proberen te bereiken.
 - b. risico's op het gebied hoe wij onderwijs geven en onze onderwijsprocessen en de daaraan ondersteunende processen hebben ingericht
 - c. risico's op het gebied van compliance (het voldoen aan wet- en regelgeving, maar ook het voldoen aan door onszelf opgestelde procedures, afspraken, protocollen e.d.)
 - d. risico's ten aanzien van de betrouwbaarheid van de P&C-cyclus, de P&C-documenten en het geldbeheer
3. Risicoanalyse: we hebben bekeken wat de impact van deze risico's zou kunnen zijn en hoe groot de kans is dat ze zich voor doen en als ze zich voordoen, wat dan de impact is. Deze weging (kans x impact) heeft geleid tot prioritering: risico's met hoge prioriteit, risico's met gemiddelde prioriteit en risico's met lage prioriteit

4. Risicobeheersing: we hebben vervolgens bij alle hoge risico's en gemiddelde risico's beheersmaatregelen geformuleerd, gericht op minimaliseren van de kans en/of de impact, verleggen van het risico of voorkomen dat het risico zich voordoet en bezien welk restrisico er bestaat. Daarbij is vervolgens ingeschat of dat restrisico aanvaardbaar is. Bij de lage risico's is ingeschat of ze aanvaardbaar zijn en er derhalve geen beheersmaatregelen noodzakelijk zijn, dan wel (als ze niet aanvaardbaar zijn) welke beheersmaatregelen toch ingezet moeten worden.

Dit proces leverde najaar 2018 vijf risico's met hoge prioriteit op. Op deze risico's en hun beheersmaatregelen ligt het komende jaar de sturingsfocus. Sturingsfocus betekent dat:

- continu deze vijf hoge risico's op het netvlies staan en we toezien op het consequent toepassen van de beheersmaatregelen;
- we monitoren in hoeverre de risico's zich voordoen en/of de ingezette beheersmaatregelen afdoende zijn dan wel aangepast, vervangen of aangevuld moeten worden;
- we monitoren of de restrisico's zich tot de ingeschatte omvang beperken en/of manifest worden, in welk geval passende maatregelen aanvullend moeten worden ingezet.

Voorts zijn er zes risico's met gemiddelde prioriteit geïdentificeerd. Daarop zijn beheersmaatregelen getroffen. Hoewel op deze zes risico's geen sturingsfocus ligt, wordt wel de kwaliteit en het effect van de beheersmaatregelen periodiek gemonitord. In paragraaf 9.3.2. gaan we in op deze 11 risico's.

Vanaf de Q-rapportage 1e kwartaal 2019 wordt over deze risico's gerapporteerd. Bij het jaarverslag 2019 zal worden geëvalueerd welk effect het risicomanagement heeft gehad en vindt zo nodig bijstelling plaats.

² COSO is een wereldwijde standaard op het gebied van interne beheersing. In dit kader het COSO-rapport ontwikkeld, dat sinds haar eerste verschijning in 1992 is uitgegroeid tot een wereldwijd standaardwerk op het gebied van interne beheersing. Het oorspronkelijke COSO-rapport is in 2004 aangepast en uitgebreid als reactie op de trend dat organisaties in toenemende mate risicoanalyses uitvoeren als basis voor de inrichting van de organisatie en het systeem van interne beheersmaatregelen, het Enterprise Risk Management Framework (ERMF). Hiernaar wordt gerefereerd met COSO II

9.3.2. Risicomanagement binnen projecten

Projectplannen worden standaard voorzien van KSF-en, Pl's en een risicoparagraaf. Dit geldt ook voor overige sturingsdocumenten: de jaarplannen zijn van kritische succesfactoren (KSF-en) en van prestatie-indicatoren (Pl's) voorzien en de financiële vertaling daarvan (de jaarbegroting en de meerjarenbegroting) kent een risicoparagraaf. In deze P&C-documenten is risicomanagement dan ook opgenomen. In iedere Q-rapportage wordt over de Pl's en de risicoparagraaf gerapporteerd.

Voor projecten geldt dat er tot op heden nog geen sprake is geweest van een project in die zin, dat er een projectleider met een projectplan aan de slag is gegaan. Zodra dit aan de orde is, worden KSF-en, Pl's en een risicoparagraaf ingevoerd. De kwaliteit hiervan wordt beoordeeld door de controller. Lopende de voortgang van het project wordt inhoudelijk gerapporteerd door de projectleiding aan de opdrachtgever (meestentijds de rector-bestuurder) en worden deze elementen expliciet meegenomen. Hiermee wordt het risicobewustzijn bij projectleiders en (indien van toepassing) projectteamleden vergroot en wordt proactief met risico's omgegaan (preventiegericht).

Bij projecten met een hoog risicoprofiel (hoog afbreukrisico dan wel hoog financieel risico) worden go-no-go momenten ingebouwd: momenten waarop de rector-bestuurder zich expliciet buigt over de vraag of doorgaan met het project nog verantwoord is en zo ja, onder welke eventuele additionele voorwaarden. Hiermee wordt voorkomen dat er een "automatische trein" ontstaat, zoals ook bij veel overheidsprojecten is gebeurd, waarbij het resultaat (verre) achterblijft bij de doelstellingen dan wel in geen verhouding meer staat tot de kosten.

In feite hebben we dit gedaan in het verandertraject van brede scholengemeenschap naar lyceum met gymnasium. In het strategisch beleidsplan dat februari 2018 door de Raad van Toezicht is goedgekeurd, is een strategisch heroverwegingsmoment opgenomen. Dit wordt telkens herhaald in de risicoparagraaf van de meerjarenbegroting. Dit heroverwegingsmoment is gekozen bij de bespreking van jaarplan en begroting 2021.

9.3.3. De basis op orde: checks and balances volgens de "three lines of defence".

De "first line of defence" betekent dat de leiding van het bedrijfsbureau de zaken ook procesmatig en controlematig goed op orde heeft. De afronding van het handboek AO/IC (administratieve organisatie en interne controle) heeft opnieuw vertraging opgelopen waar het de eenduidige uitwerking van de werkprocessen betreft. De personele wisseling binnen het bedrijfsbureau betekent ook een aanpassing van werkprocessen. Voor 2019 staat afronding gepland. In de organisatie van de P&C-cyclus zelf zijn de verschillende rollen en verantwoordelijkheden (van bestuur, van staf) al goed geborgd.

Belangrijk element in de "second line of defence" is de aanwezigheid van een business-controller, die rechtstreeks valt onder de verantwoordelijkheid van de rector-bestuurder en die (als deze escalatie noodzakelijk is) zich rechtstreeks tot de Raad van Toezicht kan wenden. Hiermee zijn organisatorisch de "first line" (bedrijfsbureau) en de "second line" (business-controller) gescheiden ingericht en kan de controller onafhankelijk zijn een mening vormen over de "first line". Dit is conform gerealiseerd. De activiteiten van de business-controller laten zich onderverdelen in quality-based control (waaronder uitvoeren van analyses op de doelmatigheid van processen, analyseren van en adviseren over de strategie-uitvoering, waarde toevoegen aan besluitvorming door bewaking van compliance en opstellen van business-cases) en risk-based control (waaronder regie voeren op het cyclisch risicomanagement, testen van interne beheersmaatregelen, toezien op de betrouwbaarheid van management-informatie). Daartoe woont de controller bestuurlijk overleg en RvT-vergaderingen bij, geeft hij/zij (on)gevraagd advies over beleidsvoorstellen, bewaakt hij/zij de implementatie en kwaliteit van de P&C-cyclus en -documenten, voert hij/zij intern overleg waar nodig, onderhoudt hij/zij de contacten met de accountant en voert hij/zij controles en audits uit. Ook dit vindt conform plaats.

Zoals vorig jaar aangegeven voert de controller idealiter deze werkzaamheden uit aan de hand van een eigen werkplan, waarin interne controles, audits en rapportages expliciet benoemd zijn.

Gelet op de wisselende bezetting van de functie rector-bestuurder wordt dit nu ingaande 2019 opgepakt en zal er voor het eerst over 2019 een werkplan Control zijn. Naast een eigen inschatting van wenselijke/noodzakelijke onderzoeken, zal de controller bij de RvT nagaan of en zo ja welke onderzoeken/audits de RvT uitgevoerd zou willen zien.

De "third line of defence" wordt ingevuld door de Raad van Toezicht. Onder meer in het toezichtkader en met de werkagenda, waarin opgenomen zijn de rapportages die de Raad wil ontvangen, is hieraan vorm en inhoud gegeven.

De Raad van Toezicht kan de controller opdracht geven interne audits uit te voeren. Voorbeeld hiervan is de jaarlijkse rapportage over de werking van de P&C-cyclus en over de werking van cyclisch risicomanagement en -beheersing. Deze audits worden dan opgenomen in het werkplan van de controller.

De borging van checks and balances is bijna afgerond. De inrichting van de first line of defence wordt in 2019 met het handboek afgerond. De inrichting van de second line of defence heeft plaatsgevonden: de onderscheiden verantwoordelijkheden van hoofd bedrijfsbureau en business-controller zijn beschreven en geïm-

plementeerd, het cyclisch risicomanagement is geformuleerd en wordt geïmplementeerd. Voor 2019 wordt een eerste werkplan Control opgesteld en uitgevoerd. De third line is ingevuld.

9.3.4. Risicobeheersing in 2018

We kijken naar de risicobeheersing in 2018 in het licht van de 11 geïdentificeerde risico's zoals die in het najaar zijn geïdentificeerd (vijf met hoge prioriteit en zes met gemiddelde prioriteit). Want hoewel deze risico's bij de aanvang van 2018 nog niet als zodanig waren geformuleerd, waren ze natuurlijk ook toen wel aanwezig.

De volgende vijf risico's hebben hoge prioriteit en daarmee sturingsfocus gekregen:

1. Risico dat het nieuwe sterke concept van het Lely Lyceum mislukt.

Dit kan diverse oorzaken hebben:

- de school is te weinig onderscheidend/ heeft een te weinig aantrekkelijk aanbod,
- er is teveel en te diverse concurrentie is dan wel dat het aanbod van andere scholen groeit,
- de kwaliteit van het personeel is onvoldoende/onvoldoende presterend personeel c.q. onbevoegd personeel blijft zitten,
- de examenresultaten vallen tegen.

Omdat hier de kern van de strategie van Lely Lyceum wordt geraakt en deze strategie ook noodzakelijk is voor de levensvatbaarheid van de school, staat dit risico het hoogst in de aandacht. Gezien de diverse oorzaken die het risico manifest kunnen maken, is ook een breed pallet van beheersmaatregelen van toepassing. Omdat de nieuwe strategie begin 2018 is geformuleerd en de implementatie voor het grootste gedeelte in 2019 start, wordt voor het eerst in 2019 verwacht dat het risico zich mogelijk voor zou kunnen doen.

2. Risico dat er onvoldoende kwalitatief personeel in eigen dienst kan worden aangetrokken.

Dit heeft enerzijds een directe relatie met risico 1, maar ook zonder de nieuwe strategie is voor een school de mogelijkheid om kwalitatief goed personeel in eigen dienst te hebben en niet in te hoeven huren, essentieel. Zeker bij vervanging wegens afwezigheid (zoals ziekte) blijkt dit risico keer op keer manifest te worden. Hoewel zeker bij vervanging het risico een aantal keren manifest is geworden, zodat voor (dure) inhuur gekozen moest worden, is het ingaande het schooljaar 2018-2019 gelukt voor alle formatieve vacatures goed en gekwalificeerd personeel in dienst te nemen.

3. (Te) veel lesuitval als gevolg van ziekteverzuim.

Het terugdringen van ziekteverzuim blijft noodzakelijk, de verzuimcijfers van Lely Lyceum blijven ondanks focus hierop in eerdere jaarplannen (te) hoog. Dossievorming is hierbij van belang.

In 2018 is het risico manifest geworden en is een aantal keren sprake geweest van te veel lesuitval. Vanaf 1 augustus 2018 is dit echter afgenomen door minder nieuwe langdurige ziektegevallen en een snellere invulling van vervanging.

4. Onvoldoende draagvlak personeel.

Ook zonder de strategische veranderingen van de school is gemotiveerd personeel noodzakelijk: zij zijn de ambassadeurs van de school, hebben door hun directe contact met

leerlingen invloed op de cultuur binnen de school en zijn randvoorwaardelijk voor kwalitatief goed onderwijs. Zeker nu de school voor belangrijke wijzigingen staat, is niet alleen draagvlak, maar ook enthousiasme voor deze koerswijzigingen bij het personeel noodzakelijk. In 2018 is dit niet manifest geworden. Sterker, de nieuwe koers en de nieuwe naam zijn positief ontvangen. Ook de discussie over mogelijke invoering van Technasium mocht op enthousiasme, specifiek van de betrokken vakdocenten, rekenen.

5. Ongewenste personen hebben toegang tot de school.

Hoewel met name de impact als dit risico zich voordoen als hoog wordt ingeschat, is het een feit dat het nog niet eerder manifest is geworden, ook niet in 2018.

Hoewel de prioriteit lager ligt dan bij hoge risico's, zijn de risico's met gemiddelde prioriteit nog van voldoende impact of is de kans dat zij voorkomen nog voldoende groot om daar oog voor te hebben. Het betreft de volgende risico's:

6. Onverwachte en belangrijke daling van het aantal leerlingen.

Dit heeft zich in 2018 niet voorgedaan.

7. Onvoldoende kwalitatief goed personeel/ te veel onbevoegd personeel.

8. Uitval van personeel op belangrijke functies leidt tot kwaliteits-/continuïteitsproblemen

Dit risico is manifest geworden in 2018 met het vertrek van de medewerker financiën. De ingezette beheersmaatregelen (beschrijving werkprocessen, bijhouden agenda en logboek, vastlegging wekelijkse overleggen) grotendeels effectief gebleken, het primaire werk ondervond voortgang. Op meer specialistische onderdelen echter is vertraging ontstaan. Een beschrijving op die onderdelen, een optimalisatie en een verdergaande automatisering van werkprocessen zijn als aanvullende beheersmaatregelen geformuleerd en worden de komende tijd doorgevoerd.

9. Tegenvallende examenresultaten.

Mavo en havo vielen wat tegen, vwo was uitstekend.

10. Onvoldoende kennis van handelen bij een crisis/ramp

Dit risico is niet manifest geworden.

11. Niet meer bevoegde personen betreden makkelijk het gebouw.

Inmiddels zijn maatregelen getroffen, waardoor dit risico eind 2018 kan worden omgezet naar een risico met lage prioriteit. Overigens is het risico in 2018 niet manifest geworden.

Geconstateerd kan worden dat waar een risico zich heeft voorgedaan, de ingezette beheersmaatregelen grosso modo afdoende hebben gewerkt; verbetering van deze maatregelen is vervolgens wel ingezet.

We verwachten de eerste effecten hiervan voorts terug te zien in de aanmeldingen voor het schooljaar 2019-2020.

Ten aanzien van het risicomanagement hebben we de belangrijkste doelstelling, implementeren van risicomanagement, behaald.

9.4. Rapportage toezichhoudend orgaan

Wij verwijzen u graag naar het volgende hoofdstuk, hoofdstuk 10, waarin de Raad van Toezicht over 2018 rapporteert.

9.5. Beleidsvoornemens en resultaten

Ook op het terrein van onze toekomststrategie hebben we in 2018 onze doelstellingen geformuleerd:

- de nieuwe naam doorvoeren
- vmbo-t heet mavo
- ingaande het schooljaar 2018-2019 is een gymnasiumafdeling toegevoegd
- de voorbereidingen om de pilot Technasium per 1 augustus 2019 te kunnen uitvoeren, worden opgestart.

Deze voornemens zijn alle uitgevoerd. De belangrijkste effecten daarvan verwachten we in 2019:

- Toestemming om de pilot te starten
- Ingaande het schooljaar 2019 starten met gymnasium en atheneum in leerjaar 1 voor de nieuwe aanmeldingen en in leerjaar 2 voor de aanmeldingen vwo per augustus 2018
- Starten met bèta Design in mavo
- Starten met de international business school
- Starten met de geleidelijke afbouw vmbo-k door geen nieuwe leerlingen per 1 augustus 2019 meer voor deze opleiding aan te nemen.

10

Verslag van de raad van toezicht

Samenstelling

De Raad van Toezicht had op 31 december 2018 de volgende samenstelling:

Drs. J.H.van der Aa, (voorzitter) herbenoemd in 2015, beëindigd in 2019

Mevr. drs. M.van der Zwaag, herbenoemd in 2015, beëindigd in 2019

Mevr. S. Farouk, herbenoemd in 2015, beëindigd in 2019

Mevr. B.Heimans, herbenoemd in 2017, eindigend in 2021

Drs. E.Spek, herbenoemd in 2017, eindigend in 2021

Gedurende het verslagjaar 2018 hebben geen wijzigingen plaatsgevonden in de samenstelling van de Raad van Toezicht.

De leden hebben allen een maatschappelijke achtergrond en inbedding, waardoor zij het onderwijsveld goed kunnen overzien. Hierdoor kent het toezicht niet alleen diepgang, maar kan de toezichtstaak ook vanuit de samenleving een brede invulling krijgen. Daarbij wordt gewerkt in overeenstemming met de Governance Code Goed Onderwijsbestuur VO.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar zeven reguliere vergaderingen gehouden in aanwezigheid van het College van Bestuur, waarbij voor iedere vergadering de agenda door de Raad van Toezicht is besproken. De agenda voor de vergaderingen wordt opgesteld in overleg tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur.

In verband met de benoeming van een nieuwe rector-bestuurder heeft een extra bestuursvergadering plaats gevonden. In mei is een informele themabijeenkomst georganiseerd in aanwezigheid van de nieuwe rector-bestuurder, waarin uitgebreid aandacht is besteed aan de nieuwe profilering van de school.

Taken, bevoegdheden, werkwijze en beloning

De Raad van Toezicht oefent zijn werkzaamheden uit op basis van de Statuten, het Bestuursreglement, het Toezichtskader en wet alsmede

de Governance Code VO. De Raad van Toezicht voert vanuit een open, kritische en constructieve houding overleg met het College van Bestuur. Daarnaast staat de Raad van Toezicht het College van Bestuur als adviseur terzijde. Het Toezichtskader is in 2016 herijkt en vastgesteld.

In het algemeen wordt jaarlijks met de rector-bestuurder een functioneringsgesprek gevoerd. In verband met de eindigende relatie met de interim-bestuurder en het aantreden van de nieuwe rector-bestuurder per 1 augustus heeft in dit kalenderjaar geen functioneringsgesprek plaats gevonden.

De wisseling van bestuurder en het mislukken van het fusieoverleg, waardoor snel nieuwe toekomstplannen moesten worden gemaakt, hebben veel druk op de vergaderingen gelegd. Daarnaast is begin 2018 het voorzitterschap gewisseld. Het voornemen tot zelfevaluatie is daardoor nog niet gerealiseerd. De Raad van Toezicht heeft besloten deze zelfevaluatie op een later moment en onder professionele begeleiding uit te voeren.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen elk een vergoeding van € 1500,00 jaarlijks.

Wijziging College van Bestuur

Nadat Mevrouw B. van Nieuwenhuizen-van Hooff in het voorjaar van 2017 haar ontslag had aangeboden heeft sinds 1 augustus 2017 de heer R. Schoonveld de functie van Rector-bestuurder op interim basis vervuld. In het najaar van 2017 zijn de voorbereidingen gestart voor de permanente opvolging. Besloten is om de wervingsprocedure zonder tussenkomst van een wervingsbureau uit te voeren. Een benoemingsadviescommissie is gevormd bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht en drie personeelsleden: de voorzitter van de MR, een afdelingsleider en een vertegenwoordiger van het niet-onderwijzend personeel. Op basis van de gevraagde profielen is uit zeventien sollicitaties een viertal gekozen voor een sollicitatiegesprek. Met twee kandidaten is een tweede gesprek gevoerd, waarna de commissie unaniem een voorstel aan de Raad van Toezicht heeft gedaan. Nadat de Medezeggenschapsraad daarmee instemde is de heer Drs. J. Rijlaarsdam met ingang van 1 augustus 2018 benoemd tot rector-bestuurder.

Bestuurlijke opdracht

Bij de benoeming in 2017 heeft de Raad van Toezicht aan de interim rector-bestuurder de opdracht gegeven om een nieuwe keuze te maken uit de verschillende strategische varianten. Dat heeft geresulteerd in een plan met de volgende componenten:

- De school blijft bestaan als zelfstandige eenheid.
- Vmbo-kader wordt afgebouwd. In 2018 wordt voor het laatst leerlingen voor deze opleiding ingeschreven. Alle leerlingen wordt gegarandeerd dat zij hun opleiding kunnen afmaken
- Vmbo-t wordt gehandhaafd, maar zal weer mavo genoemd worden
- Havo en vwo worden gehandhaafd, Exellius zal als naam verdwijnen
- Een gymnasiumafdeling zal worden toegevoegd. Vanaf 2019 zal in het tweede leerjaar Latijn en Grieks worden aangeboden.
- De naam van de school zal medio oktober 2018 gewijzigd worden.

Doel van deze wijzigingen was het aanbod van de school beter af te stemmen op de behoefte van leerlingen en ouders in Zuidoost, zodat in de toekomst de school kan groeien en minder havo- en vwo-leerlingen onderwijs buiten het stadsdeel zullen willen volgen.

De opdracht is geheel volgens plan uitgevoerd. Na het uitschrijven van een prijsvraag is als nieuwe naam gekozen: Ir. Lely Lyceum. Hoewel het profiel Gymnasium voor de school en voor Amsterdam Zuidoost belangrijk is, valt niet te verwachten dat dit een zeer grote afdeling zal worden. In het najaar is nader onderzoek gedaan naar de profielen Business school en Technasium. Beide profielen zijn veelbelovend, zodat de school zich in 2019 hoogstwaarschijnlijk kan profileren als een school voor Gymnasium, Technasium en als Business School. Bestuur en Raad van Toezicht verwachten dat hiermee een goed en relevant onderwijsaanbod wordt gerealiseerd waarmee in de toekomst voldoende leerlingen kunnen worden aangetrokken.

Wijziging samenstelling Raad van Toezicht

Omdat drie leden van de Raad van Toezicht per 18 februari 2019 volgens het rooster van aftreden hun lidmaatschap zullen beëindigen, is in het najaar van 2018 begonnen met de werving van

drie nieuwe leden. Ook hierbij is in verband met de aanzienlijke kosten geen gebruik gemaakt van wervingsbureaus. Een Benoemingsadviescommissie is samengesteld, bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht en twee leden van de Medezeggenschapsraad, een docent en een leerling. Ook dit traject verliep voorspoedig. Uit achttien sollicitantanten is een selectie gemaakt, met vijf kandidaten zijn gesprekken gevoerd. Dit leidde, na instemming van de Medezeggenschapsraad, tot de voordracht van drie nieuwe leden aan de gemeenteraad. De verwachting is dat de nieuwe leden uiterlijk in februari 2019 in functie zullen treden.

Belangrijke overige agendapunten

Op de zeven vergaderingen kwamen verder de volgende punten aan de orde: goedkeuring jaarrekening 2017, goedkeuring jaarverslag 2017, behandeling van de kwartaalrapportages, goedkeuring meerjarenbegroting, periodiek evaluatie en vaststelling Toezichtskader, beleid risicomanagement, het jaarplan 2018/2019 en de begroting 2019. Gezien de grote veranderingen van het schoolprofiel is wel aandacht besteed aan de meerjarenplanning en -begroting, maar konden die nog niet worden vastgesteld.

Bij de bespreking van begroting, kwartaalrapportages en jaarrekening is telkenmale specifiek punt van aandacht geweest de wijze waarop de middelen van de school verworven, bestemd en aangewend worden. Middelen ontvangen van de ouders zijn met inachtneming van wet- en regelgeving en in overleg met de oudergeleding van de MR vastgesteld, geïnd en besteed c.q. bestemd. Ook de overige middelen zijn rechtmatig verkregen. De bestemming en aanwending van de middelen zijn in overeenstemming met de vigerende wet- en regelgeving en inhoudelijk gericht op het realiseren van het vastgestelde beleid en van de daaruit voortvloeiende, voorgenomen activiteiten (doelmatigheid van inzet). Niet bestede middelen blijven bestemd voor de school.

De Raad van Toezicht heeft in dat verband nadrukkelijk toegezien op beleidsrijke (meerjaren) begrotingen en op kwartaalrapportages, die over de voortgang van én de aanwending van de middelen én de realisering van de voorgenomen activiteiten rapporteren.

Het treasurystatuut geeft tenslotte waarborgen voor een rechtmatig omgaan met de middelen van de school. In de jaarverslagen wordt daarover verslag gedaan.

Tegenstrijdige belangen lid College van Bestuur

In 2016 was geen sprake van besluiten aangaande transacties waarbij tegenstrijdige belangen van het College van Bestuur spelen, die goedkeuring van de Raad van Toezicht behoeven.

Onafhankelijkheid

Naar het oordeel van de Raad van Toezicht is voldaan aan het onafhankelijkheidsprincipe. De Raad van Toezicht wil op deze plaats graag een dankwoord uitspreken naar het personeel en de schoolleiding van het Ir. Lelylyceum voor de inzet voor goed onderwijs en voor de constructieve samenwerking in het afgelopen jaar.

Drs. J.H. van der Aa, voorzitter Raad van Toezicht

Jaarrekening 2018

1. Grondslagen voor de jaarrekening

Algemeen

Bij de opstelling van de jaarrekening zijn de OC&W-richtlijnen RJ 660 Financieel jaarverslag Sectoren VO en BVE toegepast. Voor dit verslagjaar is gebruik gemaakt van XBRL (eXtensible Business Reporting Language), onderdeel van het Standard Business Reporting (SBR), de elektronische aanlevermethode van rapportages aan de overheid.

Balanswaardering

Materiële vaste activa

De waardering vindt plaats op basis van de aanschafwaarde verminderd met de lineaire afschrijvingen over het verstreken gedeelte van de economische levensduur.

De activeringsgrens voor inventaris en apparatuur bedraagt € 500. Aanschaffingen beneden de € 500 worden rechtstreeks ten laste van de exploitatierekening geboekt.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Artikelgroep	Omschrijving Artikel	Afschrijvingstermijn in jaren
1	Computerapparatuur	3
2	Audiovisuele apparatuur	5
3	Huishoudelijke apparatuur	10
4	Schoolmeubilair	15
5	Inrichting vaklokalen	15
6	Kantoormeubilair	10
7	Overige	10

Financiële vaste activa

De obligaties worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De waardering geschiedt tegen geamortiseerde kostprijs. Baten en lasten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt, zodra de beleggingen worden verkocht of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

Eigen vermogen

In het eigen vermogen wordt een onderscheid gemaakt tussen algemene reserves en bestemmingsreserves.

De opgebouwde algemene reserve presenteert het gedeelte van het eigen vermogen, waarover

SGR zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan beschikken voor het doel waarvoor de organisatie is opgericht. De algemene reserve bestaat uit publieke middelen.

De algemene reserve dient ter afdekking van:

- financiële risico's op het personele vlak
Voorbeelden hiervan zijn fluctuaties in de formatie, frictiegelden, kosten van vervanging bij ziekte en ontwikkeling van beleid met betrekking tot functiemix.
- investeringen in onderwijsvernieuwingen
- aanpassingen in huisvestingsbeleid

Het deel van het eigen vermogen dat is afgezonderd, omdat daaraan vanwege het bestuuren beperktere bestedingsmogelijkheid

is aangegeven, wordt aangemerkt als bestemmingsreserves. Dit betreft opgebouwde reserves uit publieke middelen en niet-publieke middelen. De niet-publieke middelen kunnen worden beschouwd als private middelen.

De bestemmingsreserve niet-publieke middelen betreft in het verleden opgebouwde reserves ten behoeve van:

- opbouw reserves ten behoeve van Reizen-fonds
- opbouw reserves ten behoeve van extra curriculaire en buitenschoolse activiteiten.

De publieke bestemmingsreserve is gereserveerd voor:

- onderwijsinnovatie en strategieontwikkeling

Voorzieningen

De voorzieningen zijn opgebouwd uit:

- personeelsvoorzieningen (jubileumuitkeringen, voorziening spaarverlof persoonlijk budget, voorziening langdurig zieken, voorziening wachtgeld)
- voorziening groot onderhoud

Personeelsvoorzieningen

De voorziening jubileumuitkeringen is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van aan personeel te verstrekken jubilea-uitkeringen. Op basis van de nu vastgestelde regeling heeft VOS/ABB een instrument ontwikkeld waarmee de omvang van de personele voorzieningen t.b.v. jubilea betrekkelijk eenvoudig kan worden gekwantificeerd. Omdat de AOW leeftijd naar 67 jaar gaat in 2021 is dat aantal jaren aangehouden waarvoor de voorziening in principe wordt opgebouwd. Verder wordt er rekening gehouden met de opbouwjaren, wordt de blijfkans procentueel berekend en kun je aangeven of je verwacht dat iemand nog in dienst is met zijn/haar 25-jarige en of 40-jarige jubileum.

Het door VOS/ABB ontwikkelde instrument vormt de grondslag voor de voorziening jubileumuitkeringen.

De voorziening spaarverlof persoonlijk budget is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van door onderwijspersoneel gespaard verlof uit het persoonlijk budget.

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor verplichtingen op grond van RJ 271.025 voor personeelsleden die per balansdatum ziek zijn en waarvan de verwachting is dat de ziekte blijvend is, bij uitstroming in de WIA of ingeval van geen verlenging tijdelijke aanstelling.

De voorziening wachtgeld is opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van ex-personeelsleden die per balansdatum een WW-uitkering genoten.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud is bestemd om de lasten van het meerjarig groot onderhoud over de jaren te egaliseren. Inzicht in de toekomstige bestedingen wordt verkregen uit het opgestelde meerjarenonderhoudsplan op basis waarvan de jaarlijkse dotatie wordt bepaald. Bij de bepaling van de voorziening groot onderhoud ultimo 2018 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattings-wijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen: Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De pensioenregelingen zijn verwerkt volgens de verplichtingen-benadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruit-betaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. SGR houdt geen vreemde valuta aan. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. SGR kent geen transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zoals financiële leasing.

2. Balans per 31 december 2018

		31-12-2018	31-12-2017
1	Activa		
	Vaste activa		
1.1	Immateriële vaste activa	0	0
1.2	Materiële vaste activa	549.575	580.099
1.3	Financiële vaste activa	601.056	1.204.433
	Totaal vaste activa	1.150.631	1.784.532
	Vlottende activa		
1.4	Voorraden	0	0
1.5	Vorderingen	133.797	158.088
1.6	Effecten	600.000	600.000
1.7	Liquide middelen	2.986.849	2.541.806
	Totaal vlottende activa	3.720.646	3.299.894
	Totaal activa	4.871.277	5.084.426
2	Passiva		
2.1	Eigen vermogen	2.842.923	3.200.319
2.2	Voorzieningen	1.145.362	1.088.850
2.3	Langlopende schulden	0	0
2.4	Kortlopende schulden	882.992	795.257
	Totaal passiva	4.871.277	5.084.426

3. Staat van Baten en Lasten / Exploitatierkening

		2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	7.086.892	6.921.950	7.082.479
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	47.445	42.937	48.983
3.3	College-, cursus-, les- en examengelden			0
3.4	Baten in opdracht van derden			0
3.5	Overige baten	294.985	265.000	299.123
	Totaal Baten	7.429.322	7.229.887	7.430.585

		31-12 2018 EUR	Begroot 2018 EUR	31-12 2017 EUR
3	Lasten			
4.1	Personeelslasten	6.220.073	5.770.710	5.985.501
4.2	Afschrijvingen	158.800	198.500	170.962
4.3	Huisvestingslasten	519.601	506.500	453.082
4.4	Overige lasten	941.637	955.980	947.637
	Saldo Baten en Lasten	-410.789	-201.803	-126.597

5	Financiële baten en lasten			
	Resultaat	-357.396	-134.430	-47.284
6	Belastingen			
7	Resultaat deelnemingen			
	Resultaat na belastingen	-357.396	-134.430	-47.284
8	Aandeel derden in resultaat			
	Netto resultaat	-357.396	-134.430	-47.284
	Buitengewoon resultaat			
	Totaal resultaat	-357.396	-134.430	-47.284

Voor een verklaring van het verschil tussen het resultaat van de exploitatie en begroting 2018 wordt verwezen naar het bestuursverslag, paragraaf 8.2 'De financiën van het Lely Lyceum'.

4. Kasstroomoverzicht 2018

	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	-410.789	-126.597
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	158.800	170.962
Waardeveranderingen	3.377	7.877
Mutaties voorzieningen	56.512	46.513
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat	218.689	225.352
Verandering in vlottende middelen:		
Vorraden (-/-)	0	0
Vorderingen (-/-)	24.291	55.198
Effecten (-/-)	0	-300.000
Kortlopende schulden	87.733	-58.874
Totaal van veranderingen in werkkapitaal	112.023	-303.676
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-80.075	-204.921
Ontvangen interest	56.770	87.190
Betaalde interest (-/-)	0	0
Buitengewoon resultaat	0	0
Mutaties overige financiële vaste activa	-3.377	-7.877
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-26.682	-125.608
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa (-/-)	128.275	227.867
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	1.088.850
Inv. in immateriële vaste activa (-/-)	0	0
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	0	0
Inv. in deelnemingen en/of samenwerkingsverb (-/-)	0	0
Mutaties leningen (-/-)	0	0
Overige inv. in financiële vaste activa (-/-)	-600.000	-600.000
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	471.725	372.133
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden (-/-)	0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-26.682	-125.608
Overige balansmutaties	0	0
Mutatie liquide middelen	445.043	246.525

5. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

VA Vaste Activa

		Aanschaf prijs 1-1-2018 EUR	Afschrij- ving cumulatief 1-1-2018 EUR	Boek- waarde 1-1-2018 EUR	Investe- ring EUR	Desinves- tering EUR	Afschrij- ving EUR	Aanschaf prijs 31-12- 2018 EUR	Afschrij- ving cu- mulatief 31-12- 2018 EUR	Boek- waarde 31-12- 2018 EUR
1.1	Immateriële vaste activa									
1.1.1	Ontwikkelingskosten				0	0	0	0	0	0
1.1.2	Concessies, vergunn. en rech- ten van intel.eigendom				0	0	0	0	0	0
1.1.3	Goodwill				0	0	0	0	0	0
1.1.4	Vooruitbetalingen				0	0	0	0	0	0
1.1.5	Overige				0	0	0	0	0	0
	Immateriële vaste activa				0	0	0	0	0	0
1.2	Materiële vaste activa *									
1.2.1	Gebouwen en terreinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.2	Inventaris en apparatuur	3.142.685	2.661.273	481.411	96.969	0	99.874	3.239.654	2.761.148	478.506
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.298.491	1.199.802	98.689	31.306	0	58.926	1.329.797	1.258.728	71.069
1.2.4	In uitvoering en vooruitbeta- lingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.5	Niet aan het proces dienstbare materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Materiële vaste activa	4.441.176	3.861.075	580.100	128.275	0	158.800	4.569.451	4.019.876	549.575

		Boekwaarde 1-1-2018 EUR	Investering en verstekte leningen EUR	Desinvesteringen en afgeloste leningen EUR	Resultaat deelneming EUR	Boekwaarde 31-12-2018 EUR
1.3	Financiële vaste activa					
1.3.1	Groepsmaatschappijen	0	0	0	0	0
1.3.2	Andere deelnemingen	0	0	0	0	0
1.3.3	Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0	0	0	0
1.3.4	Vorderingen op andere deelnemingen	0	0	0	0	0
1.3.5	Vorderingen op OCW	0	0	0	0	0
1.3.6	Effecten	1.204.433	0	-603.377	0	601.056
1.3.7	Overige vorderingen	0	0	0	0	0
	Financiële vaste activa	0	0	0	0	601.056
	Uitsplitsing					
1.3.6.1	Aandelen	0	0	0	0	0
1.3.6.2	Obligaties	1.204.433	0	-603.377	0	601.056
1.3.6.3	Overige	0	0	0	0	0
	Materiële vaste activa	1.204.433	0	-603.377	0	601.056

VV Voorraden & Vorderingen

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
1.4	Voorraden		
1.4.1	Gebruiksgoederen	0	0
1.4.2	Vooruitbetaald op voorrade	0	0
	Voorraden	0	0
	Uitsplitsing		
1.4.1.1	Verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	0	0
1.4.1.2	Af: voorziening voor incourantheid	0	0
	Gebruiksgoederen	0	0
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	2.081	0
1.5.2	OCW/EZ	0	0
1.5.3	Groepsmaatschappijen	0	0
1.5.4	Andere deelnemingen	0	0
1.5.5	Studenten/deelnemers/cursisten	0	0
1.5.6	Overige overheden	0	0
1.5.7	Overige vorderingen	78.327	73.658
1.5.8	Overlopende activa	53.389	84.430
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	0	0
	Vorderingen	133.797	158.088
	Uitsplitsing		
1.5.1	Personeel	-1.030	-1.030
1.5.1	Overige	79.357	74.688
	Overige vorderingen	78.327	73.658
1.5.1	Vooruitbetaalde kosten	19.257	0
1.5.1	Verstreckte voorschotten	825	1.480
1.5.1	Overige overlopende activa	33.307	82.950
	Overlopende activa	53.389	84.430
	Stand per 1-1		
	Onttrekking		
	Dotatie		
	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	133.797	158.088

EL Effecten en Liquide Middelen

		Boekwaarde 1-1-2018 EUR	Investerings EUR	Desinvesterings EUR	Boekwaarde 31-12-2018 EUR
1.6	Effecten				
1.6.1	Aandelen	0	0	0	0
1.6.2	Obligaties	0	0	0	0
1.6.3	Overige effecten	600.000	0	0	600.000
	Effecten	600.000	0	0	600.000
De beurswaarde van de overige effecten bedraagt € 615.585					
	Totaal passiva	4.871.277	5.084.426		

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
1.7	Effecten		
1.7.1	Kasmiddelen	674	1.583
1.7.2	Tegoeden op banken girorekeningen	2.986.175	2.540.223
1.7.3	Deposito's	0	0
1.7.4	Overige liquide middelen	0	0
	Liquide middelen	2.986.849	2.541.806
	Totaal vlottende activa	3.720.646	3.299.894

EV Eigen Vermogen

		Stand 1-1-2018 EUR	Resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Stand 31-12-2018 EUR
2.1	Eigen vermogen				
2.1.1	Algemene reserve	2.396.555	-311.713	0	2.084.842
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	396.730	-25.242	0	371.488
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	407.034	-20.441	0	386.593
2.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	0	0	0	0
2.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)	0	0	0	0
2.1.6	Herwaarderingsreserve	0	0	0	0
2.1.7	Andere wettelijke reserves	0	0	0	0
2.1.8	Statutaire reserves	0	0	0	0
2.1.9	Minderheidsbelang derden	0	0	0	0
	Eigen vermogen	3.200.319	-357.396	0	2.842.923
	Uitsplitsing				
	Uitsplitsing				
2.1.2.N	Bestemmingsreserve onderwijsinnovatie (2013 t/m 2021)	396.730	25.242	0	371.488
	Bestemmingsreserve (publiek)				
	Uitsplitsing				
2.1.3.N	Bestemmingsreserve (privaat) (onbepaalde tijd)	407.034	-20.441	0	386.593
	Bestemmingsreserve (privaat)				
	Uitsplitsing				
2.1.4.N	Nieuwe post	0	0	0	0
	Bestemmingsfonds (publiek)	0	0	0	0
	Uitsplitsing				
2.1.5.N	Nieuwe post	0	0	0	0
	Bestemmingsfonds (privaat)	0	0	0	0

VL Voorzieningen LLSchulden

		Stand per 1-1-2018	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Rente mutatie contant	Stand per 31-12- 2018	Kortlo- pend deel >1 jaar	Langlo- pend deel >1 jaar
2.2	Voorzieningen								
2.2.1.1	Personeelsvoorziening jubileumkosten	33.991	365	7.929	0	0	26.427	0	26.427
2.2.1.2	Personeelsvoorziening spaarverlof	123.787	57.560	7.059	0	0	174.288	0	174.288
2.2.1.3	Personeelsvoorziening langdurig zieken	0	25.463	0	0	0	25.463	0	25.463
2.2.1.4	Personeelsvoorziening wachtgeld	0	9.914	0	0	0	9.914	0	9.914
2.2.2	Voorziening verlieslatende contracten	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.3	Onderhoudsvoorziening	931.072	100.000	121.802	0	0	909.270	0	909.270
	Voorzieningen	1.088.850	193.302	136.790	0	0	1.145.362	0	1.145.362

		Stand per 1-1-2018	Aan- gegane leningen	Aflossin- gen	Stand per 31-12- 2018	Looptijd >1 jaar	Looptijd >5 jaar	Rentevoet
2.2	Voorzieningen							
2.3.1	Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0	0	0	0	0	0
2.3.2	Schulden aan overige deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0
2.3.3	Kredietinstellingen	0	0	0	0	0	0	0
2.3.4	OCW/EZ	0	0	0	0	0	0	0
2.3.5	Overige langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
	Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0

KS Kortlopende schulden

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.1	Kredietinstellingen	0	0
2.4.2	Vooruitgefactureerde en ontvangen termijnen OHW	0	0
2.4.3	Crediteuren	102.995	67.534
2.4.4	OCW/EZ	0	0
2.4.5	Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
2.4.6	Schulden aan andere deelnemingen	0	0
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	275.795	270.093
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	73.315	69.082
2.4.9	Overige kortlopende schulden	23.228	56.161
2.4.10	Overlopende passiva	407.658	332.387
	Kortlopende schulden	882.991	795.257
	Uitsplitsing		
2.4.7.1	Loonheffing	275.795	270.093
2.4.7.2	Omzetbelasting	0	0
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	0	0
2.4.7.4	Overige belastingen	0	0
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	275.795	270.093
2.4.7.3	Werk door derden	0	0
2.4.7.4	Overige	23.228	56.161
	Overige kortlopende schulden	23.228	56.161
2.4.10.1	Vooruitontvangen college- en les gelden	0	0
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ geoormerkt	9.938	8.952
2.4.10.3	Vooruitontvangen investeringssubsidies	0	0
2.4.10.4	Vooruitontvangen termijnen	162.153	88.225
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	188.391	161.160
2.4.10.6	Accountants- en administratiekosten		
2.4.10.7	Rente	0	0
2.4.10.8	Overige	47.176	58.890
	Overlopende passiva	407.658	332.387

6. Model G Verantwoording subsidies

		Toewijzing Kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing verslagjaar	Ontvangen t/m	Prestatie afgerond?
G1	Subsidies zonder verrekeningsclausule					
	Aflopend uit vorig verslagjaar:					
	Lerarenbeurs R. Heule	853719-1	23-08-17	7.372	7.372	Ja
	Lerarenbeurs M. Aarts	853719-1	23-08-17	6.858	6.858	Ja
	Lerarenbeurs W. Aktaou	853719-1	23-08-17	8.229	8.229	Ja
	Lerarenbeurs J.Hoogwoud	853719-1	23-08-17	257	257	Ja
	Totaal			22.716	22.716	
	Aflopend per ultimo verslagjaar					
	Lerarenbeurs J.Langendijk	929968-1	20-09-18	8.229	8.229	Nee
	Lerarenbeurs W.Ataou	929968-1	20-09-18	8.229	8.229	Nee
	Lenteschool	LENZO18237	14-05-2018	51.750	51.750	Ja
	Totaal			68.208	68.208	
G2	Subsidies met verrekeningsclausule					
G2A	Aflopend per ultimo verslagjaar					
	N.v.t.					
G2B	Doorlopend tot in een volgend verslagjaar					
	N.v.t.					

7. Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van Baten en Lasten

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
3.1	Rijksbijdragen		
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EZ	5.772.601	5.811.835
3.1.2	Overige subsidies OCW/EZ	1.210.279	1.181.471
3.1.3	Af: inkomensoverdrachten	0	0
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	104.012	89.173
	Rijksbijdragen	7.086.892	7.082.479
	Uitsplitsing		
3.1.2.1	Rijksbijdrage OCW	5.772.601	5.811.835
3.1.1.2	Rijksbijdrage EZ	0	0
	Rijksbijdragen OCW/EZ	5.772.601	5.811.835
2.4.7.3	Overige subsidies OCW	1.210.279	1.181.471
2.4.7.4	Overige subsidies EZ	0	0
	Overige subsidies OCW/EZ	1.210.279	1.181.471
2.4.7.3	Inkomensoverdrachten Academische Ziekenhuizen	0	0
2.4.7.4	Doorbetalingen rijksbijdrage SWV	0	0
	Inkomensoverdrachten	0	0
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies		
3.2.1	Participatiebudget	0	0
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	47.445	48.983
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	47.445	48.983
	Uitsplitsing		
3.2.2	Bijdrage educatie	0	0
3.2.2	Re-integratie	0	0
3.2.2	Inburgering	0	0
	Participatiebudget	0	0

AB Andere Baten

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
3.3	College-, cursus-, les- en examengelden		
3.3.1	Lesgelden sector VO	0	0
3.3.2	Cursusgelden sector BVE	0	0
3.3.3	Collegegelden sector HBO	0	0
3.3.4	Collegegelden sector WO	0	0
3.3.5	Examengelden	0	0
	Coll-, curs-, les- en examengelden	0	0
3.4	Baten in opdracht van derden		
3.4.1	Contractonderwijs	0	0
3.4.2	Contracten t.b.v. inburgeringsvoorzieningen	0	0
3.4.3	Overige baten werk in opdracht van derden	0	0
	Baten in opdracht van derden	0	0
	Uitsplitsing		
3.4.2.1	Internationale organisaties	0	0
3.4.2.2	Nationale overheden	0	0
3.4.2.3	NWO	0	0
3.4.2.4	KNAW	0	0
3.4.2.5	Overige non-profit organisaties	0	0
3.4.2.6	Bedrijven	0	0
	Contractonderzoek	0	0
3.5	Overige baten		
3.5.1	Verhuur	-163	0
3.5.2	Detachering personeel	0	0
3.5.3	Schenking	0	0
3.5.4	Sponsoring	0	0
3.5.5	Ouderbijdragen	126.156	131.349
3.5.6	Overige	168.992	167.774
	Overige baten	294.985	299.123

LA Lasten

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
4.1	Personeelslasten		
4.1.1	Lonen en salarissen	5.921.140	5.594.397
4.1.2	Overige personele lasten	346.327	400.843
4.1.3	Af: uitkeringen	-47.394	9.739
	Personeelslasten	6.220.073	5.985.501
	Uitsplitsing		
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	4.681.631	4.429.217
4.1.1.2	Sociale lasten	563.727	526.062
4.1.1.3	Pensioenpremies	675.782	639.118
	Lonen en salarissen	5.921.140	5.594.397
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	4.681.631	4.429.217
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	563.727	526.062
4.1.2.3	Overig	675.782	639.118
	Overige personele lasten	346.327	400.843
	Aantal FTE	73,66	74,05
4.2	Afschrijvingen		
4.2.1	Immateriële vaste activa	0	0
4.2.2	Materiële vaste activa	158.800	170.962
	Afschrijvingen	158.800	170.962
4.3	Huisvestingslasten		
4.3.1	Huur	0	0
4.3.2	Verzekeringen	0	0
4.3.3	Onderhoud	42.108	61.130
4.3.4	Energie en water	103.205	98.394
4.3.5	Schoonmaakkosten	235.434	220.491
4.3.6	Heffingen	34.195	30.110
4.3.8	Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	100.000	41.209
	Overige	4.659	1.748
	Huisvestingslasten	519.601	453.082

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
4.4	Overige lasten		
4.4.1	Administratie en beheerslasten	351.768	5.594.397
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	378.129	400.843
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	0	0
4.4.4	Overige	211.741	184.252
	Overige lasten	941.638	947.637
	Specificatie honorarium		
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	21.000	20.000
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	0	0
4.4.1.3	Fiscale adviezen	0	0
4.4.1.4	Andere niet-controledienst	0	0
	Accountantslasten	21.000	20.000

FB Financieel en buitengewoon

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
5	Financiële baten en lasten		
5.1	Rentebaten	56.770	87.190
5.3	Waardeveranderingen fin. vaste activa en effecten	0	0
5.4	Overige opbrengsten fin. vaste activa en effecten	-3.377	-7.877
5.5	Rentelasten (-/-)	0	0
	Financiële baten en lasten	53.393	79.313
6	Belastingen		
	Belastingen (-/-)	0	0
7	Resultaat deelnemingen		
	Resultaat deelnemingen	0	0
8	Aandeel derden in resultaat		
	Aandeel derden in resultaat	0	0
9	Buitengewoon resultaat		
	Buitengewoon resultaat	0	0

8. Verplichte Toelichting

Model E: Verbonden partijen met belang in bevoegd gezag								
Naam	Juridische vorm 2018	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2018 EUR	Resultaat jaar 2018 EUR	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Vereniging Samenwerkingsverband VO Amsterdam	Stichting	Amsterdam	Overig			Nee		Nee
St. Verzeker je Toekomst	Stichting	Amsterdam	Overig	2.870	-1.324	Nee	33%	Nee
* Eigen vermogen en resultaat zijn nog niet bekend								

Verbonden partijen

1. Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam

Bij het samenwerkingsverband zijn de besturen aangesloten van alle VO- en VSO scholen met vestigingsplaats Amsterdam.

De besturen werken samen bij de vormgeving van Passend onderwijs. De besturen hebben gekozen voor een vereniging als bestuursvorm van het nieuwe samenwerkingsverband. De vereniging is 30 september 2013 opgericht.

De vereniging heeft als doel:

- het vormen en in stand houden van een regionaal samenwerkingsverband in de zin van artikel 17a lid 2 Wet op het voortgezet onderwijs
- het realiseren van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen, en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen

2. Stichting Verzeker je Toekomst Amsterdam Zuidoost

De stichting is opgericht op 4 september 1996. De drie scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost nemen deel in de stichting, te weten:

- Bindelmeer College (voormalig Augustinus College);
- Open Schoolgemeenschap Bijlmer;
- Ir. Lely Lyceum

De stichting stelt zich tot doel bij te dragen aan het met succes doorlopen van leerlingen van voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost en het zich met succes kunnen manifesteren van leerlingen op de arbeidsmarkt en in een multiculturele samenleving. De stichting organiseert en ondersteunt daartoe activiteiten die bijdragen aan een krachtige leeromgeving van leerlingen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost.

9. WNT-verantwoording 2018 Ir. Lely Lyceum

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het Ir. Lely Lyceum toepassing zijnde regelgeving: bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor het Ir. Lely Lyceum is € 133.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.³

Bedragen x € 1	R. Schoonveld	J. Rijlaarsdam
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/07	1/8 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Individueel WNT-maximum op jaarbasis	133.000	133.000
Individueel WNT-maximum naar rato	77.583	55.417
Beloning	76.216	36.580
Belastbare onkostenvergoedingen		14
Beloningen betaalbaar op termijn	-	6342
Subtotaal	76.216	42.936
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	76.216	42.936

Verplichte motivering indien overschrijding	
Het bezoldigingsmaximum wordt niet overschreden.	
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/9 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0
Beloning	38.939
Belastbare onkostenvergoedingen	8
Beloningen betaalbaar op termijn	--
Totaal bezoldiging 2017	38.947

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van €1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
J.H. van der Aa	Voorzitter RvT
M. van der Zwaag	Lid RvT
S. Farouk	Lid RvT
B. Heimans-Polk	Lid RvT
E. Spek	Lid RvT

10. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Meerjarencontract schoolboekenleverancier

Na een Europese aanbesteding is per 1 maart 2017 (met ingang van schooljaar 2017-2018) voor 3 schooljaren (tot en met 31 juli 2020) een contract afgesloten met Iddink voor een jaarlijkse verplichte afname van schoolboeken, waarbij de inhoud en hoeveelheid kan variëren.

Overige lopende meerjarencontracten:

	Looptijd	Jaarbedrag	Inhoud
Liander / Kenter	01.05.2015 – 30.04.2020 01.05.2015 – 30.04.2020	€ 1.182.52* € 671.84*	Meetdiensten gas Meetdiensten elektra
Nuon	01.01.2019 – 31.12.2021	€ 32.000*	Levering elektriciteit
Nuon	01.01.2019 – 31.12.2021	€ 41.000*	Levering gas
Xafax	01.09.2015 – 31.08.2020	€ 2.470	Servicecontract geldwisselapparaat, passysteem, kassa en software
Xafax	01.09.2015 – 31.08.2020	€ 2.033	Hosting applicatie Netpay
Konica Minolta	01.02.2014 – 31.08.2019	€ 12.783	Huur kantoormachines
Konica Minolta	01.09.2014 – 31.08.2019	€ 16.852	Huur repromachines
Van Gansewinkel (Renewi)	01.10.2015 – 30.09.2020	€ 15.670	Ophalen afval

* hierbij is een inschatting gemaakt van het verbruik

Regeling onvoorziene gevallen invoering

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voorgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ2005/54063802) toegestaan een vordering op te nemen op de Minister van OCW/EZ.

De onderwijsinstelling heeft de keuze gemaakt om geen vordering op te nemen in de balans en deze als niet uit de balans blijvend actief toe te lichten.

De vordering op het ministerie OCW/EZ wordt jaarlijks berekend op maximaal 7,5% van de personele lumpsum van het desbetreffende jaar (zijnde het betaalritmeverschil). Voor 2018 zou dit een vordering betreffen van € 382.620.

11 Overige gegevens

1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Voor de controleverklaring wordt verwezen naar het document op de website "Controleverklaring 2018 Van Ree accountants".

2. Bestemming exploitatiesaldo 2018

Het exploitatietekort van € 357.396 is als volgt verwerkt:

- Een bedrag van € 311.713 is ten laste gebracht van de algemene reserve.
- Een bedrag van € 20.441 is ten laste gebracht van de bestemmingsreserve privaat.
- Een bedrag van € 25.242 is ten laste gebracht van de bestemmingsreserve onderwijsinnovatie.

3. Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 41063
Naam instelling Openbare Stichting Scholengemeenschap Reigersbos

Adres Ravenswaai-pad 3
Postadres Ravenswaai-pad 3
Postcode / Plaats 1106 AW Amsterdam
Telefoon 020-5633050
Fax 020-5633051
E-mail info@lelylyceum.nl
Internet-site www.lelylyceum.nl

Contactpersoon H. Beerepoot
Telefoon 020-5633050
Fax 020-5633051
E-mail h.beerepoot@lelylyceum.nl

Brin	Naam	Sector
21FF	Scholengemeenschap Reigersbos (vanaf 1 augustus 2018 Ir. Lely Lyceum)	VO

Contactgegevens

Adresgegevens

Ravenswaaijpad 3
1106 AW Amsterdam
telefoon 020 563 3050
e-mail info@lelylyceum.nl
www.lelylyceum.nl

Locatie en bereikbaarheid

Het schoolgebouw is gevestigd in Reigersbos. De school is zeer goed te bereiken met het openbaar vervoer (onder andere metrolijnen 50 en 54) en de fiets.

Wilt u met de auto komen? Let op: navigatiesystemen herkennen het adres van de school (Ravenswaaijpad 3) niet, omdat dit een fietspad is. U kunt het beste Parkhof 100 invoeren. Als u in deze straat rijdt, ziet u de school recht voor u.

Op de website staat een uitgebreide routebeschrijving.